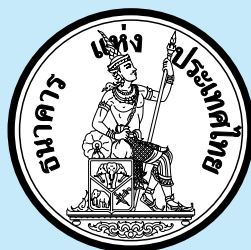

ISBN 974-8036-83-9

รายงานเศรษฐกิจและการเงิน 2543

ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานเศรษฐกิจและการเงิน ๒๕๔๓

www.bot.or.th

โทรศัพท์ตอบปัญหาอัตโนมัติ 283-6789

สารบัญ

ภาคสรุป

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2543	1
------------------------	---

ภาวะเศรษฐกิจปี 2543

ภาคการผลิต	5
ภาคเกษตร	5
ภาคอุตสาหกรรม	6
ภาคเหมืองแร่	9
ภาคบริการ	11
ภาคการค้า	11
ภาคการคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคม	11
การใช้จ่ายในประเทศ	11
การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน	11
การลงทุนภาคเอกชน	12
ภาวะแรงงาน	13
ระดับราคา	14
ภาคต่างประเทศ	17
ภาวะเศรษฐกิจโลก	17
การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน	18
หนี้ต่างประเทศ	19
ภาวะการคลัง	21
ฐานะการคลัง	21
หนี้สาธารณะคงค้าง	25

ภาวะการเงินและการดำเนินงานของสถาบันการเงิน	26
สภาพคล่องและอัตราดอกเบี้ย	26
เงินฝากและสินเชื่อนานาชาติพาณิชย์	30
แหล่งเงินทุนของภาคธุรกิจเอกชนที่ได้รับจากตลาดการเงิน	31
ฐานเงินและปริมาณเงิน	32
ความเคลื่อนไหวของเงินตราต่างประเทศและราคาทองคำ	33
การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์	36
การดำเนินงานของบริษัทเงินทุน	43
การดำเนินงานของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์	45

นโยบายและมาตรการเศรษฐกิจที่สำคัญในปี 2543

มาตรการการคลัง	47
มาตรการที่มีผลต่อภาคเศรษฐกิจจริง	47
มาตรการรัฐวิสาหกิจ	49
มาตรการก่อหนี้และบริหารหนี้	50
มาตรการสถาบันการเงิน	51
มาตรการการเงิน	51
มาตรการด้านการพัฒนาโยบายการเงินและตลาดการเงิน	51
มาตรการด้านการปริวรรตเงินตราและการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท	53
มาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน	55
มาตรการสินเชื่อ	60
มาตรการกำกับและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	63
มาตรการตลาดทุน	68
มาตรการ ก.ล.ต.	68
มาตรการตลาดหลักทรัพย์	74
มาตรการอสังหาริมทรัพย์	75
มาตรการราคา	77
มาตรการเกษตร	80
มาตรการอุตสาหกรรม	85
มาตรการการค้า	88
มาตรการแรงงาน	91

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 :	ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้	6
ตารางที่ 2 :	ดัชนีผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม	8
ตารางที่ 3 :	อัตราการใช้จ่ายกำลังการผลิต	9
ตารางที่ 4 :	การผลิตภาคเหมืองแร่	10
ตารางที่ 5 :	จำนวนนักท่องเที่ยวและอัตราการเข้าพักโรงแรม	10
ตารางที่ 6 :	ความเคลื่อนไหวของราคาน้ำมัน ค่าไฟฟ้า และอัตราแลกเปลี่ยน	15
ตารางที่ 7 :	ดัชนีราคาผู้บริโภค	15
ตารางที่ 8 :	ดัชนีราคาผู้ผลิต	16
ตารางที่ 9 :	ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศในภูมิภาค	16
ตารางที่ 10 :	ฐานะทุนสำรองทางการ	18
ตารางที่ 11 :	การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน	19
ตารางที่ 12 :	ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศ	20
ตารางที่ 13 :	ฐานะการคลัง	22
ตารางที่ 14 :	รายได้รัฐบาล	23
ตารางที่ 15 :	รายจ่ายรัฐบาล จำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ	23
ตารางที่ 16 :	รายจ่ายรัฐบาล จำแนกตามลักษณะงาน	24
ตารางที่ 17 :	ดุลรัฐวิสาหกิจ	25
ตารางที่ 18 :	หนี้สาธารณะคงค้าง	26
ตารางที่ 19 :	ฐานะการลงทุนสุทธิของสถาบันการเงินในตลาดซื้อคืนพันธบัตร	28
ตารางที่ 20 :	แหล่งเงินทุนจากตลาดการเงินของภาคเอกชนที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	31
ตารางที่ 21 :	ยอดคงค้าง NPL ของระบบธนาคารพาณิชย์	40
ตารางที่ 22 :	ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์	41
ตารางที่ 23 :	เงินกองทุนและสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ตามระบบ BIS	42
ตารางที่ 24 :	จำนวนธนาคารพาณิชย์และกิจการวิเทศธนกิจที่เปิดดำเนินการแล้ว	43
ตารางที่ 25 :	ยอดคงค้างเงินกู้และเงินรับฝากจากประชาชนของบริษัทเงินทุน	44
ตารางที่ 26 :	ยอดคงค้างสินเชื่อบริษัทเงินทุน	44
ตารางที่ 27 :	ผลการดำเนินงานของบริษัทเงินทุน 21 แห่ง	45

ภาคสรุป

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2543

เศรษฐกิจไทยปี 2543 ยังคงอยู่ในช่วงฟื้นตัว คาดว่าจะขยายตัวระหว่างร้อยละ 4.0-4.5 ซึ่งไม่แตกต่างจากปี 2542 มากนัก โดยการขยายตัวชะลอลงในช่วงครึ่งหลังของปีตามการบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวม ขณะที่ภาครัฐระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้นเพราะต้องการควบคุมการก่อหนี้ภาครัฐ ไม่ให้สูงเกินไป อุปสงค์ภายในประเทศซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง จึงขยายตัวไม่สูง สำหรับอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในปีต่อไป คาดว่าจะยังคงใกล้เคียงกับปี 2543

การผลิตขยายตัวในอัตราคงที่ ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวอย่างมากในช่วงต้นปีเริ่มชะลอลง เนื่องจากมูลค่าสินค้าออกเริ่มทรงตัว โดยขยายตัวในอัตราร้อยละ 19.6 คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 67.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ หรือเฉลี่ยเดือนละ 5.7 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ ในจำนวนนี้มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมมีสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 85 ของมูลค่าการส่งออกรวม ดังนั้นการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกในระยะต่อไปจึงอาจถูกจำกัดบทบาทลง หมวดสินค้าที่การผลิตขยายตัวดียังคงเป็นสินค้าในกลุ่มเดียวกับปีก่อน ได้แก่ หมวดยานยนต์ หมวดอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ไฟฟ้า และหมวดเครื่องประดับ เป็นต้น

ความต้องการในประเทศ เพิ่มขึ้นค่อนข้างช้า คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.0-5.0 การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.0-4.5 โดยมีแนวโน้มทรงตัวในช่วงครึ่งหลังของปี สอดคล้องกับความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่ทรงตัว ส่วนการลงทุนภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 12.0-15.0 โดยในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีมีแนวโน้มชะลอลงตามการชะลอตัวของการนำเข้าสินค้าทุน

รัฐบาลลดบทบาทอย่างค่อยเป็นค่อยไปในการกระตุ้นเศรษฐกิจ การขาดดุลงบประมาณลดลง โดยในปีงบประมาณ 2543 รัฐบาลขาดดุลเงินสด 115.9 พันล้านบาท หรือร้อยละ 2.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และในปีงบประมาณ 2544 ได้กำหนดให้งบประมาณขาดดุล 105 พันล้านบาท สำหรับปีงบประมาณ 2543 รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้ทั้งสิ้น 748.1 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 จากปีงบประมาณก่อน รายได้ที่เพิ่มขึ้นมาก ได้แก่ รายได้จากอากรนำเข้า ด้านรายจ่ายมีจำนวนทั้งสิ้น 850.6 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 สาเหตุส่วนหนึ่งที่รัฐบาลต้องระมัดระวังการใช้จ่ายมาจากหนี้ภาครัฐบาลที่เพิ่มขึ้นมาก ณ สิ้นเดือนกันยายนนี้ภาครัฐ (รวมรัฐวิสาหกิจ) มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 55.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ดุลการค้า เกินดุลลดลง เมื่อเทียบกับปีก่อน การส่งออกขยายตัวในอัตราร้อยละ 19.6 ขณะที่การนำเข้าขยายตัวในอัตราร้อยละ 31.3 หมวดสินค้าที่ส่งออกได้ดียังคงเป็นสินค้าหมวดคอมพิวเตอร์ ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ วงจรรวม และเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการส่งออกสินค้าดังกล่าวมีทิศทางชะลอลงตามความต้องการในตลาดโลก

ที่ลดลง ส่วนการนำเข้าเร่งตัวขึ้นมาก แม้ว่าจะมีการชะลอลงบ้างในช่วงสิ้นปี ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน

ดุลการชำระเงิน เปลี่ยนเป็นขาดดุลจากที่เคยเกินดุล โดยขาดดุล 2.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. แม้ว่าการชำระคืนเงินกู้ของภาคเอกชนมีแนวโน้มลดลง แต่ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลน้อยกว่าปีก่อน ทำให้รายรับในรูปเงินตราต่างประเทศน้อยกว่าความต้องการชำระหนี้ต่างประเทศ

ส่วนเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 2543 มีจำนวน 32.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบเท่า 6.3 เดือนของมูลค่าสินค้าเข้า

หนี้ต่างประเทศ ลดลงต่อเนื่องและปรับเป็นหนี้ระยะยาวมากขึ้น ภาคเอกชนมีการชำระคืนหนี้ต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศภาคเอกชน ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน ลดลงเหลือ 47.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 58 ของหนี้ต่างประเทศรวม ประกอบกับธนาคารแห่งประเทศไทยได้ชำระคืนเงินกู้ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศจำนวน 193 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีนี้ ส่งผลให้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศรวมลดลงเหลือ 81.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

สภาพคล่องตลาดการเงิน ยังอยู่ในระดับสูง อัตราดอกเบี้ยตลาดสินเชื่อยังคงตัวในระดับต่ำ ณ สิ้นปี 2543 อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง เท่ากับร้อยละ 7.75 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยฝากประจำ 3 เดือน เท่ากับร้อยละ 3.0 ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำไม่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อโดยรวมมากนัก เนื่องจากแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจยังไม่สูง ทำให้ความต้องการสินเชื่อไม่มาก ประกอบกับธุรกิจบางแห่ง โดยเฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่สามารถระดมทุนโดยตรงในประเทศ ณ สิ้นปี 2543 ยอดสินเชื่อคงค้างในระบบธนาคารพาณิชย์ (รวมการตัดหนี้สูญและการโอนสินทรัพย์ต่อคุณภาพไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์) ขยายตัวร้อยละ 0.6 และภาคเอกชนที่มีใช้สถาบันการเงินมีการออกตราสารหนี้ทั้งสิ้น 97.9 พันล้านบาท ขณะที่ยอดเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ขยายตัวร้อยละ 5.3

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบสถาบันการเงิน ลดลงมากจากการโอนสินทรัพย์ไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีมูลค่าเท่ากับ 1,113 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 22.7 ของยอดสินเชื่อรวม โดยลดลง 981.41 พันล้านบาทจากสิ้นปีก่อน

อัตราเงินเฟ้อ ยังอยู่ในเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายการเงินกำหนด แม้ว่าราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี แต่ไม่ได้สร้างแรงกดดันต่อราคาสินค้ามากนัก เนื่องจากราคาสินค้าเกษตรที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของดัชนีราคาผู้บริโภคยังลดลง เป็นที่น่าสังเกตว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคมีแนวโน้มชะลอลงในช่วงไตรมาสที่สี่ และตลอดปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 สำหรับดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐานที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้พิจารณาดำเนินนโยบายการเงินเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 เพราะความต้องการภายในประเทศยังมีไม่มาก

อัตราแลกเปลี่ยน อ่อนลงช่วงสิ้นปี ในช่วงครึ่งปีแรก อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยเท่ากับ 38.16 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ขณะที่ช่วงครึ่งหลังของปีเฉลี่ยเท่ากับ 42.17 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ตามการอ่อนตัวของค่าเงินในภูมิภาค และความไม่แน่นอนทางการเมืองภายในประเทศ

ภาวะเศรษฐกิจปี 2543

ภาวะเศรษฐกิจและการเงิน

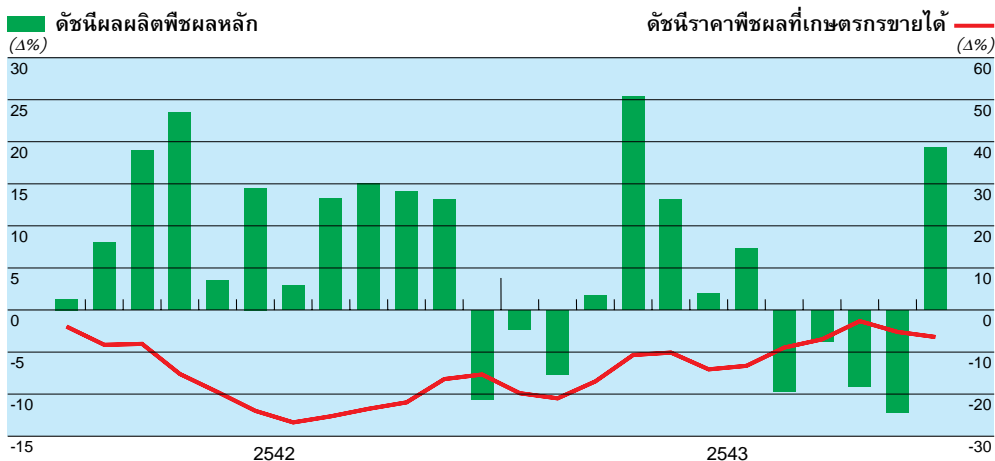
ภาคการผลิต

ภาคเกษตร

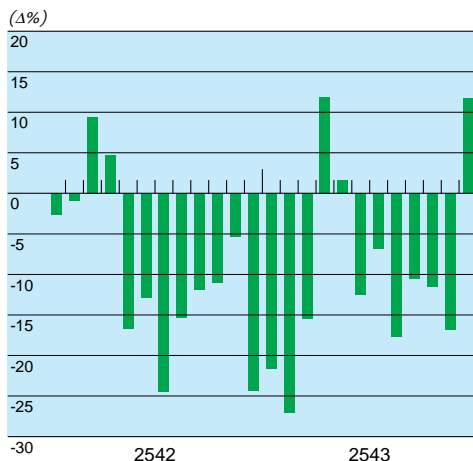
ปี 2543 ผลผลิตพืชผล เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.9 ขณะที่ราคาพืชผลลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี 2542 โดยราคาพืชผลในปี 2543 ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 11.7 ตามราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลกที่ตกต่ำลงเป็นสำคัญ

ปริมาณน้ำในเขื่อนสำคัญ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 อยู่ที่ 58,315 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 88.0 ของความจุรวม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ

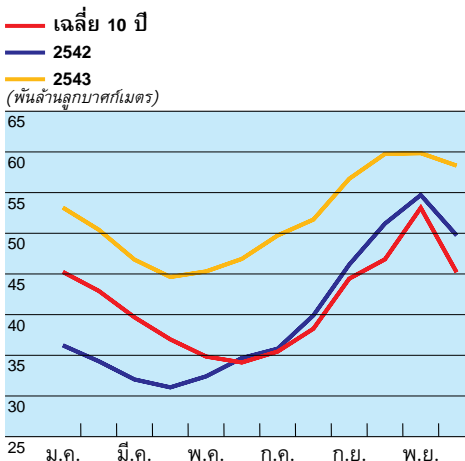
ดัชนีผลผลิตพืชผลหลักและดัชนีราคาพืชผลที่เกษตรกรขายได้

รายได้จากการขายพืชผลสำคัญ

ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเฉลี่ยทั้งประเทศ

26.2 และ 6.5 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 10 ปีย้อนหลัง และช่วงเดียวกันปีก่อน เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมามีฝนตกต่อเนื่องในหลายพื้นที่

รายได้จากการขายพืชผลที่สำคัญของเกษตรกร ทั้งปี 2543 รายได้จากการขายพืชผลเกษตรที่สำคัญของเกษตรกรลดลงร้อยละ 10.9 เป็นผลจากราคาพืชผลที่ลดลงเป็นสำคัญ

ราคาสินค้าเกษตร ในปี 2543 ดัชนีราคาสินค้าเกษตรรวมลดลงจากปีก่อนร้อยละ 8.4 เนื่องจากปริมาณผลผลิตอยู่ในเกณฑ์สูง ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลกลดลงต่อเนื่อง

ตารางที่ 1 : ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้

(หน่วย : บาท/ตัน)

	2542 ทั้งปี	2542		2543				
		H1	H2	H1	H2	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.- ธ.ค.
ดัชนีราคารวม (2527 = 100)	198.4	207.4	189.5	182.2	181.4	182.0	177.4	181.8
Δ%	-13.9	-10.9	-17.0	-12.1	-4.3	-2.6	-4.0	-8.4
ดัชนีราคาพืชผล	197.3	208.9	185.8	176.3	172.3	173.4	166.8	174.3
Δ%	-17.6	-13.4	-21.8	-15.6	7.3	-5.2	-6.4	-11.7
ข้าวเปลือก	8,459	5,685	5,232	4,794	5,081	4,790	4,469	4,937
Δ%	-18.2	-15.7	-20.6	-15.7	-2.9	-5.3	-4.5	-9.6
ยางพารา	17,930	17,540	18,320	21,010	21,960	22,090	21,900	21,480
Δ%	-22.6	-29.6	-14.3	19.8	19.9	-0.6	12.9	19.8
ข้าวโพด	4,214	4,137	4,291	4,740	3,787	3,940	3,920	4,263
Δ%	-7.8	-18.1	5.1	14.6	-11.8	-7.3	-14.0	1.2
มันสำปะหลัง	770	850	690	640	610	640	670	620
Δ%	-44.5	-43.6	-45.6	-24.6	-12.2	-13.0	-13.0	-19.0
ดัชนีราคาปศุสัตว์	166.6	171.6	161.6	151.0	155.5	154.4	151.8	153.3
Δ%	6.3	13.7	-0.5	-12.0	-3.8	-0.4	-5.4	-8.0
ดัชนีราคาสัตว์น้ำ	245.5	244.2	246.9	257.6	269.2	270.3	275.6	263.4
Δ%	-16.2	-23.3	-7.8	5.5	9.0	6.6	7.6	7.3
ดัชนีราคาป่าไม้	285.7	289.3	282.1	296.3	297.9	298.4	298.4	297.1
Δ%	-8.2	-7.8	-8.6	2.4	5.6	5.0	5.0	4.0

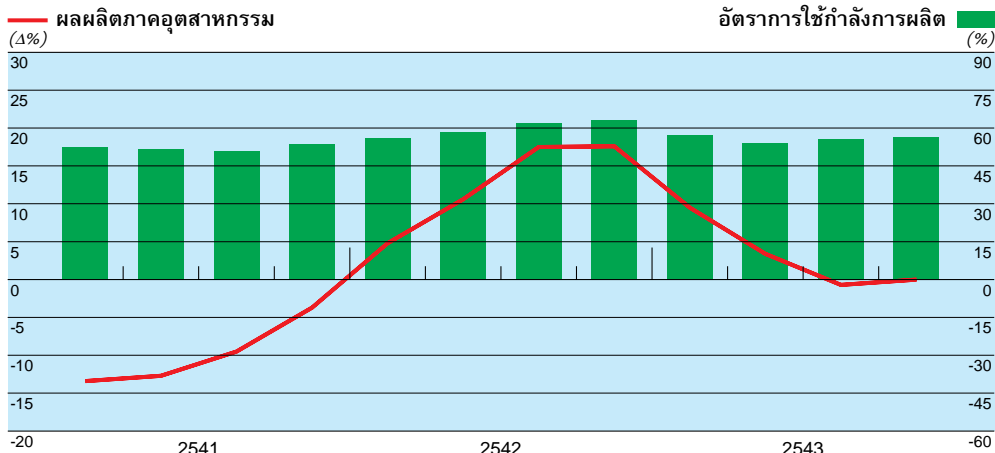
Δ% = อัตราเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ คำนวณจากข้อมูลราคาสินค้าเกษตรของกระทรวงเกษตรฯ, กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และองค์การสะพานปลา

ภาคอุตสาหกรรม

ในปี 2543 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อน โดยสินค้าที่ผลิตเพื่อการส่งออกยังขยายตัวสูงตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและการค้าของโลก ขณะที่ผลผลิต

การผลิตภาคอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมในหมวดเครื่องตี๋ม ยาสูบ และปิโตรเลียม ลดลง เนื่องจากความต้องการในประเทศชะลอลง กอปรกับผู้ผลิตสุราที่ได้รับสัมปทานยังผลิตน้อยมากในปีนี้

ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม ในปี 2543 ขยายตัวร้อยละ 3 ชะลอลงจากร้อยละ 12.5 ในปีก่อน แต่หากไม่รวมผลผลิตสุราเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.7 ซึ่งสอดคล้องกับอัตราการใช้กำลังการผลิตที่ลดลงจากระดับร้อยละ 60 ในปีก่อน มาอยู่ที่ร้อยละ 56.1 ในปี 2543 (หากไม่รวมผลผลิตสุราอยู่ระดับร้อยละ 59.8) อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมที่มีการใช้กำลังการผลิตเต็มที่หรือเกือบเต็มที่ในปีนี้ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า ยางรถยนต์ เยื่อกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัว ได้แก่ ปริมาณการค้า และเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัวสูงขึ้น ซึ่งเอื้อต่อการผลิตเพื่อส่งออก ประกอบกับผลการปรับโครงสร้างหนี้ประสบความสำเร็จเป็นลำดับ และผู้ประกอบการจำนวนมากได้ปรับกลยุทธ์โดยเน้นการผลิตเพื่อส่งออกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก หมวดยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง และวัสดุก่อสร้าง อย่างไรก็ตาม ความต้องการภายในประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำทำให้ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวไม่มาก แม้ว่าทางการจะดำเนินมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายภาครัฐ และมาตรการสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน

อุตสาหกรรมที่การผลิตขยายตัวดี ในปี 2543 ได้แก่

- **หมวดอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า** ขยายตัวจากปีก่อนสูงถึงร้อยละ 31.6 ตามการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้า และเครื่องรับโทรทัศน์ เนื่องจากมีผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาดโดยเฉพาะโทรทัศน์จอแบน ทำให้การใช้กำลังการผลิตของหมวดนี้ปรับตัวสูงขึ้น มาอยู่ที่ระดับร้อยละ 63.9
- **หมวดอัญมณีและเครื่องประดับ** ขยายตัวร้อยละ 28.5 โดยเฉพาะการผลิตเครื่องประดับที่ทำด้วยเงินซึ่งส่วนใหญ่ส่งออกไปยังตลาดญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา อิสราเอล และเบลเยียม ประกอบกับทางการได้ออกมาตรการยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่อง

ระดับ 11 รายการ รวมทั้งปรับปรุงการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับทองคำ ซึ่งช่วยลดการเสียภาษีซ้ำซ้อน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ

– **หมวดยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง** ขยายตัวร้อยละ 25.6 เนื่องจากการเปิดตัวรถยนต์รุ่นใหม่ของบริษัท เจนเนอรัล มอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท บีเอ็มดับเบิลยู แมนูแฟคเจอร์ริง (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ออโต้ อัลลายแอนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของการผลิตในหมวดนี้ได้ชะลอลงมากในช่วงครึ่งหลังของปี ตามความต้องการภายในประเทศที่ชะลอลงจากภาวะน้ำท่วม และราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นมาก ทำให้อัตราการใช้กำลังการผลิตของหมวดนี้ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำคือ ร้อยละ 42.2

– **หมวดผลิตภัณฑ์อื่น ๆ** เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.5 ตามการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางแท่ง ปิโตรเคมี เยื่อกระดาษ และคอมพิวเตอร์ โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ในระดับสูงร้อยละ 70

– **หมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก** ขยายตัวร้อยละ 16.2 ตามการขยายตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุตสาหกรรมยานยนต์ ประกอบกับการส่งออกท่อเหล็กไปยังตลาดสหรัฐฯ และยุโรป และผลิตภัณฑ์เหล็กแผ่นรีดร้อนและรีดเย็นไปยังญี่ปุ่นสามารถขยายตลาดได้เพิ่มขึ้น การใช้กำลังการผลิตของผลิตภัณฑ์ในหมวดนี้จึงปรับตัวสูงขึ้นจากปีก่อน โดยอยู่ในระดับร้อยละ 45.6

ตารางที่ 2 : ดัชนีผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม*
(อัตราเปลี่ยนแปลง : ร้อยละ)

	2541	2542	2543
อาหาร	-5.0	16.0	1.2
เครื่องดื่ม	2.1	22.4	-42.3
ยาสูบ	-20.3	-9.9	-1.3
สิ่งทอ	2.9	-1.2	3.2
ปิโตรเลียม	-6.4	2.1	-1.0
วัสดุก่อสร้าง	-38.2	12.3	0.0
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	-31.6	12.3	16.2
ยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	-54.1	79.1	25.6
อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	-13.8	12.0	31.6
อัญมณีและเครื่องประดับ	33.6	14.4	28.5
ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ	2.0	12.4	14.5
รวม	-10.0	12.5	3.0
(ไม่รวมสุรา)	-10.5	10.5	10.7

หมายเหตุ * คิดเป็นร้อยละ 62.4 ของการผลิตภาคอุตสาหกรรม
ที่มา : จากการสอบถามผู้ประกอบการ

ตารางที่ 3 : อัตราการใช้กำลังการผลิต*
(หน่วย : ร้อยละ)

	2541	2542	2543
อาหาร	33.3	42.4	43.8
เครื่องตี๋ม	77.2	101.9	37.3
ยาสูบ	60.4	54.4	53.7
วัสดุก่อสร้าง	44.6	49.8	50.1
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	35.6	39.1	45.6
ยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	23.4	35.6	42.2
ปิโตรเลียม	84.0	85.7	84.9
อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	47.5	52.2	63.9
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	62.5	64.6	70.0
เฉลี่ย	52.1	60.0	56.1
(ไม่รวมสุรา)	49.5	55.0	59.8
<p>หมายเหตุ * ครอบคลุมรายการสินค้าอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.5 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรม</p> <p>ที่มา : จากการสอบถามผู้ประกอบการ</p>			

สำหรับ หมวดที่ผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ได้แก่ หมวดอาหาร เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.2 โดยเป็นผลจากการส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งและสับปะรดกระป๋องที่ลดลง ในขณะที่การผลิตของหมวดสิ่งทอเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 ซึ่งปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับที่ลดลงร้อยละ 1.2 ในปีก่อน ตามการผลิตเส้นใยสังเคราะห์ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นสำคัญ

สำหรับหมวดวัสดุก่อสร้างผลผลิตทรงตัวเท่าปีก่อน แม้ว่าความต้องการภายในประเทศชะลอตัวลง แต่สามารถส่งออกไปยังสหรัฐฯ ฮองกง อินเดีย บังคลาเทศ และศรีลังกา ได้เพิ่มขึ้น

ส่วน อุตสาหกรรมที่ผลิตลดลง ได้แก่ หมวดเครื่องตี๋ม ซึ่งเป็นไปตามการลดลงของผลผลิตสุรา เนื่องจากผู้ผลิตที่ได้รับสัมปทานได้เก็บสต็อกไว้มากในปีก่อน ในขณะที่การผลิตเครื่องตี๋มประเภทอื่นๆ ยังขยายตัว หมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตลดลงเนื่องจากโรงกลั่นไทยออยล์เกิดเหตุเพลิงไหม้ในช่วงสิ้นปีก่อน ทำให้ไม่สามารถดำเนินการผลิตได้เต็มที่ในช่วงต้นปีนี้ ประกอบกับการใช้น้ำมันในประเทศได้ลดลงเพราะราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นมาก

ภาคเหมืองแร่

ปี 2543 ดัชนีผลผลิตเหมืองแร่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของผลผลิตน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ อีกทั้งแร่ที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น ยิปซัม บอลเคลย์ สังกะสี เป็นต้น ก็ขยายตัวเช่นเดียวกัน

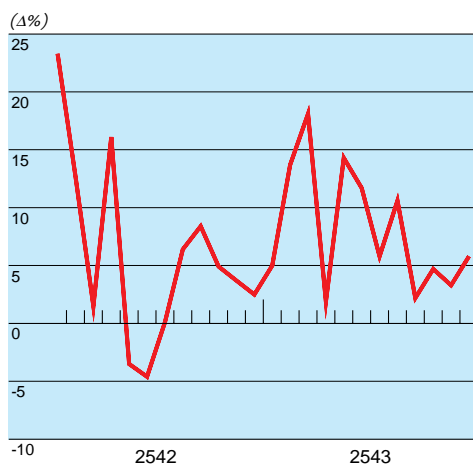
ตารางที่ 4 : การผลิตภาคเหมืองแร่

การผลิต	2542 ทั้งปี	2543					
		ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. ^E	ม.ค.- ธ.ค.
ดัชนีผลผลิตเหมืองแร่	151.6	176.8	162.1	171.3	161.4	163.3	163.6
อัตราเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	5.4	10.6	2.2	4.7	3.3	5.8	8.0
ก๊าซธรรมชาติ	9.5	1.1	-3.7	-0.9	-6.1	-2.9	5.0
ลิกไนต์	-9.5	5.3	5.1	0.8	1.0	0.4	-3.1
หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	29.2	-12.5	-10.5	-34.9	-20.9	-2.8	-10.8
น้ำมันดิบ	16.3	107.2	63.8	59.6	36.8	45.7	73.4
ดีบุก	66.9	-51.3	-31.4	-14.6	-23.2	-28.7	-31.2

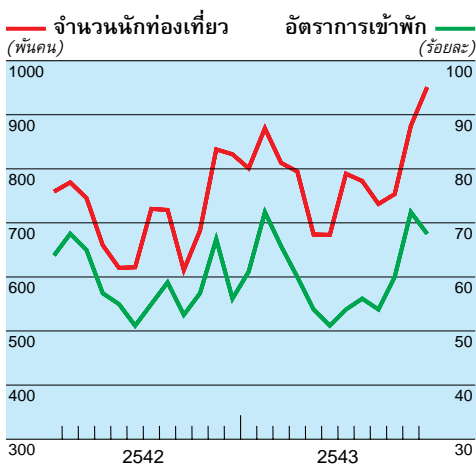
E = ตัวเลขประมาณการ

ที่มา : ดัชนีผลผลิตเหมืองแร่คำนวณจากข้อมูลผลผลิตเหมืองแร่ของกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม

ดัชนีผลผลิตเหมืองแร่

จำนวนนักท่องเที่ยวและอัตราการเข้าพัก

ตารางที่ 5 : จำนวนนักท่องเที่ยวและอัตราการเข้าพักโรงแรม

ภาคบริการ	2542 ทั้งปี	2543					
		ก.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย. ^P	ธ.ค. ^P	ม.ค.- ธ.ค. ^p
1. จำนวนนักท่องเที่ยว							
ทั่วราชอาณาจักร (พันคน)	8,580.0	790.5	735.1	753.3	880.0	951.0	9,527.0
อัตราเพิ่มเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน	10.5	9.0	19.9	9.8	5.8	14.9	11.0
2. อัตราการเข้าพักโรงแรม (ร้อยละ)	58.2	54.0	54.0	60.0	72.0	68.0	60.3

P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : 1. จำนวนนักท่องเที่ยวทั่วราชอาณาจักร จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2. อัตราการเข้าพัก จากการสำรวจจากโรงแรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ ประมาณ 165 แห่ง (เขตกรุงเทพฯ 45 แห่ง ต่างจังหวัด 120 แห่ง)

ภาคบริการ

ปี 2543 ภาพรวมการท่องเที่ยวยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน โดยคาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 11 ส่งผลให้อัตราการเข้าพักทั้งปีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 60.3 (เทียบกับร้อยละ 58.2 ในปีก่อน) อันเป็นผลจากการทำตลาดเชิงรุก และมุ่งเน้นไปยังกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ผนวกกับการเพิ่มเที่ยวบินของหลายสายการบิน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยว

ภาคการค้า (ค้าส่งและค้าปลีก)

ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2543 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) สาขาการค้าขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.5 และคาดว่าทั้งปีจะขยายตัวประมาณร้อยละ 4 สำหรับภาคค้าปลีกมีการขยายตัวค่อนข้างสูงจากรุจกิจค้าปลีกสมัยใหม่ โดยเฉพาะไฮเปอร์มาร์เก็ตและร้านสะดวกซื้อ ขณะที่ธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม หรือร้านค้าปลีกรายย่อยยังคงซบเซาอย่างต่อเนื่อง จากการสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดให้กับธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ เช่นเดียวกับผู้ประกอบการค้าส่งที่ได้รับผลกระทบจากการเติบโตของธุรกิจค้าส่งประเภท Cash & Carry เช่น แม็คโคร ส่งผลให้ GDP ของสาขาการค้าขยายตัวจากปีก่อนเพียงเล็กน้อย

ภาคการคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคม

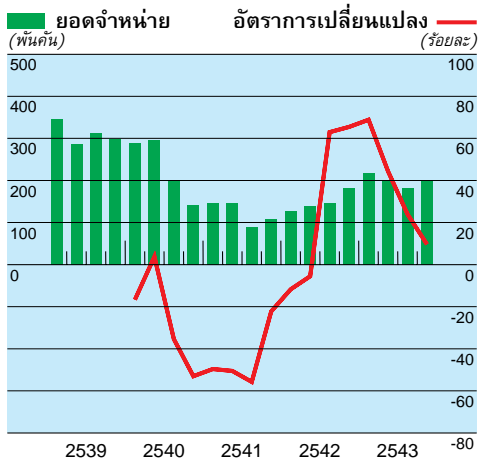
ในปี 2543 ขยายตัวต่อเนื่องตามภาคโทรคมนาคมซึ่งผู้บริโภคมีความนิยมในการใช้โทรศัพท์พกพาส่วนบุคคล : PCT โทรศัพท์ทางไกลราคาประหยัด และ Internet กอปรกับผู้ประกอบการใช้กลยุทธ์ลดค่าบริการรายเดือน ลดราคาตัวเครื่อง ขณะที่การคมนาคมขนส่งมีปัญหาคาจราคาน้ำมันที่สูงขึ้นมาก จึงคาดว่าภาคการคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคมในปี 2543 จะขยายตัวใกล้เคียงปี 2542 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 6.4

การใช้จ่ายในประเทศ

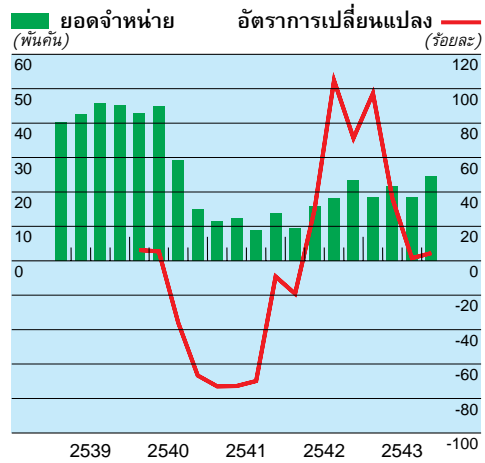
การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

เครื่องชี้การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนปี 2543 ขยายตัวในเกณฑ์สูง แสดงถึงการฟื้นตัวของภาคเอกชนเมื่อเทียบกับปี 2542 ได้แก่ ยอดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ ยอดจำหน่ายรถยนต์นั่งส่วนบุคคล การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค และยอดค้าปลีก อย่างไรก็ตาม การเร่งตัวของเครื่องชี้ต่างๆ เริ่มมีทิศทางชะลอตัวลงในช่วงครึ่งหลังของปี ทำให้ในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2543 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนตามราคาคงที่ขยายตัวจากช่วงระยะเวลาเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.0 จากเครื่องชี้การอุปโภคและบริโภคภาคเอกชน และดัชนีการบริโภคภาคเอกชนในไตรมาสสุดท้ายที่ค่อนข้างทรงตัวใกล้เคียงกับไตรมาสก่อน ทำให้คาดว่า การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนตามราคาคงที่ทั้งปี 2543 จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 4.0-5.0 อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับ 2 ปีก่อนหน้า

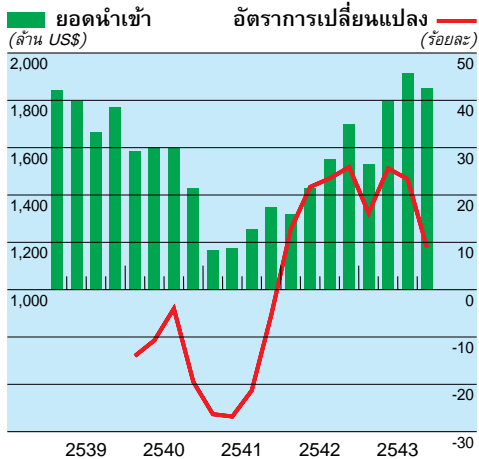
ยอดจำหน่ายรถจักรยานยนต์

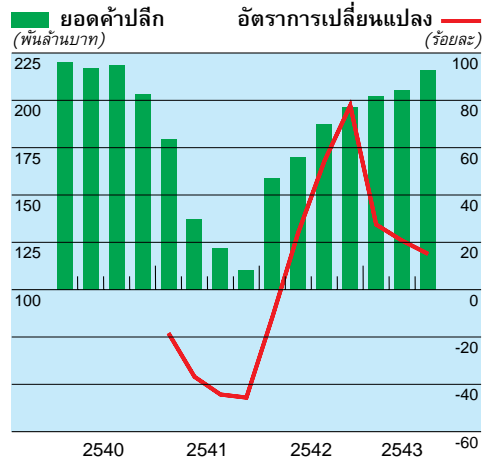
ยอดจำหน่ายรถยนต์นั่ง

การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค

ยอดค้าปลีก

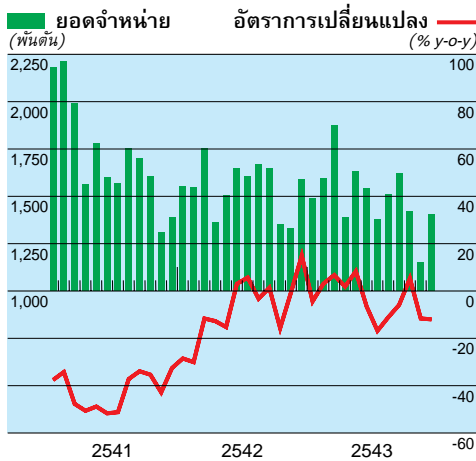
หลังจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน สาเหตุที่การบริโภคยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ เนื่องจากภาวะการจ้างงานในตลาดแรงงานยังไม่แน่นอน อีกทั้งรายได้ของเกษตรกรอยู่ในระดับต่ำ โดยลดลงร้อยละ 10.9 ตามราคาสินค้าเกษตรที่ลดลงร้อยละ 8.4 จากปีก่อน

การลงทุนภาคเอกชน

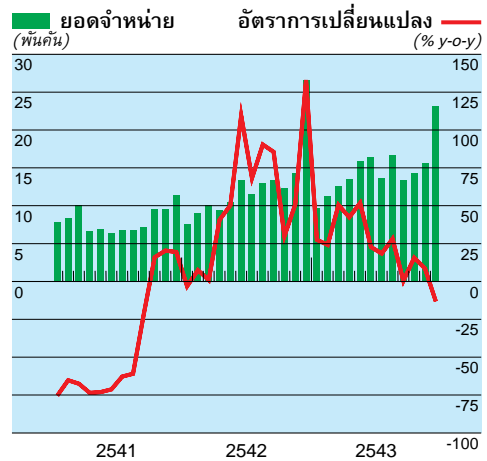
การลงทุนภาคเอกชนโดยรวมในปี 2543 คาดว่าขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้าตามเครื่องชี้การลงทุนภาคเอกชน โดยคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 12.0-15.0 ตามการขยายตัวของการลงทุนด้านเครื่องจักรและอุปกรณ์เป็นสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การลงทุนด้านเครื่องจักร มีการขยายตัวต่อเนื่องโดยเฉพาะการนำเข้าสินค้าทุน (ณ ราคาคงที่) ขยายตัวร้อยละ 21.3 เนื่องจากมีความต้องการเพิ่มกำลังการผลิตในบางสาขา โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกที่ขยายตัวในระดับสูง เช่น สินค้าในหมวดอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ประเภทแผงวงจรไฟฟ้า และโทรทัศน์

ยอดจำหน่ายปูนซีเมนต์ในประเทศ

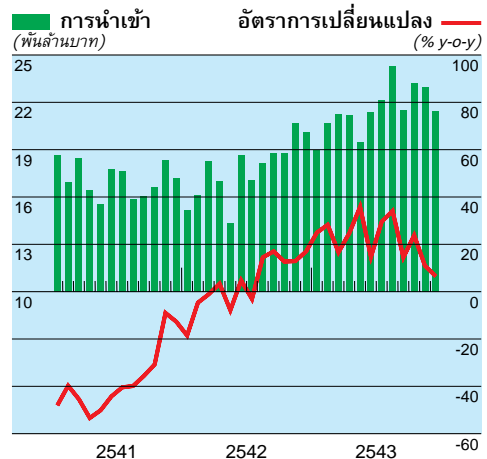
ยอดจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์

นอกจากนี้ ยอดจำหน่ายรถยนต์เพื่อการพาณิชย์ขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้าร้อยละ 18.1 แม้จะชะลอลงมาก ในช่วงครึ่งหลังของปี เนื่องจากราคาน้ำมันที่มีราคาสูงขึ้นมาก (ในช่วงครึ่งปีหลังยอดจำหน่ายขยายตัวร้อยละ 6.1 เทียบกับครึ่งปีแรกร้อยละ 36.4)

ขณะที่ยอดจำหน่ายซีเมนต์ในประเทศลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.7 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 9.4 ในปี 2542 สะท้อนการลงทุนด้านการก่อสร้างที่ยังคงซบเซา เนื่องจากอุปทานยังคงมีอยู่มากโดยเฉพาะอาคารพาณิชย์ ประกอบกับแนวโน้มเศรษฐกิจที่ยังมีลักษณะทรงตัว

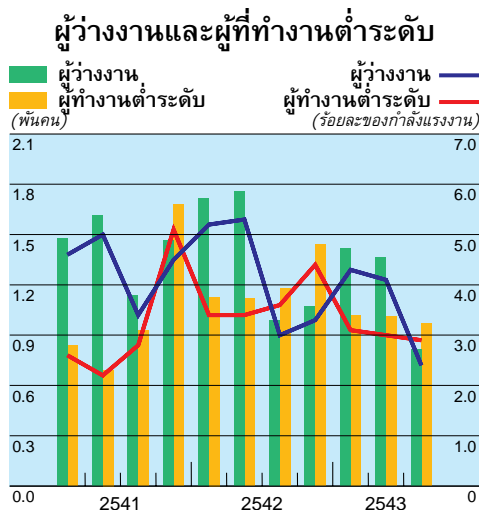
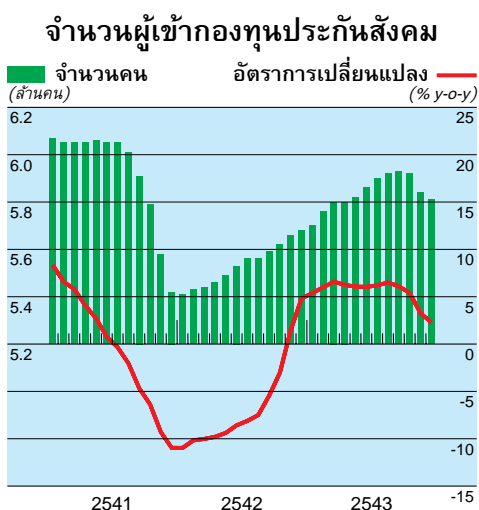
การนำเข้าสินค้าทุน ณ ราคาคงที่

ภาวะแรงงาน

จากการเร่งดำเนินมาตรการบรรเทาปัญหาการว่างงานอย่างต่อเนื่อง และภาวะเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้นเป็นลำดับ ส่งผลให้จำนวนผู้ว่างงานเฉลี่ยในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2543 ลดลงจาก 1.5 ล้านคน ในระยะเดียวกันปีก่อน เป็น 1.2 ล้านคน หรือคิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 3.6 (เทียบกับร้อยละ 4.5 จากระยะเดียวกันปีก่อน) นอกจากนี้ จำนวนผู้ทำงานต่ำกว่าระดับ (ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และต้องการงานเพิ่ม) ปรับลดลงเป็นร้อยละ 3.0 ของกำลังแรงงานรวม จากร้อยละ 3.5 ในระยะเดียวกันปีก่อน

ภาวะการจ้างงานปรับตัวดีขึ้นเป็นลำดับในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี โดยขยายตัวร้อยละ 2.1 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน เป็นการขยายตัวในการจ้างงานสาขาการก่อสร้าง อุตสาหกรรม

สาธารณสุข โภค พาณิชยกรรม และภาคบริการ ขณะที่การจ้างงานในภาคเกษตรใกล้เคียงกับระยะเดียวกันปีก่อน

สำหรับเครื่องชี้ภาวะการจ้างงาน มีทิศทางสอดคล้องกับการจ้างงานที่ปรับดีขึ้น โดย ณ เดือนธันวาคม 2543 มีผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมประมาณ 5.81 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปีก่อน แม้ว่าจะมีการปรับตัวลดลงต่อเนื่องในช่วง 3 เดือนสุดท้ายของปี ทั้งนี้ เนื่องจากยังคงมีแรงงานถูกเลิกจ้างจากการปิดกิจการของสถานประกอบการ การแจ้งข้อมูลย้อนหลังของสถานประกอบการ และการปรับปรุงข้อมูลในระบบทะเบียนของสำนักงานประกันสังคมเพื่อลดความซ้ำซ้อน

ระดับราคา

ในปี 2543 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 จากระยะเดียวกันปีก่อน ตามการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันและการอ่อนตัวของค่าเงินบาท ส่วนอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานยังทรงตัวอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 0.7 และยังอยู่ภายใต้เป้าหมายของนโยบายการเงินร้อยละ 0-3.5

ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป ในปี 2543 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 1.6 โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าหมวดอื่นๆ ที่มีใช้อาหารร้อยละ 3.2 ในขณะที่ราคาหมวดอาหารและเครื่องดื่มลดลงร้อยละ 1.1 สำหรับ**ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน** (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน) ในปี 2543 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 0.7

สาเหตุสำคัญในการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อในปี 2543 เป็นผลจาก

1) การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกตั้งแต่ต้นปีจนถึงเดือนพฤศจิกายน 2543 ซึ่งเป็นราคาสูงสุดในรอบ 10 ปี และส่งผลให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ

ตารางที่ 6 : ความเคลื่อนไหวของราคาน้ำมัน ค่าไฟฟ้า และอัตราแลกเปลี่ยน

	2542 ทั้งปี	2543 ทั้งปี	2543			
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4
น้ำมันดิบดูไบ (ดอลลาร์ สรอ./บาร์เรล)	17.20	26.16	24.39	25.04	27.69	27.51
น้ำมันเบนซิน 95 (บาท/ลิตร)	11.98	15.64	14.63	14.94	16.43	16.53
น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (บาท/ลิตร)	8.96	12.93	11.71	11.87	13.66	14.47
ค่าไฟฟ้า (บาท/ยูนิท)	1.88	2.07	2.02	2.07	2.07	2.08
อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/ดอลลาร์ สรอ.)	37.84	40.16	37.65	38.66	40.99	43.34

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

ปรับตัวสูงขึ้น โดยราคาน้ำมันเบนซิน 95 และน้ำมันดีเซลหมุนเร็วปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.6 และ 44.3 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน นอกจากนี้ค่ากระแสไฟฟ้าได้ปรับเพิ่มขึ้นตามต้นทุนราคาเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิต

2) การอ่อนตัวต่อเนื่องของค่าเงินบาท โดยค่าเงินอ่อนตัวลงจากเฉลี่ย 37.84 บาท/ดอลลาร์ สรอ. ในปี 2542 เป็น 40.16 บาท/ดอลลาร์ สรอ. ในปี 2543 ส่งผลให้ราคาสินค้านำเข้าในรูปเงินบาทปรับสูงขึ้น

3) การปรับขึ้นค่าตรวจรักษาและค่าห้องพัคนไข้โรงพยาบาลในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2543

อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อในช่วงเวลาดังกล่าวยังปรับตัวสูงขึ้นไม่มากนัก สาเหตุสำคัญเนื่องจากราคาสินค้าหมวดอาหารและเครื่องดื่มลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนต่อเนื่องตลอดปี ตามปริมาณผลผลิตเกษตรบางประเภทที่ออกสู่ตลาดมากขึ้น อาทิ ผัก ผลไม้ ไข่ ไก่สด และหมูเนื้อแดง เนื่องจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย นอกจากนี้ ยังมีการปรับลดราคาอาหารที่ซื้อจากตลาดบางชนิดอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 7 : ดัชนีราคาผู้บริโภค (อัตราเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	2542 ทั้งปี	2543 ทั้งปี	2543			
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	0.3	1.6	0.9	1.7	2.2	1.6
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	-0.9	-1.1	-1.7	-1.5	-0.5	-0.7
หมวดอื่นๆ ที่มีโชอาหาร	1.0	3.2	2.5	3.6	3.7	3.0
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน	1.8	0.7	0.2	1.0	0.8	0.8

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 8 : ดัชนีราคาผู้ผลิต
(อัตราเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	2542 ทั้งปี	2543 ทั้งปี	2543			
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4
ดัชนีราคาผู้ผลิต	-4.7	3.8	2.0	3.7	5.5	4.5
ผลผลิตเกษตรกรรม	-15.3	-0.4	-7.5	-2.6	4.4	5.3
ผลิตภัณฑ์แร่และเชื้อเพลิง	-3.4	4.3	1.9	0.7	5.6	8.9
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	-3.0	4.6	3.5	4.7	5.6	4.4

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ในปี 2543 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังอยู่ในระดับที่สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานต่อเนื่องสาเหตุสำคัญเนื่องจากการปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่องของราคาน้ำมัน นอกจากนี้แล้ว สังเกตได้ว่าในช่วงปีที่ผ่านมาอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานค่อนข้างทรงตัว ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นส่งผลทางอ้อมต่อการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าหมวดอื่นเพียงเล็กน้อย ส่วนหนึ่งเนื่องจากการใช้จ่ายในประเทศยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ ทำให้อัตราการใช้กำลังการผลิตยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

สำหรับดัชนีราคาผู้ผลิตในปี 2543 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 3.8 ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าในหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยเฉพาะสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เคมี และใยสังเคราะห์ และยานพาหนะและอุปกรณ์ ตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น และค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่องทำให้ต้นทุนสินค้าบางประเภทปรับเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 9 : ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศในภูมิภาค
(อัตราเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	2542 ทั้งปี	2543 ทั้งปี	2543			
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4 ^P
อินโดนีเซีย	20.5	3.8 ^P	-0.5	1.2	5.8	8.8
ฟิลิปปินส์	6.7	4.4	3.0	3.9	4.5	5.8
มาเลเซีย	2.8	1.6	1.5	1.4	1.5	1.8
สิงคโปร์	0.0	1.3	1.1	0.8	1.5	2.0
ไทย	0.3	1.6	0.9	1.7	2.2	1.6
จีน	-1.4	0.4 ^P	0.1	0.1	0.3	0.9
ฮ่องกง	-4.0	-3.7	-5.1	-4.5	-2.8	-2.2
ไต้หวัน	0.2	1.3	0.9	1.4	1.1	1.6
เกาหลีใต้	0.8	2.3	1.5	1.4	3.2	2.9

P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

สำหรับประเทศในภูมิภาค ในปี 2543 ประเทศที่มีอัตราเงินเฟ้อร้อยละ 1-2 ใกล้เคียงกับไทย ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไต้หวัน ในขณะที่เกาหลีใต้ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ มีอัตราเงินเฟ้อประมาณร้อยละ 2-5 ส่วนจีนมีอัตราเงินเฟ้อใกล้เคียงกับ 0 และฮ่องกงมีอัตราเงินเฟ้อติดลบ เมื่อพิจารณาการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาผู้บริโภคของทุกประเทศ สังเกตได้ว่าอัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2543 ตามภาวะราคาน้ำมันในตลาดโลก

ภาคต่างประเทศ

ภาวะเศรษฐกิจโลก

จากการประมาณการของกองทุนการเงินระหว่างประเทศเมื่อเดือนตุลาคม 2543 คาดว่าเศรษฐกิจโลกจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.4 ในปี 2542 เป็นร้อยละ 4.7 ในปี 2543 เป็นผลจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของทุกกลุ่มประเทศ โดยเฉพาะการขยายตัวต่อเนื่องของสหรัฐอเมริกาและยุโรป และการฟื้นตัวของภูมิภาคเอเชีย ละตินอเมริกา และตะวันออกกลาง อย่างไรก็ตาม ในปลายปี 2543 เศรษฐกิจสหรัฐฯ ชะลอตัวลงเร็วกว่าที่คาด

ปริมาณการค้าโลก คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นมากจากปีก่อน โดยมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 10.0 ในปี 2543 เทียบกับร้อยละ 5.1 ในปี 2542 เป็นผลจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศที่ประสบวิกฤตการณ์ทางการเงิน และการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของประเทศพัฒนาแล้ว

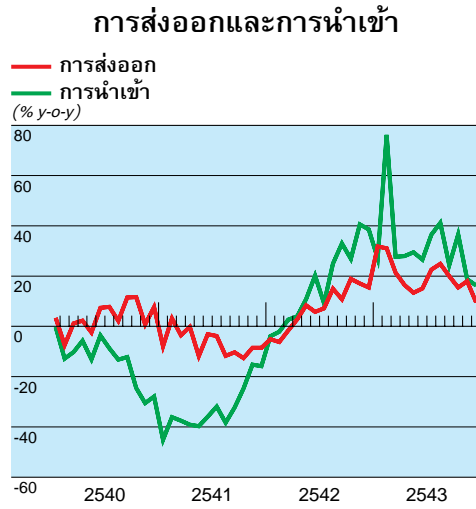
อัตราเงินเฟ้อ ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วคาดว่าจะยังคงอยู่ในระดับต่ำโดยขยายตัวร้อยละ 2.3 ในปี 2543 โดยญี่ปุ่นมีอัตราเงินเฟ้อติดลบร้อยละ 0.2 หลังจากติดลบร้อยละ 0.3 ในปีก่อน ส่วนอัตราเงินเฟ้อของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาคาดว่าจะลดลงจากร้อยละ 6.6 ในปี 2542 เหลือร้อยละ 6.2 ในปี 2543 ซึ่งเป็นผลจากการลดลงของอัตราเงินเฟ้อของประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคตะวันออกกลาง เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม คาดว่าราคาสินค้าขั้นปฐมในตลาดโลกจะปรับตัวสูงขึ้นตามอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ส่วนราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นมากจากปีก่อน เนื่องจากอุปสงค์เพิ่มขึ้นและการควบคุมปริมาณการผลิตของกลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันเป็นสินค้าออก (OPEC) แต่ก็ได้เริ่มชะลอตัวลงในปีเนื่องจากอุปสงค์ต่อราคาน้ำมันเริ่มลดลงตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่เป็นผู้ใช้น้ำมันรายใหญ่ของโลก

อัตราดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ยเงินฝากในรูปสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. ปรับตัวสูงขึ้นในปี 2543 โดยในช่วงครึ่งแรกของปี ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาได้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยรวม 3 ครั้ง ในเดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม และพฤษภาคม เป็นร้อยละ 5.75, 6.0 และ 6.5 ตามลำดับ เพื่อควบคุมการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สำหรับสหภาพยุโรปที่ใช้อัตราแลกเปลี่ยนและนโยบายการเงินร่วมกัน มีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในรูปสกุลเงินยูโรสูงขึ้นอยู่ในระดับร้อยละ 4.6 ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในรูปสกุลเงินเยนยังอยู่ในระดับต่ำเพียงร้อยละ 0.3 เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

อัตราการว่างงาน ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วคาดว่าจะชะลอตัวลงจากร้อยละ 6.3 ในปีก่อน เหลือร้อยละ 5.9 แต่อัตราการว่างงานในญี่ปุ่นจะสูงขึ้นจากร้อยละ 4.7 ในปีก่อน เป็นร้อยละ 5.0 ในขณะที่อัตราการว่างงานของสหรัฐอเมริกาจะลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 4.2 ในปีก่อน เหลือร้อยละ 4.1

การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน

การขยายตัวต่อเนื่องของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย ทำให้มูลค่าการส่งออกและการนำเข้าของไทยในปี 2543 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 19.6 และ 31.3 ตามลำดับ โดย

ปริมาณเพิ่มขึ้นมาก ในขณะที่อัตราการค้าลดลงจากปีก่อน เนื่องจากราคาส่งออกยังคงอยู่ในระดับต่ำ ขณะที่ราคานำเข้าเพิ่มขึ้นมากตามราคานำเข้าน้ำมันเป็นสำคัญ ผลของการนำเข้าที่เร่งตัวต่อเนื่องทำให้การเกินดุลการค้าลดลงเหลือ 5.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. รวมกับดุลบริการและบริจาดที่เกินดุลเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็น 3.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ดุลบัญชีเดินสะพัดจึงเกินดุลลดลงจากปีก่อนเหลือ 9.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือคิดเป็นร้อยละ 7.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ส่วนเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิคาดว่าจะขาดดุลเพิ่มขึ้นจากปี

ก่อน แม้ว่าการชำระคืนหนี้เงินกู้ต่างประเทศตามกำหนดและก่อนกำหนดชะลอตัวลงก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากเงินทุนไหลเข้ากรณีเพิ่มทุนธนาคารพาณิชย์ลดลง และการขาดดุลของเงินทุนภาครัฐบาล

ตารางที่ 10 : ฐานะทุนสำรองทางการ
(หน่วย : พันล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2542	2543		
	ธ.ค.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทุนสำรองทางการ ^{1/}	34.8	32.2	32.3	32.7
เงินกู้ภายใต้โครงการ IMF	15.1	14.8	14.6	14.5
ธปท.	12.8	12.3	12.1	12.0
ทางการ	2.3	2.5	2.5	2.5
ฐานะสุทธิ Forward	-4.8	-2.1	-2.1	-2.1

^{1/} mark to market ตั้งแต่ เมษายน 2543
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 11 : การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2543		ม.ค.-ธ.ค.	
	พ.ย.	ธ.ค. ^{1/}	2542	2543 ^{1/}
สินค้าออก เอฟ.โอ.บี.	6,051	5,753	56,800	67,942
Δ% จากช่วงเดียวกันปีก่อน	18.0	9.6	7.4	19.6
สินค้าเข้า ซี.ไอ.เอฟ.	5,581	5,340	47,529	62,423
Δ% จากช่วงเดียวกันปีก่อน	18.8	16.3	16.9	31.3
ดุลการค้า	470	413	9,271	5,519
ดุลบริการบริจาค	400	488	3,194	3,751
ดุลบัญชีเดินสะพัด	870	901	12,465	9,270
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ	-927	n.a.	-7,907	n.a.
เอกชน	-330	n.a.	-13,836	n.a.
- ธนาคาร	-661	n.a.	-10,617	n.a.
- ธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	331	n.a.	-3,219	n.a.
ทางการ	-404	n.a.	1,909	n.a.
ชปท.	-193	n.a.	4,020	n.a.
คลาดเคลื่อนสุทธิ	3	n.a.	26	n.a.
ดุลการชำระเงิน ^{2/}	-54	181	4,584	-1,959

1/ ข้อมูลเบื้องต้น
2/ ข้อมูลจริง
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

(รวมธนาคารแห่งประเทศไทย) ในปี 2543 ดุลการชำระเงินขาดดุล 2.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับที่เกินดุล 4.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีก่อน เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 2543 อยู่ที่ระดับ 32.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

หนี้ต่างประเทศ

หนี้ต่างประเทศลดลงมากตามการชำระคืนหนี้ของทั้งภาคเอกชนและภาคทางการ

เมื่อเทียบกับเดือนตุลาคม

หนี้ต่างประเทศรวม ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2543 ลดลง 1.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากการชำระคืนเงินกู้ของทั้งภาคเอกชนและทางการ

หนี้ภาคทางการ ลดลง 0.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทย เริ่มชำระคืนเงินกู้งวดแรกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศจำนวน 0.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วน

หนี้ภาครัฐบาลระยะยาวลดลง 0.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากการชำระคืนเงินกู้ ADB โดยการ refinance ด้วยการออก Euro Commercial Paper ระยะสั้น ส่งผลให้หนี้ระยะสั้นภาครัฐบาลเพิ่มขึ้น 78 ล้านดอลลาร์ สรอ. จากเดือนก่อนหน้า แม้ว่าจะมีการซื้อพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้นที่ออกในต่างประเทศกลับคืนเป็นจำนวนมาก

หนี้ภาคเอกชน ลดลงประมาณ 0.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยหนี้ภาคธนาคารลดลง 0.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เป็นการลดลงของหนี้ระยะสั้นของธนาคารพาณิชย์ ที่การชำระคืนยัง

ตารางที่ 12 : ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศ
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2542		2543			ต.ค.	พ.ย.
	มิ.ย.	ธ.ค.	ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3		
1. ภาคทางการ	33,423	36,024	36,209	35,310	35,095	34,800	34,127
ธปท. (ระยะยาว)	11,903	12,817	12,730	12,586	12,411	12,332	12,097
ภาครัฐบาล	21,520	23,207	23,479	22,724	22,684	22,468	22,030
ระยะยาว	21,390	23,077	23,349	22,630	22,684	22,459	21,943
ระยะสั้น	130	130	130	94	—	9	87
2. ภาคเอกชน	66,161	59,624	55,812	52,356	48,630	47,839	47,215
ระยะยาว	42,687	39,795	37,942	35,357	33,436	33,137	32,761
ระยะสั้น	23,474	19,829	17,870	16,999	15,194	14,702	14,454
2.1 ภาคธนาคาร	22,002	17,702	16,668	15,765	13,712	13,108	12,561
ระยะยาว	9,037	8,236	8,001	7,600	7,486	7,350	7,265
ระยะสั้น	12,965	9,466	8,666	8,165	6,226	5,758	5,296
ธนาคารพาณิชย์	5,413	4,596	4,897	5,061	4,607	4,242	3,862
ระยะยาว	3,361	2,967	3,038	2,919	2,844	2,838	2,726
ระยะสั้น	2,052	1,629	1,859	2,142	1,763	1,404	1,136
วิเทศธนกิจ	16,589	13,106	11,771	10,704	9,105	8,866	8,699
ระยะยาว	5,676	5,269	4,964	4,681	4,642	4,512	4,539
ระยะสั้น	10,913	7,837	6,807	6,023	4,463	4,354	4,160
2.2 ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	44,159	41,922	39,144	36,591	34,918	34,731	34,654
ระยะยาว	33,650	31,559	29,940	27,757	25,950	25,787	25,496
ระยะสั้น	10,509	10,363	9,204	8,834	8,968	8,944	9,158
รวม (1+2)	99,584	95,648	92,021	87,666	83,725	82,639	81,342
ระยะยาว	75,980	75,689	74,021	70,573	68,531	67,928	66,801
ระยะสั้น	23,604	19,959	18,000	17,093	15,194	14,711	14,541
สัดส่วน (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ระยะยาว	76.3	79.1	80.4	80.5	81.9	82.2	82.1
ระยะสั้น	23.7	20.9	19.6	19.5	18.1	17.8	17.9
สัดส่วน (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
เอกชน	66.4	62.3	60.7	59.7	58.1	57.9	58.0
ทางการ	33.6	37.7	39.3	40.3	41.9	42.1	42.0

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

อยู่ในระดับสูงต่อเนื่องจากเดือนก่อน ส่วนการชำระคืนของกิจการวิเทศธนกิจชะลอลงต่อเนื่อง สำหรับหนี้ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารลดลง 0.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2542

ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศ ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2543 ลดลง 14.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ตามการชำระคืนหนี้ภาคเอกชน ส่วนหนี้ภาคทางการลดลงจากการชำระคืนหนี้และผลของค่าเงินเยนที่อ่อนตัว

หนี้ภาคเอกชน ลดลงถึง 12.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในจำนวนนี้เป็นการลดลงของหนี้ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารถึง 7.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่เป็นการชำระคืนหนี้ระยะยาว โดยเฉพาะในช่วงต้นปีซึ่งมีการระดมเงินโดยการออกตราสารหนี้ในประเทศมาก สำหรับหนี้ภาคธนาคารลดลง 5.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ตามการลดลงของหนี้ระยะสั้นของกิจการวิเทศธนกิจ

หนี้ภาคทางการ ลดลง 1.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เป็นผลของค่าเงินเยนที่อ่อนตัวลงและการชำระคืนเงินกู้ โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายน

โครงสร้างหนี้ต่างประเทศ สัดส่วนหนี้ระยะยาวต่อระยะสั้นปรับดีขึ้นอยู่ในระดับ 82 : 18 และสัดส่วนหนี้ภาคเอกชนต่อภาคทางการ เป็น 58 : 42 เทียบกับ ณ สิ้นปีก่อนที่มีสัดส่วน 79 : 21 และสัดส่วน 62 : 38 ตามลำดับ

ภาวะการคลัง

การดำเนินนโยบายการคลังในปีงบประมาณ 2543 มุ่งกระตุ้นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจภายใต้ข้อจำกัดของการดำเนินนโยบายการเงิน โดยการจัดทำงบประมาณขาดดุล 110 พันล้านบาท ผลการดำเนินงานตลอดปีงบประมาณปรากฏว่า รัฐบาลขาดดุลเงินสด 115.9 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 18.5 พันล้านบาท ประกอบกับงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายได้ลดลง ส่งผลให้แรงกระตุ้นจากภาครัฐ (Public Sector) ซึ่งสะท้อนจากการขาดดุลน้อยลงจากปีงบประมาณก่อน โดยทั้งปีงบประมาณ 2543 ภาครัฐขาดดุล 197.6 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของ GDP ลดลงจากปีงบประมาณก่อนที่ขาดดุล 258.0 พันล้านบาท หรือร้อยละ 5.5 ของ GDP

ฐานะการคลัง

รัฐบาล

ด้านรายได้ รายได้นำส่งคลังมีจำนวน 748.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 จากปีงบประมาณก่อน เนื่องจากมีการขยายตัวของภาษีเงินได้นิติบุคคลถึงร้อยละ 35.6 ส่วนหนึ่งจากเศรษฐกิจที่ขยายตัวดีขึ้นในปี 2542 เปรียบเทียบกับที่หดตัวมากในปี 2541 และธุรกิจบางภาค อาทิ การส่งออกและพาณิชย์กรรม มีความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ มีการจัด

ตารางที่ 13 : ฐานะการคลัง
(หน่วย : พันล้านบาท)

	ปีงบประมาณ		
	2541	2542	2543
รายได้	727.4	709.9	748.1
(อัตราเปลี่ยนแปลง)	-13.8	-2.4	5.4
รายจ่าย ^{1/}	835.6	821.6	850.6
(อัตราเปลี่ยนแปลง)	-11.5	-1.7	3.5
ปีงบประมาณปัจจุบัน	666.4	690.8	748.8
ปีงบประมาณก่อนๆ	160.1	128.4	100.0
ดุลในงบประมาณ	-108.2	-111.6	-102.5
ดุลนอกงบประมาณ	-7.1	-22.8	-13.4
รายจ่ายมิยาซาวา	0	33.3	16.9
ดุลเงินสด	-115.3	-134.4	-115.9
(%) ผลิตภัณฑ์ในประเทศ	2.5	3.0	2.4
รายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศ ^{2/}	58.2	21.6	21.1
(%) ผลิตภัณฑ์ในประเทศ	1.2	0.5	0.5
ดุลรัฐวิสาหกิจ	59.8	91.6	57.0
(%) ผลิตภัณฑ์ในประเทศ	1.3	2.0	1.2
ดุลภาครัฐ	225.8	258.0	197.6
(%) ผลิตภัณฑ์ในประเทศ	5.0	5.5	4.1

1/ ไม่รวมชำระคืนต้นเงินกู้

2/ ไม่รวมเงินกู้มิยาซาวา

ที่มา : สายฐานข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

เก็บได้สูงขึ้นทั้งภาษีจากการนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม (แม้จะมีการปรับลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 7 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2542) อย่างไรก็ตาม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ยังคงหดตัว เนื่องจาก ดอกเบี้ยเงินฝากที่ลดลงต่ำมาก และรายได้ภาษีธุรกิจเฉพาะ ลดลงมาก เนื่องจากผลของมาตรการส่งเสริมการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ลดต่ำลง

ด้านรายจ่าย รายจ่ายจากงบประมาณเบิกจ่ายได้ 850.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณก่อนร้อยละ 3.5 เป็นผลจากการเร่งตัวของการเบิกจ่ายจากงบประมาณปีปัจจุบันที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 โดยมีอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 88.0 ขณะที่รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อนลดลงร้อยละ 22.2 จากวงเงินงบประมาณปีก่อนๆ เหลือจ่ายน้อยลง รายจ่ายที่เพิ่มขึ้นเป็นรายจ่ายประจำที่มีใช้เงินเดือนและค่าจ้าง ได้แก่ รายจ่ายดอกเบี้ย และรายจ่ายซื้อสินค้าและบริการ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.4 และ 5.7 ตามลำดับ ขณะที่รายจ่ายลงทุนได้ปรับลดจากปีงบประมาณก่อนมาก คิดเป็นร้อยละ 12.5 เนื่องจาก การจำกัดวงเงินงบประมาณ และวงเงินงบประมาณปีก่อนที่ลดลง สำหรับ

ตารางที่ 14 : รายได้รัฐบาล
(หน่วย : พันล้านบาท)

	ปีงบประมาณ			อัตราเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		
	2541	2542	2543	2541	2542	2543
รายได้ทั้งหมด	727.4	709.9	748.1	-13.8	-2.4	5.4
ภาษี	649.4	620.1	661.4	-14.4	-4.5	6.7
- ฐานรายได้	214.9	213.7	235.4	-22.2	-0.6	10.2
บุคคลธรรมดา	118.9	101.2	87.4	6.6	-14.8	-13.7
นิติบุคคล	90.8	101.3	137.4	-43.1	11.6	35.6
ปิโตรเลียม	5.3	11.1	10.6	-0.1	111.7	-4.6
- ฐานการบริโภค	349.1	316.4	300.9	-0.1	-9.4	0.4
มูลค่าเพิ่มและการค้า	162.7	132.1	137.9	17.0	-18.8	4.4
ธุรกิจเฉพาะ	34.0	20.8	16.6	3.1	-39.0	-20.1
สรรพสามิต	152.4	163.6	163.1	-14.2	7.3	-0.3
- ฐานการค้าระหว่างประเทศ	65.7	66.4	84.4	-36.4	1.0	27.2
- ภาษีอื่น	19.7	23.4	24.1	-33.5	19.9	1.8
รายได้อื่นๆ	77.9	89.8	86.7	-8.8	15.2	-3.5

ที่มา : กรมบัญชีกลาง

ตารางที่ 15 : รายจ่ายรัฐบาล จำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ
(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2541	2542	2543
รายจ่ายรวม	835.6	821.6	850.6
รายจ่ายประจำ	534.9	587.4	645.8
($\Delta\%$)	(2.1)	(9.8)	(9.9)
เงินเดือนและค่าจ้าง	280.3	297.4	303.7
ซื้อสินค้าและบริการ	160.4	144.7	153.0
ดอกเบี้ยจ่าย	8.7	44.7	58.3
รายจ่ายลงทุน	300.7	234.2	204.8
($\Delta\%$)	(-28.5)	(-22.1)	(-12.5)

ที่มา : สายฐานข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 16 : รายจ่ายรัฐบาล จำแนกตามลักษณะงาน
(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2541	2542	2543
การบริหารทั่วไป	91.2	90.3	95.4
(Δ%)	(-9.0)	(-1.0)	(5.6)
การป้องกันประเทศ	88.3	76.4	73.6
(Δ%)	(-15.3)	(-13.5)	(-3.7)
การบริการชุมชนและสังคม	369.4	368.6	378.4
(Δ%)	(1.0)	(-0.2)	(2.6)
การศึกษา	212.2	215.3	218.6
การสาธารณสุข	68.3	64.3	62.9
การสังคมสงเคราะห์	38.6	38.9	51.0
การเศรษฐกิจ	226.8	197.2	194.9
(Δ%)	(-28.3)	(-13.1)	(-1.1)
อื่นๆ	59.9	89.1	108.3
(Δ%)	(3.5)	(48.8)	(21.6)
รวม	835.6	821.6	850.6
(Δ%)	(-11.5)	(-1.7)	(3.5)

ที่มา : สายฐานข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศเบิกจ่ายได้ลดลง โดยเฉพาะรายจ่ายจากมาตรการการเพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ (โครงการเงินกู้มีयाาา) เนื่องจากเป็นช่วงท้ายของโครงการ ทำให้ตลอดปีงบประมาณเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น 16.9 พันล้านบาท เทียบกับที่เบิกจ่ายได้ 33.3 พันล้านบาท ในปีงบประมาณก่อน ส่งผลให้การขาดดุลของรัฐบาลลดลงจากปีงบประมาณก่อนที่ขาดดุลร้อยละ 3.6 ของ GDP เหลือร้อยละ 2.9 ของ GDP

การชดเชยการขาดดุล

รัฐบาลชดเชยการขาดดุลเงินสดจำนวน 115.9 พันล้านบาท ด้วยการกู้ยืมในประเทศเป็นส่วนใหญ่จำนวน 107.9 พันล้านบาท จำแนกเป็นพันธบัตร 40.0 พันล้านบาท ตั๋วสัญญาใช้เงิน 20.0 พันล้านบาท และเพิ่มวงเงินตั๋วเงินคลังคงค้าง 47.9 พันล้านบาท นอกจากนี้ มีการนำเงินกู้ต่างประเทศฝากบัญชีเงินคงคลัง 33.1 พันล้านบาท ในด้านการชำระคืนต้นเงินกู้มีทั้งสิ้น 25.9 พันล้านบาท โดยเป็นพันธบัตร 4.1 พันล้านบาท ตั๋วสัญญาใช้เงิน 15.0 พันล้านบาท (เป็นการไถ่ถอนตั๋วสัญญาใช้เงินก่อนกำหนดของรุ่นที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงคือร้อยละ 12 ต่อปี โดยตั๋วสัญญาใช้เงินดังกล่าวเป็นตัวยุ ในปีงบประมาณ 2530 และ 2531 ที่ได้ต่ออายุมาแล้วและจะครบกำหนดในปีงบประมาณ 2544 และ 2546) และเงินกู้ต่างประเทศ 6.8 พันล้านบาท โดยนำเงินคงคลังออกใช้จำนวน 7.6 พันล้านบาท

ตารางที่ 17 : ดุลรัฐวิสาหกิจ
(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2541	2542	2543 ^P
รายจ่ายลงทุน	198.9	192.7	177.2
Δ%	6.9	-3.1	-8.0
Retained Income	139.1	101.1	120.2
Δ%	9.8	-27.3	18.9
ดุลรัฐวิสาหกิจ	59.8	91.6	57.0
Δ%	0.7	53.2	-37.8

P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รัฐวิสาหกิจ

ในปีงบประมาณ 2543 รัฐวิสาหกิจมีรายจ่ายลงทุนทั้งสิ้น 177.2 พันล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณก่อนร้อยละ 8.0 เนื่องจากมีรัฐวิสาหกิจหลายแห่งเบิกจ่ายได้ต่ำกว่าเป้าหมาย ได้แก่ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยมีความล่าช้าของโครงการร่วมทุน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีความล่าช้าของโครงการระบบขนส่งไฟฟ้า สนามบินสุวรรณภูมิมีความล่าช้าของการก่อสร้างอาคารผู้โดยสาร และรถไฟฟ้ามหานครมีความล่าช้าในการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในขณะที่ Retained Income ของรัฐวิสาหกิจในปี 2543 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณก่อน 19.1 พันล้านบาท เป็น 120.2 พันล้านบาท ส่วนหนึ่งเนื่องจากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น ส่งผลให้รัฐวิสาหกิจขาดดุลลดลงเหลือร้อยละ 1.2 ของ GDP เมื่อเทียบกับปีก่อนที่ขาดดุล ร้อยละ 2.0 ของ GDP

หนี้สาธารณะคงค้าง

ณ สิ้นปีงบประมาณ 2543 รัฐบาลมีหนี้สาธารณะประมาณ 2,804.2 พันล้านบาท หรือร้อยละ 55.7 ของ GDP เพิ่มขึ้นสุทธิเล็กน้อย เทียบกับยอด ณ สิ้นปี 2542 ที่ร้อยละ 54.3 ของ GDP ในจำนวนนี้ เป็นหนี้โดยตรงของรัฐบาล 1,113.9 พันล้านบาท หรือร้อยละ 22.1 ของ GDP และภาระผูกพัน ได้แก่ หนี้ของรัฐวิสาหกิจ (ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน) ทั้งที่รัฐบาลค้ำประกันและไม่ค้ำประกัน 908.9 พันล้านบาท หรือร้อยละ 18.1 ของ GDP และยอดหนี้สินของกองทุนฟื้นฟูฯ จำนวน 781.4 พันล้านบาท หรือร้อยละ 15.5 ของ GDP

ตารางที่ 18 : หนี้สาธารณะคงค้าง
(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	ธ.ค. 40	ธ.ค. 41	ธ.ค. 42	ก.ย. 43
1. หนี้รัฐบาลกู้โดยตรง	328.13	695.22	988.87	1,113.9
(% ของ GDP)	(6.9)	(15.0)	(21.0)	(22.1)
1.1 หนี้ต่างประเทศ	296.46	268.49	346.59	395.2
1.2 หนี้ในประเทศ	31.67	426.73	642.28	718.7
2. หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน	680.11	645.8	787.16	908.9
(% ของ GDP)	(14.4)	(13.9)	(16.7)	(18.1)
2.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	575.07	559.12	688.6	775.7
หนี้ต่างประเทศ	370.36	328.53	401.93	422.6
หนี้ในประเทศ	204.71	230.59	286.67	353.1
2.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	105.04	86.68	98.56	133.2
หนี้ต่างประเทศ	67.32	50.56	49.62	48.5
หนี้ในประเทศ	37.72	36.12	48.94	84.7
3. หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู	893.11	986.72	777.43	781.4
(% ของ GDP)	(18.9)	(21.3)	(16.5)	(15.5)
รวม	1,901.35	2,327.74	2,553.46	2,804.2
(% ของ GDP)	(40.2)	(50.2)	(54.3)	(55.7)

ที่มา : สำนักบริหารหนี้สาธารณะ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง และสายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

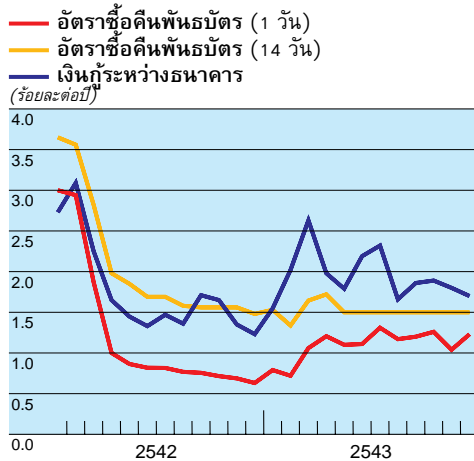
ภาวะการเงินและการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

สภาพคล่องและอัตราดอกเบี้ย

- สภาพคล่องของระบบการเงินในปี 2543 ยังคงมีมาก ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยตลาดเงินทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ
- อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ 4 แห่ง ปรับลดลงในช่วงไตรมาสที่ 3

สภาพคล่องของระบบการเงินโดยรวม ในปี 2543 ยังคงมีมาก อย่างไรก็ตามในไตรมาสแรก สภาพคล่องตึงตัวขึ้นจากปลายปี 2542 จากการที่ภาคเอกชนมีความต้องการถือเงินสดอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีการนำเงินฝากบางส่วนไปลงทุนในตราสารที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าอัตรา

อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน

ดอกเบี้ยเงินฝาก นอกจากนี้ สถาบันการเงินมีความต้องการเงินบาทเพื่อส่งมอบเพื่อส่งมอบให้แก่ ธปท. ตามภาวะ Swap ที่ครบกำหนด และเพื่อซื้อหลักทรัพย์เพิ่มเติมรวมทั้งต้องเตรียมสภาพคล่องสำหรับระบบการชำระเงินแบบ Real Time Gross Settlement (RTGS) ส่วนในช่วงปลายไตรมาสแรก ภาคธุรกิจเอกชนญี่ปุ่นนำส่งกำไรให้แก่บริษัทแม่ เนื่องจากเป็นช่วงปิดบัญชีประจำปี

สำหรับในไตรมาสที่ 2 สภาพคล่องปรับเพิ่มขึ้นตามลำดับ หลังช่วงเทศกาลสงกรานต์

แต่ได้ดึงตัวขึ้นระยะสั้นๆ ช่วงปลายเดือนพฤษภาคม จากการที่ธุรกิจเอกชนนำส่งภาษีรายได้นิติบุคคลให้กับภาครัฐ และช่วงปลายเดือนมิถุนายน เนื่องจากสถาบันการเงินนำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการฟื้นฟู

ในไตรมาสที่ 3 และ 4 สภาพคล่องเงินบาทโดยรวมอยู่ในเกณฑ์สูง อย่างไรก็ตามก็มีการดึงตัวชั่วคราวในบางช่วง คือ ในช่วงสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนพฤศจิกายน สภาพคล่องเงินบาทในตลาดต่างประเทศดึงตัวขึ้นมาก ทำให้สถาบันการเงินในต่างประเทศบางแห่งไม่สามารถหาเงินบาทมาชำระให้กับสถาบันการเงินในประเทศได้ทัน จึงเกิดปัญหาในระบบการชำระเงินของไทย ทำให้อัตราดอกเบี้ยตลาดเงินในประเทศปรับสูงขึ้น ทั้งนี้ ธปท. ได้ผ่อนคลายนโยบายการปล่อยเงินบาทให้กับ Non-resident โดยไม่มีธุรกรรมรองรับเป็นการชั่วคราว ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยตลาดเงินปรับลดลงมาสู่ระดับปกติในช่วงปลายเดือน นอกจากนี้ ในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของเดือนธันวาคม สภาพคล่องในระบบการเงินดึงตัวขึ้น เนื่องจากสถาบันการเงินเตรียมสภาพคล่องสำรองไว้สำหรับการเบิกถอนของประชาชนในช่วงเทศกาลปีใหม่ และต้องนำส่งเงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟู

โดยรวมแล้ว สภาพคล่องของระบบการเงินในปี 2543 ยังคงมีมาก ยกเว้นในบางช่วงที่เงินดึงตัวขึ้นชั่วคราวดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว

อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน ทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ โดยมีการปรับตัวสูงขึ้นในช่วงระยะเวลานั้นๆ เมื่อสภาพคล่องของระบบดึงตัวขึ้นชั่วคราวดังที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ย Overnight Interbank เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.07 1.98 1.95 และ 1.80 ต่อปี ในช่วงไตรมาสแรก ไตรมาสที่ 2 ไตรมาสที่ 3 และไตรมาสที่ 4 ตามลำดับ ขณะที่อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรอายุ 1 วันเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.86 1.14 1.23 และ 1.17 ต่อปี ในช่วงเวลาเดียวกัน

การลงทุนของสถาบันการเงินในตลาดซื้อคืนพันธบัตร ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ยังคงเป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ของตลาด โดยธนาคารพาณิชย์มีฐานะการลงทุนสุทธิเพิ่มขึ้นจาก 55 พันล้านบาท เมื่อสิ้นปีก่อน เป็น 194 พันล้านบาท เมื่อสิ้นเดือนพฤศจิกายน

**ตารางที่ 19 : ฐานะการลงทุนสุทธิของสถาบันการเงิน
ในตลาดซื้อคืนพันธบัตร
(หน่วย : พันล้านบาท)**

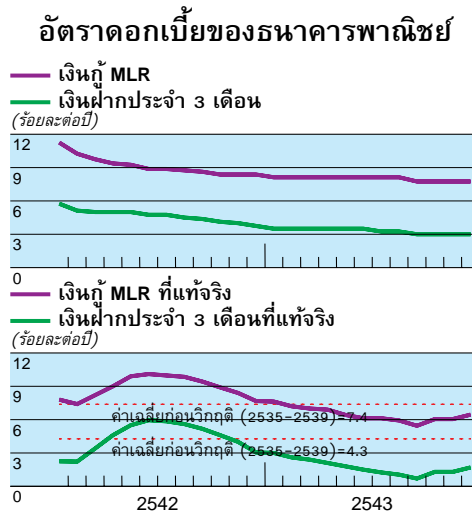
	2541		2542			2543			
	ธ.ค.	มี.ค.	มิ.ย.	ก.ย.	ธ.ค.	มี.ค.	มิ.ย.	ก.ย.	ธ.ค.
ธนาคารพาณิชย์	353	286	283	242	55	91	90	114	138
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	115	102	66	42	32	53	53	63	59
อื่นๆ *	68	39	59	82	37	43	46	14	2
รวม	536	427	407	366	124	187	190	190	199

หมายเหตุ * บง. บค. และ บล.
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

สะท้อนให้เห็นถึงสภาพคล่องส่วนเกินของระบบธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ธนาคารพาณิชย์ลดการลงทุนในตลาดซื้อคืนพันธบัตรในช่วงสิ้นเดือนธันวาคม 2543 เนื่องจากต้องเตรียมสภาพคล่องสำรองไว้สำหรับเทศกาลปีใหม่ สำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ มีฐานะการลงทุนสุทธิเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 53 พันล้านบาทในปี 2543 ส่วนฐานะการลงทุนของบริษัทเงินทุนเริ่มมีแนวโน้มลดลงในช่วงไตรมาสที่ 3 จากที่มีฐานะการลงทุนสุทธิ 46 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 เป็น 14 และ 2 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 และ 4 ตามลำดับ เนื่องจากกลุ่ม 56 บริษัทเงินทุนที่ถูกปิดดำเนินการลดการลงทุนในตลาดซื้อคืนพันธบัตร

อัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ของ 4 ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.50 และ 8.125 ต่อปีตามลำดับ ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2543 ต่อมาธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่เริ่มปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนลงร้อยละ 0.25 ต่อปี ในเดือนกรกฎาคม และได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ลงร้อยละ 0.25 และ 0.25-0.50 ต่อปีตามลำดับ ในเดือนกันยายน ทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ของ 4 ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.00 และ 7.75 ต่อปี ณ สิ้นเดือนกันยายน อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยทรงตัวอยู่ในระดับดังกล่าวจนถึงสิ้นปี 2543

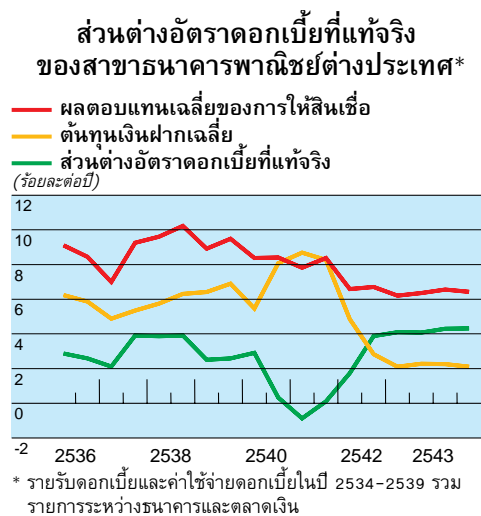
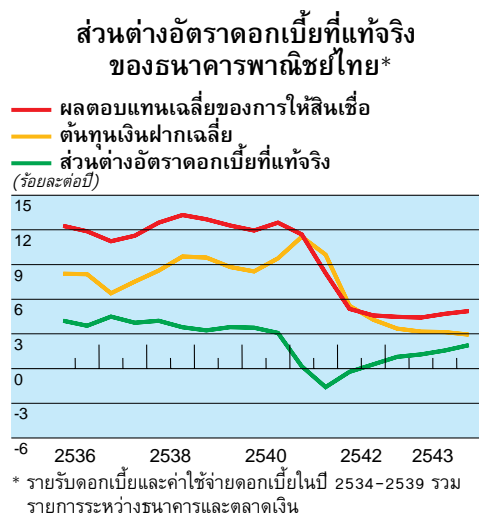
อัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ที่แท้จริง อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน

ที่แท้จริงและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ที่แท้จริงของ 4 ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ช่วงต้นปี 2543 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของอัตราเงินเฟ้อ และการปรับลดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนกันยายน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนที่แท้จริงและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ที่แท้จริงของ 4 ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.70 และ 5.45 ต่อปีตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ที่แท้จริงเริ่มปรับเพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนตุลาคม จากการที่อัตราเงินเฟ้อปรับลดลง โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนที่แท้จริงเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.70 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ที่แท้จริงเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.45 ต่อปี ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543

ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (Interest Differential) ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย
เมื่อคำนวณจากรายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและรายจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงของธนาคารพาณิชย์ไทย รวมทั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์(AMC) ที่อยู่ในเครือ^{1/} พบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2543 จากร้อยละ 0.37 ต่อปี ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2542 เป็นร้อยละ 1.02 1.23 1.57 และ 2.03 ต่อปี ในไตรมาสที่ 1 2 3 และ 4 ตามลำดับ ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ไทยมีต้นทุนเงินฝากลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงครึ่งปีหลัง ทำให้อัตราส่วนดอกเบี้ยจ่ายต่อเงินฝากเฉลี่ยลดลง ประกอบกับมีผลประกอบการดีขึ้น และมีการตัดหนี้สูญ รวมทั้งการโอนสินเชื่อด้วยคุณภาพไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ ส่งผลให้ผลตอบแทนเฉลี่ยของการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น

ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (Interest Differential) ของสาขานาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ
อยู่ในระดับร้อยละ 4.10 4.08 4.30 และ 4.32 ต่อปีในไตรมาสที่ 1 2 3 และ 4 ตาม

1/ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง = ผลตอบแทนเฉลี่ยของการให้สินเชื่อ-ต้นทุนเงินฝากเฉลี่ย
 ผลตอบแทนเฉลี่ยของการให้สินเชื่อ = ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สินเชื่อ/เงินให้สินเชื่อเฉลี่ย
 ต้นทุนเงินฝากเฉลี่ย = ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก/เงินฝากเฉลี่ย
 ทั้งนี้ รายการดังกล่าวข้างต้นจะไม่รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

ลำดับ โดยผลตอบแทนเฉลี่ยของการให้สินเชื่อค่อนข้างทรงตัวอยู่ในระดับเดียวกันตลอดปี 2543 ขณะที่ต้นทุนเงินฝากเฉลี่ยมีแนวโน้มลดลงในไตรมาสที่ 3 และ 4

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยและสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ พบว่า ธนาคารพาณิชย์ไทยมีต้นทุนในการระดมเงินฝากสูงกว่าสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ ขณะที่อัตราดอกเบี้ยที่รับจริงจากสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยอยู่ในระดับต่ำกว่า เนื่องจากปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ทั้งสองปัจจัยได้ส่งผลให้สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีความสามารถในการทำกำไรสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ไทย

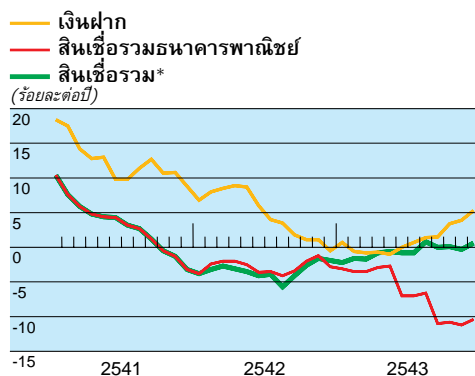
เงินฝากและสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

- เงินฝากธนาคารพาณิชย์มียอดคงค้างเพิ่มขึ้นมากในปี 2543
- สินเชื่อรวมธนาคารพาณิชย์ลดลง จากการตัดหนี้สูญและการโอนสินเชื่อไปบริษัทบริหารสินทรัพย์

เงินฝากธนาคารพาณิชย์ ในปี 2543 มียอดคงค้างเพิ่มขึ้นจากช่วงสิ้นปี 2542 โดยในช่วงไตรมาสแรกและไตรมาสที่ 2 เงินฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นจากการที่เงินสดที่ภาคธุรกิจเอกชนและประชาชนเบิกถอนไว้ในช่วง Y2K ได้ทยอยไหลกลับเข้าสู่ระบบ แม้ว่าจะมีการเบิกถอนเงินฝาก เพื่อนำไปลงทุนในตราสารหนี้ที่มีการออกจำหน่ายเป็นจำนวนมากในช่วงเดือนมีนาคม ซึ่งผู้ออกตราสารหนี้ได้นำเงินไปชำระคืนเงินกู้ในประเทศและต่างประเทศ ส่วนในไตรมาสที่ 3 และ 4 เงินฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเนื่องจากผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินและบัตรเงินฝากในโครงการแลกเปลี่ยนตัวของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ที่มีตัวเงินครบกำหนด นำเงินที่ได้รับส่วนหนึ่งมาฝากไว้ที่ระบบธนาคารพาณิชย์ ประกอบกับธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มการระดมทุนระยะยาวมากขึ้น โดยเสนออัตราผลตอบแทนที่จูงใจ นอกจากนี้ ในปี 2543 ภาคธุรกิจเอกชนชะลอการชำระคืนหนี้ต่างประเทศลงเมื่อเทียบกับปี 2542 ส่งผลให้เงินฝากธนาคารพาณิชย์โน้มสูงขึ้น โดยสิ้นเดือนธันวาคม 2543 เงินฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 241.0 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.3 เมื่อเทียบกับสิ้นปีก่อน

สินเชื่อรวมธนาคารพาณิชย์ (คำนวณสินเชื่อกิจการวิเทศธุรกิจด้วยอัตราแลกเปลี่ยนคงที่) มีแนวโน้ม ลดลง ส่วนหนึ่งเนื่องจากภาคเอกชนระดมทุนโดยการออกตราสารหนี้ และนำเงินมาชำระคืนเงินกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์บางส่วน และภาคธุรกิจเอกชนชำระคืนสินเชื่อกิจการวิเทศธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับระบบธนาคารพาณิชย์ ยังคงมีความระมัดระวัง

อัตราการขยายตัวของเงินฝากและสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

* สินเชื่อรวม (คำนวณสินเชื่อกิจการวิเทศธุรกิจด้วยอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ ณ 30 มิถุนายน 2540) ที่บวกกลับการตัดหนี้สูญและสินเชื่อที่โอนไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์

ในการปล่อยสินเชื่อใหม่ และที่สำคัญคือ ธนาคารพาณิชย์มีการตัดหนี้สูญจำนวนประมาณ 272 พันล้านบาท และโอนสินเชื่อไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์จำนวนประมาณ 550 พันล้านบาท โดยมีการให้สินเชื่อแก่บริษัทบริหารสินทรัพย์สุทธิจำนวนประมาณ 314 พันล้านบาทในช่วงปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 สินเชื่อรวมธนาคารพาณิชย์ (คำนวณสินเชื่อกิจการวิเทศธุรกิจด้วยอัตราแลกเปลี่ยนคงที่) มียอดคงค้าง 4,567.4 พันล้านบาท ลดลง 528.7 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2542 หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 10.4 ต่อปี โดยสินเชื่อที่ไม่ใช่กิจการวิเทศธุรกิจ มียอดคงค้าง 4,337.2 พันล้านบาท ลดลง 424.0 พันล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 8.9 ต่อปี และสินเชื่อกิจการวิเทศธุรกิจมียอดคงค้าง 230.4 พันล้านบาท ลดลง 104.5 พันล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 31.2 ต่อปี

สำหรับ **สินเชื่อรวม** (คำนวณสินเชื่อกิจการวิเทศธุรกิจด้วยอัตราแลกเปลี่ยนคงที่) ที่บวกกลับการตัดหนี้สูญและสินเชื่อที่โอนไปบริษัทบริหารสินทรัพย์แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ปรับตัวดีขึ้นในปี 2543 เมื่อเทียบกับปี 2542 อย่างไรก็ตาม สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ยังคงหดตัวอย่างต่อเนื่องในช่วงครึ่งแรกของปีโดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลัง ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 สินเชื่อรวมที่บวกกลับหนี้สูญและสินเชื่อที่โอนไปบริษัทบริหารสินทรัพย์แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 ต่อปี

แหล่งเงินทุนของภาคธุรกิจเอกชนที่ได้รับจากตลาดการเงิน

- ภาคธุรกิจเอกชนมีแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่จากการออกตราสารหนี้และตราสารทุน ขณะที่สินเชื่อจากสถาบันการเงินปรับตัวดีขึ้น

**ตารางที่ 20 : แหล่งเงินทุนจากตลาดการเงินของภาคเอกชน
ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน
(หน่วย : พันล้านบาท)**

	2542		2543				2542	2543
	H1	H2	Q1	Q2	Q3	Q4		
สินเชื่อสถาบันการเงิน	-92.9	-63.6	-31.1	-10.4	28.1	26.7 ^P	-156.6	13.4 ^P
ธนาคารพาณิชย์	-96.3	-44.7	-50.1	-7.8	5.0	44.0	-141.1	-8.9
บริษัทเงินทุนและ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	3.4	-18.9	19.0	-2.6	23.1	-17.2	-15.5	22.3
ตราสารทุน	28.5	17.6	19.3	11.2	8.4	20.0	46.1	59.0
ตราสารหนี้ภายในประเทศ	35.1	90.7	52.6	7.6	8.7	28.9	125.8	97.9
รวม	-29.2	44.5	40.8	8.5	45.3	75.7	15.4	170.2

P = ข้อมูลเบื้องต้น

หมายเหตุ **สินเชื่อธนาคารพาณิชย์** - บวกกลับหนี้สูญ และสินเชื่อที่โอนไป AMC's
- ไม่รวมสินเชื่อที่ให้แก่ AMC's และสถาบันการเงินอื่นๆ

ที่มา : รายงานธนาคารพาณิชย์ และจากการสำรวจ

ในปี 2543 สินเชื่อสถาบันการเงินปรับตัวดีขึ้นมากจากปีก่อนที่ลดลงถึง 156.6 พันล้านบาท กลับมาเพิ่มขึ้น 13.4 พันล้านบาทในปี 2543 ขณะที่การออกตราสารทุนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และการออกตราสารหนี้ลดลง โดยรวมแล้วสินเชื่อสถาบันการเงินที่ปรับตัวดีขึ้นเป็นสาเหตุให้แหล่งเงินทุนจากตลาดการเงินที่ให้แก่ภาคเอกชนที่ไม่ใช่สถาบันการเงินปรับตัวดีขึ้น จากที่เพิ่มขึ้นเพียง 15.4 พันล้านบาทในปี 2542 มาเป็นเพิ่มขึ้น 170.2 พันล้านบาทในปี 2543

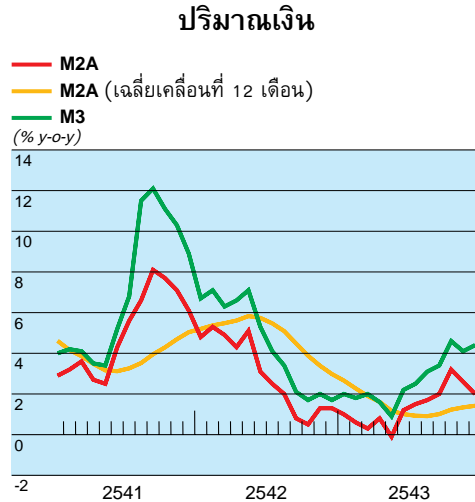
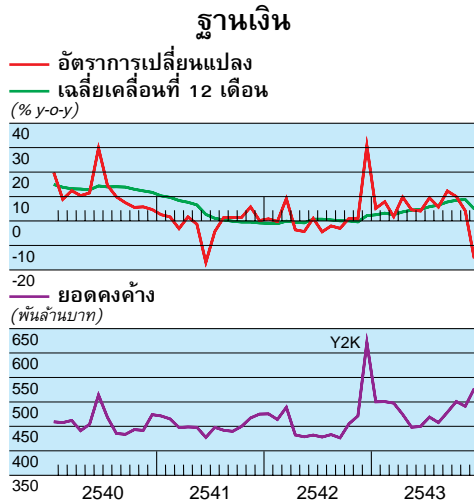
ฐานเงินและปริมาณเงิน

- ฐานเงินในปี 2543 มียอดคงค้างเฉลี่ย 483 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเฉลี่ย 463 พันล้านบาทในปีก่อนหน้า
- เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2542 ปริมาณเงิน M2A และ M3 ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2543

ฐานเงิน หลังจากพื้นฐานเงินเพิ่มสูงขึ้นถึง 622 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2542 ในช่วง Y2K ต่อมาฐานเงินได้โน้มลดลงมาอยู่ที่ระดับ 450 พันล้านบาท ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2543 เนื่องจากความต้องการเงินสดของประชาชนลดลงจึงนำกลับมาฝากไว้ที่ระบบธนาคารพาณิชย์ โดยปัจจัยด้านอุปทานที่ทำให้ฐานเงินลดลงในช่วงครึ่งปีแรก คือ 1) สินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิลดลง โดย ธปท. ทอยยส่งมอบเงินตราต่างประเทศตามสัญญา Swap ที่ครบกำหนด ซึ่ง ธปท. ได้ใช้ธุรกรรม Swap เป็นช่องทางในการเสริมสภาพคล่องให้กับระบบการเงินในช่วง Y2K 2) สินเชื่อสุทธิให้กับภาครัฐลดลง ตามปริมาณพันธบัตรภาครัฐที่ครบกำหนดไถ่ถอน และตามปริมาณเงินฝากรัฐบาลที่ ธปท. ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม และจากการที่รัฐบาลได้รับเงินจากการประมูลขายพันธบัตรและตั๋วเงินคลัง 3) สินเชื่อสุทธิให้กับสถาบันการเงินลดลงจากการที่ ธปท. ลดการให้กู้ยืมผ่านตลาดซื้อคืนพันธบัตร หลังจากที่ได้ปล่อยสภาพคล่องเข้าสู่ระบบเป็นจำนวนมากในช่วง Y2K

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2543 ฐานเงินโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ 2 ไตรมาสแรกตามปัจจัยฤดูกาล โดยยอดคงค้างของฐานเงิน ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 และ ไตรมาสที่ 4 เท่ากับ 479 และ 527 พันล้านบาทตามลำดับ ทั้งนี้ ปัจจัยด้านอุปทานที่สำคัญที่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของฐานเงิน ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของสินเชื่อสุทธิให้กับสถาบันการเงิน โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จ่ายคืนเงินฝากให้กับผู้ฝากเงินของสถาบันการเงินที่ถูกปิดดำเนินการตามโครงการแลกเปลี่ยนตัว และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ มีการจ่ายเงินตามภาระอวัลที่มีกับสถาบันการเงินบางแห่ง นอกจากนี้ ธปท. เพิ่มการให้กู้ยืมผ่านตลาดซื้อคืนพันธบัตร เพื่อช่วยเสริมสภาพคล่องให้กับระบบการเงินในบางช่วงเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสัปดาห์สุดท้ายของเดือนธันวาคม 2543

ปริมาณเงิน M2A เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2542 มีแนวโน้มลดลงในช่วง 7 เดือนแรก โดยเงินสดในมือประชาชนโน้มลงภายหลังช่วง Y2K และเงินฝากสถาบันการเงินในรูปตัวสัญญาใช้เงินลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในช่วงเดือนสิงหาคม - ธันวาคม 2543 ปริมาณเงิน M2A ปรับเพิ่ม

ขึ้นตามลำดับ ตามการเพิ่มขึ้นของเงินฝากธนาคารพาณิชย์เป็นสำคัญ โดย ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 ปริมาณเงิน M2A มียอดคงค้าง 5,296.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 114.4 พันล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 2.2 เมื่อเทียบกับสิ้นปีก่อน

สำหรับ ปริมาณเงิน M3 มียอดคงค้างลดลงในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2543 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2542 แต่ได้ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงต่อมา ตามการเพิ่มขึ้นของเงินฝากที่ระบบสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 ปริมาณเงิน M3 มียอดคงค้าง 5,972.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 253.9 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.4 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน

ความเคลื่อนไหวของเงินตราต่างประเทศและราคาทองคำ

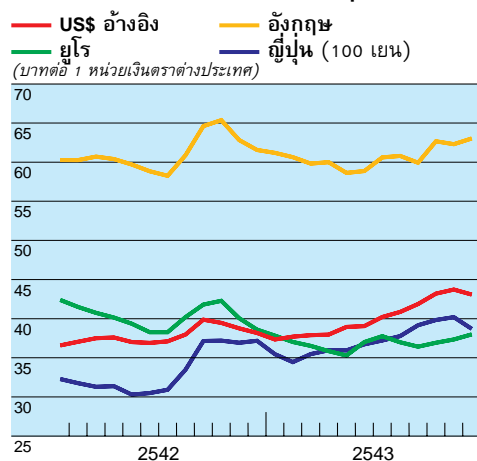
ความเคลื่อนไหวของเงินตราต่างประเทศ

ค่าเงินบาทมีแนวโน้มอ่อนลงในปี 2543 โดยมีค่าเฉลี่ยรายเดือน (อัตราอ้างอิง) อ่อนลง จาก 37.35 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในเดือนมกราคม ไปเป็น 43.73 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในเดือนพฤศจิกายน แล้วแข็งค่าขึ้นเป็น 43.09 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในเดือนธันวาคม ค่าเฉลี่ยทั้งปีเท่ากับ 40.16 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. เทียบกับ 37.84 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในปี 2542 ในช่วงครึ่งปีแรกค่าเงินบาทเคลื่อนไหวอย่างมีเสถียรภาพโดยมีแนวโน้มอ่อนลงเล็กน้อย เนื่องจากปัญหาการปรับโครงสร้างภาคการเงินของไทย ปัญหาการเจรจาระหว่างเจ้าหน้าที่และลูกหนี้ของบริษัท TPI ในต้นเดือนมีนาคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อ sentiment ของค่าเงินบาท การที่ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ไทยปรับตัวลดลง โดยที่ MSCI (Morgan Stanley Capital International) ได้ปรับลดน้ำหนักการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทยในเดือนมีนาคม ตลอดจนการอ่อนตัวเป็นระยะของค่าเงินสกุลสำคัญในภูมิภาค ในช่วงกลางปีธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศภาวะหนี้ต่างประเทศจากการสำรวจใหม่ ทำให้ตัวเลขหนี้ต่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นประมาณ 20 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งมีผลต่อความต้องการเงินตราต่างประเทศ โดยเฉพาะคนไทยได้เร่งซื้อดอลลาร์ สรอ. เพื่อ

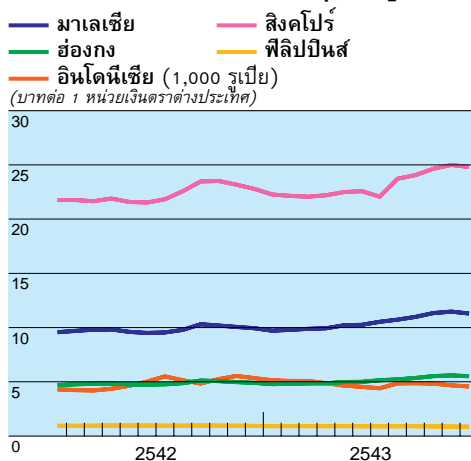
ชำระหนี้ และตลาดเชื่อว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะไม่เข้าแทรกแซงค่าเงินบาทจึงอาจปรับตัวอ่อนลงได้อีก

ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อค่าเงินบาท ได้แก่ การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐฯ ต่อเนื่องกันถึง 6 ครั้ง นับตั้งแต่ปี 2542 ประกอบกับการอ่อนค่าของสกุลเงินในภูมิภาค โดยเฉพาะรูเปียอินโดนีเซีย และเปโซฟิลิปปินส์ ในไตรมาสที่สาม ค่าเงินบาทปรับตัวอ่อนลงอย่างรวดเร็วในเดือนกันยายนเมื่อธนาคารพาณิชย์ปรับลดอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ลง ทำให้เอกชนไทยแปลงหนี้ต่างประเทศเป็นหนี้สกุลเงินบาทเพื่อลดต้นทุน ประกอบกับการที่ MSCI ปรับเพิ่มน้ำหนักการลงทุนให้กับสหรัฐฯ โดยลดน้ำหนักการลงทุนในญี่ปุ่นและยุโรป และได้ตัดหลักทรัพย์ไทยออก 8 หลักทรัพย์ โดยเพิ่มหลักทรัพย์ใหม่เพียง 1 หลักทรัพย์ ส่งผลลบต่อ sentiment ในตลาดหลักทรัพย์และค่าเงินบาท นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยลบจากความไม่แน่นอนทางการเมือง ราคาน้ำมันที่สูงขึ้น การอ่อนตัวของค่าเงินในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะค่าเงินเปโซฟิลิปปินส์ ในไตรมาสที่สี่ ค่าเงินบาทยังคงอ่อนลงต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยมาจากปัญหาการเมืองในประเทศ และการอ่อนลงของค่าเงินในภูมิภาคอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง โดยค่าเงินเปโซฟิลิปปินส์ได้อ่อนลงเป็นประวัติการณ์ ถึงระดับ 51 เปโซต่อดอลลาร์ สรอ. ในปลายเดือนตุลาคม เนื่องจากปัญหาการเมือง อย่างไรก็ตาม ค่าเงินบาทได้ปรับตัวแข็งขึ้นในเดือนธันวาคม เนื่องจากเศรษฐกิจสหรัฐฯ ชะลอลงมาก ส่งผลลบต่อเงินดอลลาร์ สรอ. ทำให้ค่าเงินบาทแข็งขึ้นระดับหนึ่ง ประกอบกับมีแรงขายดอลลาร์ สรอ./บาท ของ US Fund และสถาบันการเงินในต่างประเทศ เพื่อตัดขาดทุนหลังจากที่เงินบาทมีค่าแข็งขึ้นมาก รวมทั้งเพื่อปิดฐานะการ long dollar ในช่วงสั้นนี้ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่จำกัดการแข็งขึ้นของค่าเงินบาทยังคงมาจากความต้องการซื้อดอลลาร์ สรอ./บาท ของภาคเอกชน ในประเทศเพื่อชำระหนี้ และการรอผลการเลือกตั้งรัฐบาลใหม่ที่จะมีขึ้นในวันที่ 6 มกราคม 2544 โดยสรุปค่าเงินบาทได้ปรับตัวอ่อนลงอย่างต่อเนื่องในช่วง 11 เดือนแรกของปี แล้วแข็งขึ้นเมื่อสิ้นปี เนื่องจากผลกระทบจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างไรก็ตาม การอ่อนตัวของค่าเงินบาทเป็นไปในระดับที่น้อยกว่าการอ่อนตัวของค่าเงินบางสกุลในภูมิภาค เช่น เปโซฟิลิปปินส์ และรูเปียอินโดนีเซีย

ค่าเงินบาทเทียบกับเงินสกุลสำคัญ

ค่าเงินบาทเทียบกับเงินสกุลในภูมิภาค

ดอลลาร์ สรอ.

ในปี 2543 ค่าเงินดอลลาร์ สรอ. เฉลี่ยทั้งปีมีค่าแข็งขึ้นร้อยละ 13.52 และ 0.07 เมื่อเทียบกับเงินยูโร และปอนด์สเตอร์ลิง ตามลำดับ แต่อ่อนลงร้อยละ 5.58 เทียบกับเยนญี่ปุ่น โดย มีค่าเฉลี่ยในปีนี้เป็น 0.923 ดอลลาร์ สรอ. ต่อยูโร 1.51 ดอลลาร์ สรอ. ต่อปอนด์สเตอร์ลิง และ 107.8 เยนญี่ปุ่นต่อดอลลาร์ สรอ.

ปัจจัยบวกต่อค่าเงินดอลลาร์ สรอ. ในครึ่งปีแรก ได้แก่ พื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ยังแข็งแกร่ง โดยมีการประกาศทบทวนตัวเลข GDP ของสหรัฐฯ ประจำไตรมาสที่ 4 ปี 2542 เพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 6.9 ต่อปี เป็นร้อยละ 7.3 ต่อปี หรือขยายตัวทั้งปี 2542 คิดเป็นร้อยละ 4.6 และในไตรมาส ที่ 2 ของปี 2543 เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 5.2 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าที่ตลาดคาดไว้ ทั้งนี้ ธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยถึง 6 ครั้ง นับตั้งแต่ปี 2542 เพื่อลดความไม่สมดุลระหว่าง อุปสงค์และอุปทานซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะเงินเฟ้อ โดยครั้งสุดท้ายได้ปรับเพิ่ม Fed Fund rate และ Discount rate ขึ้นร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 6.5 และร้อยละ 6.0 ตามลำดับ เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 และขึ้นอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ระดับดังกล่าวจนถึงสิ้นปี อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของสหรัฐฯ ได้ลดลงอย่างมากในไตรมาสที่ 3 โดยตัวเลขประมาณการ GDP สำหรับไตรมาสที่ 3 ได้ถูกปรับ ลดลง จากเดิมร้อยละ 2.4 เป็นร้อยละ 2.2 นอกจากนี้ ตัวเลขทางเศรษฐกิจต่างๆ เริ่มแสดงการ ชะลอตัว และดัชนีตลาดหลักทรัพย์ Nasdaq ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยที่ consumer confidence เดือนพฤศจิกายน ลดลงต่ำที่สุดในรอบ 13 เดือน ซึ่งธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้เน้นถึงความเสี่ยง จากการชะลอตัวของเศรษฐกิจมากกว่าความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อเป็นครั้งแรกในรอบ 2 ปี ทำให้ตลาดคาดว่าอาจมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงในช่วงต้นปีหน้า เพื่อป้องกันการชะลอตัวของ เศรษฐกิจ

ยูโร

ค่าเงินยูโรได้อ่อนลงต่อเนื่อง แต่การแทรกแซงโดยธนาคารกลางยุโรป (ECB) ได้ทำให้ ค่าเงินยูโรแข็งขึ้นในช่วงกลางปีและปลายปี โดย ECB ได้ประกาศปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย Refi- nancing rate ถึง 5 ครั้ง ในปี 2543 โดยเพิ่มจากร้อยละ 3 ในช่วงต้นปี เป็นร้อยละ 4.75 ใน เดือนตุลาคม โดยคณะกรรมการธนาคารกลางยุโรปได้ให้เหตุผลว่า เนื่องมาจากราคาน้ำมันที่เพิ่ม สูงขึ้น และค่าเงินยูโรที่อ่อนลงได้เริ่มสร้างแรงกดดันด้านเงินเฟ้อในกลุ่มประเทศสมาชิก อย่างไรก็ตาม การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว มิได้สนับสนุนค่าเงินยูโรมากนักเนื่องจากตลาดได้คาดการณ์ (price in) ไว้ล่วงหน้าแล้ว ปัจจัยกดดันค่าเงินยูโร ได้แก่ ความไม่เป็นเอกภาพของประเทศสมาชิก และตัวเลขทางเศรษฐกิจของเยอรมนีที่มีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่อง ทำให้ตลาดคาดว่า การฟื้นตัว ทางเศรษฐกิจของ Eurozone จะชะลอลง

ปอนด์สเตอร์ลิง

ค่าเงินปอนด์สเตอร์ลิงมีแนวโน้มอ่อนลงตามค่าเงินยูโร เนื่องจากเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปมีความสัมพันธ์ทางการค้าอย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม การอ่อนตัวของ

ค่าเงินปอนด์เป็นไปในอัตราที่น้อยกว่าการอ่อนตัวของค่าเงินยูโร ส่วนหนึ่งเนื่องจากวงจรเศรษฐกิจ (Business Cycle) ที่ต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อระดับอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศที่ต่างกัน

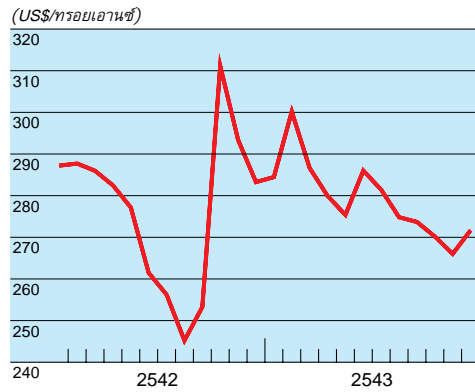
เยนญี่ปุ่น

ค่าเงินเยนผันผวนที่ระดับ 105-109 เยนต่อดอลลาร์ สรอ. ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2543 อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญแห่งหนึ่งของญี่ปุ่น และการที่เศรษฐกิจญี่ปุ่นยังไม่มีทิศทางฟื้นตัวที่ชัดเจน ทำให้ค่าเงินเยนอ่อนลงต่อเนื่องในช่วงไตรมาสที่ 4 โดยค่าเงินเยนอ่อนลงมากในเดือนธันวาคม ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความนิยมของประชาชนต่อรัฐบาลที่ลดลง แม้ว่านาย Mori นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นสามารถผ่านการลงคะแนนเสียงญัตติไม่ไว้วางใจในช่วงกลางเดือนธันวาคม รวมถึงแรงกดดันจากดัชนีตลาดหลักทรัพย์นิเคอิที่ลดลงอย่างมากตามการลดลงของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในสหรัฐฯ ในช่วงปลายปี โดยเงินเยนญี่ปุ่นอ่อนตัวต่อเนื่องไปปิดที่ระดับ 115 เยนต่อดอลลาร์ สรอ. ในวันทำการสุดท้ายของปี ทำให้ค่าเฉลี่ยในเดือนธันวาคมอ่อนลงเป็น 112.2 เยนต่อดอลลาร์ สรอ.

ราคาทองคำ

ในปี 2543 ราคาทองคำในตลาดลอนดอนเฉลี่ยสูงขึ้นร้อยละ 0.78 จาก 277.04 ดอลลาร์ สรอ. ต่อทรอยออนซ์ ในปี 2542 เป็น 279.20 ดอลลาร์ต่อทรอยออนซ์ โดยในระหว่างปี 2543

ราคาทองคำ

ราคาทองคำมีความผันผวน และได้โน้มตัวต่ำลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากการคาดการณ์ในเรื่องของปริมาณทองคำที่จะเพิ่มขึ้นจากการขายทองคำของธนาคารกลางต่างๆ ในยุโรป จึงเกิดการขายในตลาดล่วงหน้า ตลอดจนจนมีการปิดฐานะทองคำก่อนวันส่งมอบ ซึ่งทำให้ราคาทองคำผันผวนในตลาดซื้อขายทองคำทันที ในขณะที่อุปสงค์ทองคำไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก นอกจากนี้ การแข็งค่าของดอลลาร์ สรอ. เมื่อเทียบกับค่าเงินยูโรและค่าเงินในภูมิภาคเอเชีย

ทำให้ผู้ผลิตขายทองคำออกมาสู่ตลาดมากขึ้น ในขณะที่ผู้ซื้อในยุโรปได้ลดปริมาณการนำเข้าทองคำ เนื่องจากทองคำมีราคาแพงขึ้นจากผลของความตึงเครียดในภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งส่งผลต่อราคาน้ำมันดิบ

การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในปีนี้มีผลการดำเนินงานดีขึ้นเป็นลำดับ โดยมียอดขาดทุนสุทธิหลังหักการกันสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญลดลงจาก 339.2 พันล้านบาท ในปี 2542 เป็นขาดทุนสุทธิ 2.1 พันล้านบาท ในปี 2543 โดยเป็นผลขาดทุนสุทธิของธนาคารพาณิชย์ไทย

11.4 พันล้านบาท และกิจการวิเทศธนกิจของธนาคารต่างประเทศที่ไม่มีสาขาในไทยขาดทุนสุทธิ 1.8 พันล้านบาท ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีผลกำไรสุทธิ 11.1 พันล้านบาท ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่สามารถบริหารส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยได้ดีขึ้น ภาวะดอกเบี้ยจ่ายลดลงมาก ประกอบกับมีความคืบหน้าในการปรับโครงสร้างหนี้ ส่งผลให้ระบบธนาคารพาณิชย์ มีสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อบริการรวมลดลงจากร้อยละ 38.56 เมื่อสิ้นปี 2542 เหลือร้อยละ 17.71 ณ สิ้นปี 2543

สำหรับธนาคารพาณิชย์ไทยบางแห่งเริ่มมีผลกำไรตั้งแต่ไตรมาสที่สามเป็นต้นมา โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์เอกชน เนื่องจากสามารถบริหารส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยได้ดีขึ้น ส่งผลให้ ภาวะดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงจากปีก่อนร้อยละ 27.7 รวมทั้งยังสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ลดลงได้ ทำให้กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักค่าใช้จ่ายหนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนจำนวน 63.4 พันล้านบาท นอกจากนี้ ธนาคารพาณิชย์ไทยยังมีความคืบหน้าในการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งธนาคารพาณิชย์เอกชนและธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ทำให้ยอดสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อบริการรวม มีสัดส่วนลดลงเหลือร้อยละ 18.02 และ 21.62 ตามลำดับ ณ สิ้นปี 2543 เป็นที่น่าสังเกตว่า ธนาคารพาณิชย์ของรัฐจำนวน 4 แห่ง มี 3 แห่งที่มีต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายสูงกว่ารายได้จากการปล่อยสินเชื่อและลงทุนในหลักทรัพย์ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีการให้ผลตอบแทนแก่ผู้ฝากเงินในอัตราที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชนประมาณร้อยละ 0.25-0.75 ต่อปี ประกอบกับการแสวงหารายได้ที่มีขีดดอกเบี้ยลดลง

อนึ่ง ทางกรมมีมติให้ยกเลิกการขายธนาคารนครหลวงไทย และธนาคารศรีนคร ให้กับผู้ลงทุนเอกชน เนื่องจากไม่สามารถตกลงกันในรายละเอียดของสัญญาซื้อขายได้

ส่วนสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีผลประกอบการดีขึ้นจากปีก่อน โดยเฉพาะธนาคารในกลุ่มญี่ปุ่นและกลุ่มยุโรปมีกำไรเพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 10.9 พันล้านบาท และ 3.0 พันล้านบาท ตามลำดับ เนื่องจากส่วนใหญ่ได้กันสำรองไว้ครบจำนวนแล้วจึงไม่ต้องมีการกันสำรองเพิ่มเติม และการปรับโครงสร้างหนี้สามารถปรับได้เพิ่มขึ้นทำให้ NPL ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 ลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 6.62 ของสินเชื่อบริการรวม นอกจากนี้ สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศยังมีรายได้ที่มีขีดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 7.0 พันล้านบาท หรือร้อยละ 58.5 ส่วนหนึ่งเป็นการได้กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้น

1. การปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ให้กับระบบเศรษฐกิจ

สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ (คำนวณสินเชื่อกิจการวิเทศธนกิจด้วยอัตราแลกเปลี่ยนคงที่) ที่ธนาคารพาณิชย์ให้กับภาคธุรกิจเอกชนและประชาชน มียอดคงค้างลดลงจาก 5,096.1 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2542 เป็น 4,567.4 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2543 หรือลดลง 528.7 พันล้านบาท คิดเป็นการลดลงร้อยละ 10.4 ต่อปี เทียบกับสิ้นปี 2542 ที่สินเชื่อรวมลดลงร้อยละ 2.8 ต่อปี โดยการลดลงของสินเชื่อในปี 2543 ส่วนใหญ่เป็นผลจากการตัดหนี้สูญจำนวนประมาณ 272 พันล้านบาท และการโอนสินเชื่อไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์จำนวนประมาณ 550 พันล้านบาท โดยที่ธนาคารพาณิชย์มีการให้สินเชื่อแก่บริษัทบริหารสินทรัพย์สุทธิจำนวนประมาณ 314 พันล้านบาท

นอกจากนี้ ภาคเอกชนสามารถระดมทุนโดยตรงจากตลาดการเงินได้จำนวนมาก เพราะสภาพคล่องในประเทศที่มีอยู่สูงจึงชำระคืนสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ ทั้งที่เป็นสินเชื่อที่ไม่ใช่กิจการวิเทศธนกิจ (NON-BIBF) และสินเชื่อกิจการวิเทศธนกิจ (BIBF) อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับธนาคารพาณิชย์ยังคงมีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อเพิ่มเติมให้แก่ระบบเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2543 สินเชื่อ NON-BIBF มียอดคงค้าง 4,337.2 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.9 ต่อปี และสินเชื่อ BIBF มียอดคงค้าง 230.4 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 31.2 ต่อปี

สำหรับสินเชื่อรวม (คำนวณสินเชื่อ BIBFด้วยอัตราแลกเปลี่ยนคงที่) ที่บวกกลับการตัดหนี้สูญและสินเชื่อที่โอนไปบริษัทบริหารสินทรัพย์แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ปรับตัวดีขึ้นในปี 2543 เนื่องจากมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 ต่อปี

อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายในการบริโภคและการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ในเดือนพฤศจิกายน 2543 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ผ่อนผันหลักเกณฑ์การให้บริการบัตรเครดิตทำให้ธนาคารพาณิชย์มีการแข่งขันในการหาลูกค้าบัตรเครดิตกันมากขึ้นโดยใช้วิธีการให้สิ่งของเป็นกำหนัด รวมทั้งมีการลดค่าธรรมเนียมรายปีและค่าธรรมเนียมในการสมัครแรกเข้าด้วย

สำหรับการให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญในปี 2543 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความอนุเคราะห์ผ่านทางสถาบันการเงินเป็นจำนวนทั้งสิ้น 126.6 พันล้านบาท เมื่อรวมกับส่วนของสถาบันการเงินที่ปล่อยสมทบอีก 112.3 พันล้านบาท ทำให้มียอดสินเชื่อที่ปล่อยกู้แก่ระบบเศรษฐกิจทั้งสิ้น 238.9 พันล้านบาท สำหรับธุรกิจที่มาขอรับความอนุเคราะห์สูงสุดได้แก่ ภาคการส่งออก และภาคอุตสาหกรรม (ไม่รวม SMEs) มีจำนวน 79.6 พันล้านบาท และ 1.2 พันล้านบาท ตามลำดับ

ในปี 2543 นี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เน้นให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ SMEs เป็นกรณีพิเศษ โดยได้ขยายขอบเขตการให้ความช่วยเหลือให้ครอบคลุมถึงธุรกิจการให้บริการการค้าส่ง ค้าปลีก และการรับจ้างทำของ นอกจากนี้ ยังให้เงินทุนหมุนเวียนแก่ SMEs ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้และได้ลงนามในสัญญาปรับโครงสร้างหนี้แล้ว โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็น SMEs ที่ได้รับการค้ำประกันสินเชื่อ ตลอดจนเงินให้สินเชื่อเป็นเงินลงทุนระยะยาวแก่ SMEs ที่เป็น NPL และเป็นกิจการผลิตที่มีอายุการชำระหนี้ไม่เกิน 5 ปี โดยวงเงินสินเชื่อใหม่จะให้ไม่เกิน 50 ล้านบาทต่อราย อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี โดยมีบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ค้ำประกันในอัตราร้อยละ 75 ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้สินเชื่อผ่านทางสถาบันการเงินในสัดส่วนร้อยละ 60 และคิดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2543 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อนุมัติสินเชื่อแก่ SMEs ไปแล้ว 5,361 ราย วงเงิน 21.5 พันล้านบาท เมื่อรวมเงินสมทบกับสถาบันการเงินอื่กร้อยละ 40 รวมเป็นวงเงินทั้งสิ้น 35.9 พันล้านบาท

2. การระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นปี 2543 มีจำนวน 4,816.8 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อน 241.8 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 ต่อปี โดยในช่วงไตรมาสแรกและไตรมาสที่ 2 เงินฝากเพิ่มขึ้น เนื่องจากภาคเอกชนและประชาชนที่เบิกถอนเงินสดสำรองไว้ในช่วง Y2K และเพื่อการใช้จ่ายในช่วงเทศกาลต่างๆ และวันหยุดติดต่อกัน ได้ทยอยนำเงินกลับเข้ามาฝากในระบบอีกครั้ง หลังจากนั้นในช่วงไตรมาสที่ 3 และ 4 เป็นช่วงที่ครบกำหนดไถ่ถอนตั๋วสัญญาใช้เงินและบัตรเงินฝากในโครงการแลกเปลี่ยนตัวของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ซึ่งส่วนหนึ่งมีการนำมาฝากที่ธนาคารพาณิชย์ จึงทำให้ยอดเงินฝากเพิ่มขึ้น

3. การกันสำรองหนี้และสินเชื่อ non-performing (NPL)

ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบมีภาระที่ต้องกันสำรองลดลงจากปีก่อนมาก โดยกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย มีภาระการกันสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญลดลงมาก เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เอกชนส่วนใหญ่กันสำรองได้ครบตามที่ทางการกำหนดเหลือเพียงธนาคารพาณิชย์ของรัฐ 2 แห่งที่ยังมีภาระต้องกันสำรอง อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศก็ยังมีภาระที่ต้องกันสำรองเพิ่มขึ้นให้ครบจำนวน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศจะปิดงวดบัญชี ณ สิ้นมีนาคม 2544 ทำให้เหลือจำนวนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเพียง 4 แห่งที่ยังกันสำรองไม่ครบจำนวน

ณ สิ้นธันวาคม 2543 ธนาคารพาณิชย์ไทย 13 แห่ง ได้ตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญรวม 394.5 พันล้านบาท จากจำนวนที่ต้องกันสำรอง 361.6 พันล้านบาท ส่วนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศได้ตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญรวม 21.8 พันล้านบาท จากจำนวนที่ต้องกันสำรองทั้งสิ้น 16.3 พันล้านบาท สำหรับรายจ่ายในบัญชีหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญของธนาคารพาณิชย์นั้น นอกจากประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการกันสำรองหนี้สูญแล้ว ยังมีรายการขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ การตัดหนี้สูญและหนี้สูญรับคืนรวมอยู่ด้วย แม้ว่าธนาคารพาณิชย์หลายรายจะกันสำรองเกินกว่าร้อยละ 80 ตามที่ทางการกำหนดในงวดครั้งแรกของปี 2543 แต่ยังมีบัญชีค่าใช้จ่ายในบัญชีดังกล่าวเกิดขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อกำไรของธนาคารพาณิชย์

ยอดหนี้คงค้าง NPL ของระบบธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบลดลงร้อยละ 58.9 เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2542 จากยอดคงค้าง 2,004.8 พันล้านบาท เหลือ 823.3 พันล้านบาท เนื่องจากได้มีการโอนหนี้ NPL ไปยัง AMC ในปีนี้ถึง 443.5 พันล้านบาท เมื่อจำแนกตามกลุ่มของธนาคารแล้ว เป็นยอดหนี้คงค้าง NPL ของธนาคารพาณิชย์เอกชนไทย 477.0 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อยอดสินเชื่อรวมแล้วลดลงจากร้อยละ 30.59 ต่อสินเชื่อรวม เมื่อสิ้นปี 2542 เป็นร้อยละ 18.02 ณ สิ้นปี 2543 สำหรับธนาคารพาณิชย์ของรัฐ 4 แห่ง ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนหนี้คงค้าง NPL ต่อสินเชื่อรวมสูงสุด เป็นยอดหนี้คงค้าง NPL เท่ากับ 308.0 พันล้านบาท และเมื่อคิดเป็นสัดส่วนต่อยอดสินเชื่อรวมลดลงจากร้อยละ 62.87 เมื่อสิ้นปี 2542 เป็นร้อยละ 21.62 ณ สิ้นปี 2543 ส่วนสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มียอดคงค้าง NPL ต่ำสุดเพียง 38.3 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อยอดสินเชื่อรวมแล้วลดลงจากร้อยละ 9.91 เมื่อสิ้นปี 2542 เป็นร้อยละ 6.62 ณ สิ้นปี 2543

ตารางที่ 21 :
ยอดคงค้าง NPL ของระบบธนาคารพาณิชย์*
 (หน่วย : พันล้านบาท)

	ยอดคงค้าง				อัตราส่วนร้อยละต่อสินเชื่อบริการ				
	2542	2543	2542	2543	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ธนาคารพาณิชย์เอกชนไทย	885.4	841.7	570.7	528.3	477.0	29.33	21.67	20.19	18.02
ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ (4 แห่ง)	1,057.8	1,012.7	943.0	494.5	308.0	60.72	56.54	33.21	21.62
สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	61.6	56.5	43.2	39.3	38.3	8.85	7.26	6.23	6.62
รวมธนาคารพาณิชย์	2,004.8	1,910.9	1,556.9	1,062.1	823.3	36.92	31.79	22.42	17.71

* ไม่รวมสำนักงานวิเทศธนกิจของธนาคารต่างประเทศ

หมายเหตุ : ธนาคารที่ต้นสิ้นซึ่งเดิมแสดงรวมในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ถูกเปลี่ยนการรายงานเข้าอยู่ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์เอกชน
 เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนพฤศจิกายน 2542 เนื่องจากภาคเอกชนได้เข้าถือหุ้นใหญ่ (75%) และเปลี่ยนชื่อเป็น ธนาคารยูโอบีเครดิตสิน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

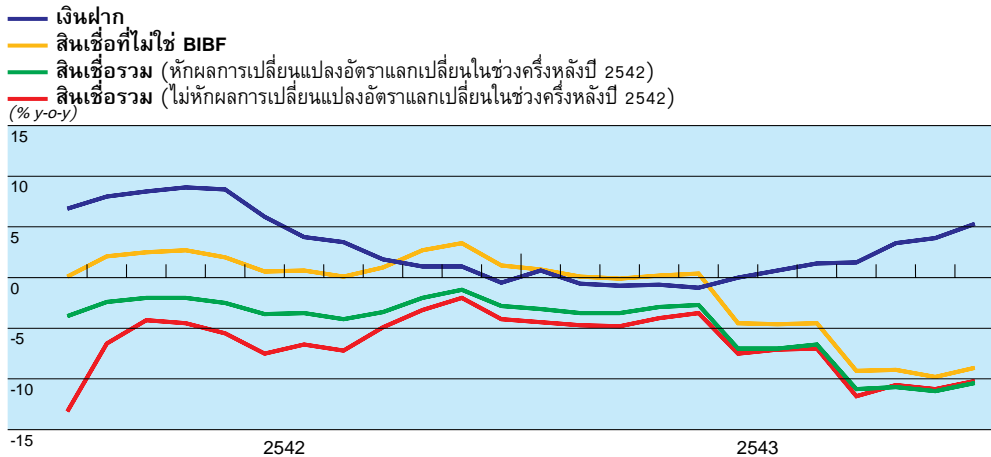
ทางด้านการเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์ไทยในปี 2543 เพิ่มทุนได้เป็นจำนวน 52.8 พันล้านบาท โดยแยกเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 จำนวน 48.1 ล้านบาท เป็นกองทุนชั้นที่ 2 จำนวน 4.7 พันล้านบาท โดยเป็นการเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์เอกชนทั้งหมด

4. จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์และกิจการวิเทศธนกิจ

ในปี 2543 ธนาคารพาณิชย์ไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 13 แห่ง เป็นสาขาธนาคารพาณิชย์จำนวน 3,183 แห่ง ลดลงจากปีก่อนจำนวน 71 แห่ง เนื่องจากธนาคารพาณิชย์บางแห่งได้ปิดสาขาลงเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ส่วนสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศยังคงมีจำนวน 21 แห่งเท่าเดิม

ทางด้านกิจการวิเทศธนกิจ ทั้งสำนักงานวิเทศธนกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีจำนวนไม่เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน ส่วนสำนักงานวิเทศธนกิจของสถาบันการเงินต่างประเทศที่ไม่มีสาขาในประเทศไทย (BIBF) มีจำนวนลดลงจากปีก่อน 3 แห่ง

อัตราเพิ่มของเงินฝากและสินเชื่อระบบธนาคารพาณิชย์

ตารางที่ 22 : ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์
(หน่วย : พันล้านบาท)

	2542			2543		
	ม.ค.- มิ.ย.	ก.ค.- ธ.ค.	ทั้งปี	ม.ค.- มิ.ย.	ก.ค.- ธ.ค.	ทั้งปี
ธนาคารพาณิชย์ไทย (รวมกิจการวิเทศธนกิจ)	-174.6	-160.4	-335.0	-80.0	68.6	-11.4
สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (รวมกิจการวิเทศธนกิจ)	-5.1	3.1	-2.0	4.9	6.2	11.1
กิจการวิเทศธนกิจของสถาบันการเงิน ต่างประเทศที่ไม่มีสาขาในประเทศไทย	-1.7	-0.5	-2.2	-0.4	-1.4	-1.8
รวม	-181.4	-157.8	-339.2	-75.5	73.4	-2.1

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

**ตารางที่ 24 :
จำนวนธนาคารพาณิชย์และกิจการวิเทศธนกิจที่เปิดดำเนินการแล้ว**

	2541	2542	2543
ธนาคารพาณิชย์ไทย	13	13	13
- สาขาธนาคารพาณิชย์ไทย (ไม่รวมสำนักงานใหญ่)	3,234	3,254	3,183
สาขาธนาคารต่างประเทศ	21	21	21
สำนักงานวิเทศธนกิจ			
- สำนักงานวิเทศธนกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย			
BIBF	11	11	11
- สำนักงานวิเทศธนกิจของสาขาธนาคารต่างประเทศ			
BIBF	18	18	18
PIBF	17	8	8
- สำนักงานวิเทศธนกิจของสถาบันการเงินต่างประเทศ ที่ไม่มีสาขาในประเทศไทย			
BIBF	17	15	12
PIBF	6	0	0

หมายเหตุ : BIBF = *Bangkok International Banking Facilities* คือ
กิจการวิเทศธนกิจในเขตกรุงเทพมหานคร
PIBF = *Provincial International Banking Facilities* คือ
กิจการวิเทศธนกิจในต่างจังหวัด
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การดำเนินงานของบริษัทเงินทุน

บริษัทเงินทุน (รวมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์) ที่เปิดดำเนินงาน ณ สิ้นปี 2543 มีจำนวน 21 แห่ง ลดลงจากปีก่อน 1 แห่ง เนื่องจากกระทรวงการคลังได้ประกาศปิดกิจการบริษัทเงินทุนไทยแคปิตอล โดยผลประกอบการของบริษัทเงินทุนที่เปิดดำเนินการทั้งหมดในปีนี้มีผลขาดทุนสุทธิรวม 2.3 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อนที่ขาดทุนสุทธิ 24.4 พันล้านบาท เป็นผลมาจากบริษัทเงินทุนส่วนใหญ่เริ่มมีผลกำไรสุทธิเป็นครั้งแรกในช่วงไตรมาสที่สามและในไตรมาสที่สี่ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ลดลงส่งผลให้บริษัทเงินทุนมีรายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 27.4 นอกจากนี้ บริษัทเงินทุนยังสามารถทำกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์และการปริวรรตได้เพิ่มขึ้น 3.1 พันล้านบาท เทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนที่ขาดทุน 1.4 พันล้านบาท

อนึ่ง สำหรับบริษัทเงินทุนบางแห่งที่สามารถทำกำไรได้ดี เนื่องมาจากมีรายได้จากธุรกิจเช่าซื้อและจากการปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ ตลอดจนมีกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งมีการ reverse สำรองกลับ เนื่องจากได้ตั้งสำรองครบจำนวนแล้ว

ตารางที่ 25 : ยอดคงค้างเงินกู้และเงินรับฝากจากประชาชนของบริษัทเงินทุน
(หน่วย : พันล้านบาท)

จำแนกตามกลุ่ม	2542				2543			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
บริษัทเงินทุนที่เปิดดำเนินการอยู่ ^{1/}	222.9	212.4	195.3	158.7	154.5	156.9	164.0	164.6
บริษัทเงินทุนที่ปิดดำเนินการ (56 แห่ง)	201.7	201.2	201.1	201.1	201.7	201.5	161.4	143.7
บริษัทเงินทุนทั้งระบบ ^{2/}	424.6	413.6	396.4	359.8	356.2	358.4	325.4	308.3

1/ ในปี 2542 มีจำนวน 22 แห่ง ในปี 2543 เหลือ 21 แห่ง

2/ ในปี 2542 มีจำนวน 78 แห่ง ปี 2543 เหลือจำนวน 77 แห่ง

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในปี 2543 นี้ บริษัทเงินทุนมีการกันสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญรวม 17.3 พันล้านบาท ส่วนเงินสำรองที่ต้องกันเท่ากับ 12.4 พันล้านบาท ณ สิ้นธันวาคม 2543 บริษัทเงินทุนทั้งหมดได้กันสำรองครบตามเกณฑ์ที่ทางการกำหนดแล้วทุกแห่ง

สินทรัพย์รวมของบริษัทเงินทุนที่เปิดดำเนินการ ณ สิ้นปี 2543 มีจำนวน 272.2 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 20.9 พันล้านบาท หรือร้อยละ 7.1 โดยมียอดสินเชื่อกคงค้างเท่ากับ 147.3 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 39.8 พันล้านบาท หรือร้อยละ 21.3

เงินกู้ยืมโดยบริษัทเงินทุน 21 แห่ง มีจำนวน 195.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 10.2 พันล้านบาทหรือร้อยละ 5.5 โดยเป็นผลมาจากการออกหุ้นกู้หรือตราสารหนี้ด้วยสิทธิเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 86.5 เมื่อเทียบกับปีก่อน ในขณะที่เงินกู้และเงินรับฝากจากประชาชน ณ สิ้นปี 2543 มียอดคงค้าง 164.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม (เงิน

ตารางที่ 26 : ยอดคงค้างสินเชื่อบริษัทเงินทุน
(หน่วย : พันล้านบาท)

จำแนกตามกลุ่ม	2542				2543			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
บริษัทเงินทุนที่เปิดดำเนินการอยู่ ^{1/}	263.6	254.0	244.0	187.1	182.9	161.5	165.2	147.3
บริษัทเงินทุนที่ปิดดำเนินการ (56 แห่ง)	661.9	513.3	305.3	311.0	300.3	301.3	312.1	302.6
บริษัทเงินทุนทั้งระบบ ^{2/}	925.5	767.3	549.3	498.1	483.2	462.8	477.3	449.9

1/ ในปี 2542 มีจำนวน 22 แห่ง ในปี 2543 เหลือ 21 แห่ง

2/ ในปี 2542 มีจำนวน 78 แห่ง ปี 2543 เหลือจำนวน 77 แห่ง

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 27 : ผลการดำเนินงานของบริษัทเงินทุน 21 แห่ง
(หน่วย : พันล้านบาท)

	2542			2543		
	ม.ค.-มิ.ย.	ก.ค.-ธ.ค.	ทั้งปี	ม.ค.-มิ.ย.	ก.ค.-ธ.ค.	ทั้งปี
กำไร (+)/ ขาดทุน (-)1/	-9.4	-15.0	-24.4	-3.2	+0.9	-2.3

1/ ในปี 2542 มีจำนวนบริษัทเงินทุน 22 แห่ง ในปี 2543 เหลือ 21 แห่ง
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

รับฝาก) ของบริษัทเงินทุนประจำ 3 เดือนอยู่ระหว่างร้อยละ 1.75-5.5 ต่อปี (อัตราต่ำสุด-อัตราสูงสุด) ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนของธนาคารพาณิชย์อยู่ระหว่างร้อยละ 3.0-3.5 ต่อปี

ในด้านการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของบริษัทเงินทุน ณ สิ้นธันวาคม 2543 มีลูกหนี้ของบริษัทเงินทุนปรับโครงสร้างหนี้เสร็จแล้ว 3,221 ราย คิดเป็นมูลหนี้คงค้าง 93.5 พันล้านบาท โดยที่บริษัทเงินทุนมี NPL คงค้างทั้งสิ้น 34.9 พันล้านบาท คิดเป็น NPL ต่อสินเชื่อรวมเท่ากับร้อยละ 24.61 ลดลงจากปีก่อนซึ่งมี NPL ต่อสินเชื่อรวมเท่ากับร้อยละ 49.22

บริษัทเงินทุนที่เปิดดำเนินการ 21 แห่ง ในจำนวนนี้เป็นบริษัทเงินทุน 19 แห่ง และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ 2 แห่ง และเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2543 ทางการได้อนุญาตให้บริษัทเงินทุนสินเชื่อเอเชียประกอบธุรกิจเพิ่มเติมและมีสำนักงานสาขาได้ (Super Finance) ส่วนบริษัทเงินทุนธนาชาติได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้จัดตั้งเป็นธนาคารที่จำกัดขอบเขตธุรกิจแล้วเมื่อเดือนตุลาคม 2543 ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการ

การดำเนินงานของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

ผลการดำเนินงานของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ในปี 2543 ดีขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากมีผลขาดทุนสุทธิลดลงจาก 194.1 ล้านบาท ในปี 2542 เป็นขาดทุนสุทธิ 19.6 ล้านบาท ในปีนี้ เป็นเพราะในไตรมาสที่สามและที่สี่ของปีนี้บริษัทเครดิตฟองซิเอร์เริ่มมีผลกำไรจากที่ขาดทุนมาตลอดอันเป็นผลมาจากบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ มีค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมลดลง โดยที่ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและส่วนลดจ่ายลดลงถึงร้อยละ 42.4 จากปีก่อน และสามารถทำกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนได้ 11.6 ล้านบาท ในช่วงไตรมาสที่สี่ของปี

ณ สิ้นปี 2543 ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์มียอดสินทรัพย์รวม 5.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 11.8 โดยเฉพาะเงินลงทุนในหลักทรัพย์มียอดคงค้าง 0.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 45.7 ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐบาลค้ำประกัน แต่สำหรับเงินให้กู้ยืมรวมมีจำนวน 3.3 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.1 โดยการให้กู้ยืมส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อที่อยู่อาศัยและการรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้ลดลงตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง ทางด้าน

เงินกู้ยืมโดยบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ มีจำนวนทั้งสิ้น 4.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.7 เป็นการกู้ยืมจากประชาชน 3.5 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7

ทางด้านมาตรการของทางการที่เอื้ออำนวยในการประกอบธุรกิจของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ในปีนี้ ทางการได้ออกหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยใหม่ โดยให้ครอบคลุมถึงสินเชื่อที่มี อัตราดอกเบี้ยคงที่เปลี่ยนทุก 3 ปี หรือ 5 ปี เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนที่ใช้บริการ นอกจากนี้ยังได้ขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ให้ประกอบกิจการ ตัวแทนเรียกเก็บหนี้ให้แก่บุคคลใดๆ โดยมีค่าตอบแทนได้ แต่บริษัทจะต้องไม่เข้าไปรับความเสี่ยง ตลอดจนได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงิน การตรวจสอบและควบคุม ภายในของบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งรวมถึงให้กำหนดเกี่ยวกับ นโยบาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ในการให้กู้ยืมเงิน การก่อภาระผูกพัน และการขายทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ในการ ดำเนินกิจการของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

ณ สิ้นปี 2543 จำนวนบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ไม่เปลี่ยนแปลงโดยมีจำนวน 10 แห่ง เท่ากับปีก่อน

นโยบายและมาตรการเศรษฐกิจ

นโยบายและมาตรการเศรษฐกิจที่สำคัญในปี 2543

มาตรการการคลัง

ในปี 2543 รัฐบาลได้ออกมาตรการต่างๆ ทั้งมาตรการต่อเนื่องและมาตรการเสริมความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจ เพื่อรักษาระดับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเป็นตาข่ายรองรับความปลอดภัย (Safety Net) แก่ระบบเศรษฐกิจ โดยมีรายละเอียดสำคัญดังนี้

1. มาตรการที่มีผลต่อภาคเศรษฐกิจจริง

1.1 มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ประกอบด้วย

- ขยายเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ต่อไปอีก 6 เดือน จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2544

- ยกเว้นและลดหย่อนภาษีเงินได้ที่ได้จากการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเกษียณอายุ (RMF) สำหรับผู้มีเงินได้จากการจ้างงาน หรือการประกอบอาชีพ การลงทุนผ่านกองทุนดังกล่าวอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละครั้ง และไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของรายได้ทั้งปี และจะขาดการลงทุนได้ไม่เกิน 1 ปี

- การกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่าย เงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2544 เท่ากับร้อยละ 90 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี คิดเป็นจำนวน 819.0 พันล้านบาท

- การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกร และผู้มีรายได้น้อยโดยรัฐบาลสนับสนุนเงินทุนให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2,000 ล้านบาท) กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (2,000 ล้านบาท) และโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (2,925 ล้านบาท)

- การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและสมาชิกสถาบันเกษตรกรที่ประสบภัยภาคใต้ โดย รัฐบาลจัดสรรเงินให้ ธกส. จำนวน 982 ล้านบาท เพื่อชดเชยที่ต้องงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้จากเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นเวลา 2 ปี นับแต่ปีที่ประสบภัย

1.2 มาตรการส่งเสริมการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์

- ขยายขอบข่ายและระยะเวลาในการลดค่าธรรมเนียมการโอนเหลือร้อยละ 0.01 โดยให้ครอบคลุมถึงการโอนที่ดินที่ไม่มีสิ่งก่อสร้าง ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2544

- เพิ่มค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัย ในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากเดิม 10,000 เป็น 50,000 บาทต่อปี โดยสิทธิประโยชน์ดังกล่าว ครอบคลุมถึงอาคารที่อยู่อาศัยมากกว่า 1 หลัง หรือจะเป็นกรณีกู้มา refinance หนี้เก่าก็ได้ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543

- ลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับรายรับจากการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางการค้า หรือหากำไร จากเดิมร้อยละ 3.3 เหลือร้อยละ 0.01 ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2544

- ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่ผู้มีเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ได้อาไร ซึ่งได้ถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และภาษีธุรกิจเฉพาะไว้แล้ว เมื่อถึงกำหนดยื่นรายการเสียภาษีเงินได้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินได้ดังกล่าวมาคำนวณเป็นเงินได้ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อระบบธุรกิจการค้าอสังหาริมทรัพย์

1.3 มาตรการสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน

- มาตรการภาษี โดยการลดอัตราอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบขั้นปฐม ปัจจัยการผลิต ชั้นกลาง สินค้าทุนและสินค้าอื่นๆ จำนวน 542 และ 73 รายการ (4 กรกฎาคม 2543 และ 31 ตุลาคม 2543) ตามลำดับ

- มาตรการปรับโครงสร้างการเงินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยจัดหาเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย) จากธนาคารพัฒนาเอเชีย วงเงิน 4.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. และความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารพัฒนาเอเชีย วงเงิน 3 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม นอกจากนี้ ได้จัดทำแผนการให้สินเชื่อและการค้าประกันสินเชื่อแก่ SMEs ในปี 2544 รวมทั้งขยายบทบาทและระยะเวลาในการดำเนินงานของศูนย์ให้คำปรึกษาทางการเงินแก่วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และประชาชน (ศงป.) ต่อไปอีก 2 ปี ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2546 โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนเงินงบประมาณ

- การขยายเวลาเบิกจ่ายเงินงบประมาณปี 2541 ได้ไม่เกินสิ้นปีงบประมาณ 2544 กรณีที่มีหนี้ผูกพันงบประมาณที่ได้รับการช่วยเหลือตามมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างและผู้ประกอบการอาชีพงานอื่นกับทางราชการที่ได้รับผลกระทบจากการปรับปรุงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

1.4 การเปิดตลาดสินค้านำเข้าตามข้อผูกพันกับองค์การการค้าโลก

- ยกเว้นอากร ลดและเพิ่มอัตราอากรศุลกากร เพื่อให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร สำหรับ สินค้าเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลก 23 รายการ แก่ราชอาณาจักรกัมพูชา

- ลดอัตราอากรให้กักถั่วเหลืองที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกจากร้อยละ 10 เหลือร้อยละ 5 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2544 และเรียกเก็บอากรพิเศษสำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่นำเข้าจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกองค์การการค้าโลก

1.5 การส่งเสริมการส่งออก

- ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าหรือการขายทองคำ ทองคำขาว ทองขาวเงิน และพาราเทียม เฉพาะที่ยังมิได้ประกอบขึ้นเป็นทองรูปพรรณเพื่อการส่งออก

– ยกเว้นภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบหรือส่วนประกอบในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก

1.6 การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนและกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการโดยปกติเยี่ยงธนาคารพาณิชย์ และยกเว้นอากรแสตมป์แก่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน การดำเนินกิจกรรมที่มีลักษณะต้องเสียอากรแสตมป์

1.7 การยกเว้นภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกันที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ได้จำหน่ายไปยังเรือจำหน่ายน้ำมันกลางทะเล (Tanker) ในเขตต่อเนื่อง (12-24 ไมล์ทะเล) เพื่อจำหน่ายแก่ชาวประมง

1.8 การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ชาวประมงซื้อในเขตต่อเนื่องและน้ำมันที่เหลืออยู่ในถังใช้การปกติของยานพาหนะที่นำมาจากนอกราชอาณาจักรนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวประมง

2. มาตรการรัฐวิสาหกิจ

2.1 อนุมัติแผนแปรรูปบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) (บกท.) และแนวทางการดำเนินการจำหน่ายหุ้น

2.2 การกำหนดหลักการและแนวทางเพื่อให้รัฐวิสาหกิจนำส่งกำไรจากการจำหน่ายหุ้นเข้าเป็นรายได้แผ่นดิน เพื่อช่วยเหลือพนักงานที่ได้รับผลกระทบจากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยการกำหนดอัตราการนำส่งกำไรจะพิจารณาจากฐานะการเงินและภาวะการลงทุนขยายนาง และเงินสดที่มีเพื่อใช้ในการลงทุน (Retained Income) ของแต่ละรัฐวิสาหกิจ

2.3 การแปลงทุนขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) เป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัทจำกัด 4 บริษัท คือ บริษัทรวมทุน (Holding Company) บริษัทองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จำกัด บริษัทการสื่อสารแห่งประเทศไทย โทรคมนาคม จำกัด และบริษัทการสื่อสารแห่งประเทศไทยไปรษณีย์ จำกัด

2.4 การปรับโครงสร้างการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) โดยแยกกิจการของ รฟท. ออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วน รฟท. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ และส่วนที่จะจัดตั้งเป็นบริษัทอีก 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนการเดินรถ ส่วนซ่อมบำรุงล้อเลื่อนรถไฟ และส่วนทรัพย์สิน นอกจากนี้ มีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระเพื่อควบคุมดูแลการประกอบกิจการรถไฟ

2.5 ทบทวนแผนแปรรูปบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด (บทด.) เกี่ยวกับการเตรียมยุบเลิกกิจการของ บทด. ถ้าหากไม่สามารถหาผู้สนใจซื้อหุ้นเพิ่มทุนได้ ให้ บทด. สามารถขยายการดำเนินธุรกิจได้อีก 1 ปี จนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2544 เนื่องจากเห็นว่าการดำเนินการแปรรูปโดยการจำหน่ายหุ้นสามัญเพิ่มทุน บทด. ควรจะดำเนินการในภาวะที่เศรษฐกิจฟื้นตัวแล้ว เพื่อให้ภาคเอกชนมีศักยภาพและความพร้อมในการลงทุน

2.6 ผ่อนผันระยะเวลาการแปรรูปบริษัท อินเทอร์เน็ต ประเทศไทย จำกัด ที่ให้ดำเนินการเพิ่มทุนโดยให้เอกชนมาถือหุ้นเพื่อแปรรูปให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี ออกไปจนกว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมจะมีผลบังคับใช้

3. มาตรการก่อหนี้และบริหารหนี้

3.1 การอนุมัติให้รัฐวิสาหกิจกู้เงินในประเทศเพื่อทดแทนเงินกู้ต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2542 และเพื่อใช้เป็นเงินบาทสมทบโครงการเงินกู้จากต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2542 (เพิ่มเติม) รวมทั้งสิ้น 14,383 ล้านบาท ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

3.2 การอนุมัติให้รัฐวิสาหกิจ 5 แห่ง ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การประปานครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในประเทศ วงเงินรวมทั้งสิ้น 17,010 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นเงินบาทสมทบโครงการเงินกู้จากต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2543

3.3 การปรับโครงสร้างหนี้พันธบัตรรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่ถึงกำหนดชำระคืนวันที่ 31 สิงหาคม จำนวน 20,000 ล้านบาท โดยวิธี Re-open พันธบัตรรุ่นเดิมรวม 2 รุ่น ในวงเงิน 19,836 ล้านบาท และนำเงินจากกองทุนเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชุดใหม่มาใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู จำนวน 164 ล้านบาท มาชำระคืนเงินกู้ระยะสั้น (Bridge Loan) จากธนาคารออมสินที่นำไปไถ่ถอนพันธบัตรเดิมที่ถึงกำหนดชำระคืน

3.4 การปรับปรุงแผนกหนี้จากต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2543 (ครั้งที่ 1) โดยมีวงเงินเทียบเท่าไม่เกิน 5,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. ประกอบด้วยโครงการหลัก 21 โครงการ วงเงินเทียบเท่า 2,295.18 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยไม่มีโครงการสำรอง นอกจากนี้ ได้มีการปรับโครงการเงินกู้จากต่างประเทศของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มาเป็นการกู้เงินในประเทศแทน จำนวน 6 โครงการ วงเงินเทียบเท่า 101.9 ล้านดอลลาร์ สรอ.

3.5 แผนกหนี้จากต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2544 โดยมีวงเงินเทียบเท่าไม่เกิน 2,300 ล้านดอลลาร์ สรอ. ประกอบด้วย โครงการรัฐบาลกู้โดยตรง 7 โครงการ วงเงินเทียบเท่า 625.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. และโครงการรัฐบาลค้ำประกัน 5 โครงการ วงเงินเทียบเท่า 1,140.75 ล้านดอลลาร์ สรอ. พร้อมทั้งอนุมัติในหลักการให้รัฐวิสาหกิจที่มีภาระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศสามารถบริหารความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยได้เองเฉพาะในส่วนที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ยกเว้นธุรกรรมที่มีผลกระทบต่อค่าเงินบาทโดยตรง

3.6 การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณประจำปี 2544 ภายในวงเงินไม่เกิน 105,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามอัตราตลาด และอายุตราสารไม่เกิน 20 ปี

3.7 การกู้เงินของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อจัดหาเครื่องบินเพิ่มใน

ระหว่างปีงบประมาณ 2544-2548 จำนวน 5 ลำ ในวงเงิน 31,544 ล้านบาท และให้ทำการ Refinance เงินกู้เดิมในช่วงระหว่าง 5 ปี เป็นวงเงิน 11,063 ล้านบาท

4. มาตรการสถาบันการเงิน

4.1 การออกพันธบัตรรัฐบาลตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 1 ในปี พ.ศ. 2543 แก่ธนาคารพาณิชย์ จำนวน 19,920 ล้านบาท

4.2 การออกพันธบัตรรัฐบาลตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 2 ในปี พ.ศ. 2543 แก่บริษัทเงินทุน 319 ล้านบาท และธนาคารพาณิชย์ จำนวน 4,733 ล้านบาท

4.3 มาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

- การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ สำหรับการโอนทรัพย์สินกลับคืนไปยังสถาบันการเงิน และให้ลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการจำนองอสังหาริมทรัพย์และห้องชุด ในกรณีสถาบันการเงินรับโอนสินทรัพย์กลับคืนจากบริษัทบริหารสินทรัพย์ เหลือร้อยละ 0.01 เป็นพิเศษ โดยมีระยะเวลาจนถึง 30 มิถุนายน 2545

- การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ แก่ลูกหนี้สถาบันการเงิน สำหรับเงินได้จากการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้อื่น ซึ่งมีได้เป็นเจ้าของที่เป็นสถาบันการเงิน เพื่อนำเงินได้นั้นไปชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงิน

- การขยายเวลาการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ แก่บริษัทมหาชน จำกัด หรือบริษัท จำกัด สำหรับมูลค่าของฐานภาษีรายรับหรือการกระทำตราสารในการโอนกิจการบางส่วนให้แก่กันออกไปอีก 1 ปี ให้ไปสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544 พร้อมทั้งได้ขยายเวลาการลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ สำหรับกรณีปรับปรุงโครงสร้างองค์กร โดยการโอนกิจการบางส่วนระหว่างกันออกไปอีก 1 ปี ให้ไปสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544

มาตรการการเงิน

1. มาตรการด้านการพัฒนาโยบายการเงินและตลาดการเงิน

1.1 การรับซื้อพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็นเงินสภาพคล่องระหว่างวัน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงวิธีการให้เงินสภาพคล่องระหว่างวันและให้ใช้ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็นเงินสภาพคล่องระหว่างวัน พ.ศ. 2543

(ประกาศลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2543 โดยมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2543)

1.2 การนำรายการชำระเงินบาทที่เกิดจากธุรกรรมการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าระบบบาทเหน็ด

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอเปลี่ยนแปลงเวลาการส่งมอบเงินบาทของธนาคารพาณิชย์ จากเวลาไม่เกิน 12.00 น. เป็นไม่เกิน 11.00 น. ตามหนังสือของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง ข้อพึงปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์ในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารคู่ค้าจะนำรายการชำระเงินบาทที่เกิดจากธุรกรรม การซื้อขายเงินตราต่างประเทศเข้าระบบบาทเหน็ดแทนการใช้เช็ค

ทั้งนี้ให้รวมถึงธุรกรรมที่ได้มีการตกลงกันมาก่อนหน้านี้ แต่จะมีการชำระเงินกันตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2543 เป็นต้นไปด้วย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 7 มีนาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2543)

1.3 การแต่งตั้งสถาบันการเงินเป็น Primary Dealers

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศแต่งตั้งสถาบันการเงิน 9 แห่ง เป็น Primary Dealers ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ 8 แห่ง และบริษัทหลักทรัพย์ 1 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การประมวลตราสารหนี้ภาครัฐในตลาดแรกเป็นไปตามเป้าหมาย และเพื่อเป็นคู่ค้าของ ธนาคารแห่งประเทศไทยในการซื้อขายตราสารหนี้ภาครัฐเพื่อการดำเนินนโยบายการเงิน ตลอดจน ทำหน้าที่เสริมสภาพคล่องในตลาดรอง และช่วยพัฒนาตลาดรองให้มีประสิทธิภาพโดยมีการเสนอ อัตราผลตอบแทน รับซื้อ (two-way Quote) ให้ผู้ร่วมตลาดทราบอย่างต่อเนื่อง

(ประกาศข่าว สปท. ฉบับที่ 68/2543 ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2543)

1.4 แนวนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการประกอบธุรกรรม ซื้อคืนภาคเอกชน(Bilateral Repo) ของสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นควรให้มีการพัฒนาตลาดซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo Market) เพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยในระยะแรก ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดขอบเขตการทำธุรกรรม เช่น ให้สถาบันการเงินทำธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน เฉพาะในตราสารหนี้ภาครัฐประเภทเดียวกับตราสารที่ซื้อขายในตลาดซื้อคืนที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และให้ทำธุรกรรมซื้อคืนเฉพาะสกุลเงินบาท เป็นต้น ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เริ่มทำธุรกรรม ซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืนภาคเอกชน (Bilateral Repo) ระหว่าง ธนาคารกับไพรมารีดีลเลอร์ (Primary Dealers) แล้ว โดยในระยะแรกธนาคารยังคงดำเนิน นโยบายการเงินผ่านทั้งตลาดซื้อคืนของธนาคารแห่งประเทศไทย และตลาดซื้อคืนภาคเอกชน ควบคู่กันไป ส่วนในระยะต่อไปธนาคารจะทยอยถอนตัวออกจากตลาดซื้อคืน และดำเนินนโยบาย การเงินผ่านตลาดซื้อคืนภาคเอกชนเป็นหลัก

(หนังสือเวียนลงวันที่ 25 ธันวาคม 2543 และประกาศข่าว สปท. ฉบับที่ 148/2543 และ 149/2543 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2543)

1.5 การประกาศใช้เป้าหมายอัตราดอกเบี้ยภายใต้กรอบนโยบายเงินเฟ้อ (Inflation Targeting)

คณะกรรมการนโยบายการเงินได้ประกาศเป้าหมายอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Key Policy Rate) เป็นครั้งแรก ในวันที่ 23 พฤษภาคม 2543 โดยใช้อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืน 14 วัน เป็นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ในระดับที่อัตราร้อยละ 1.5 ต่อปี

นอกจากนี้ ยังได้เผยแพร่รายงานแนวโน้มเงินเฟ้อ (Inflation Report) เป็นฉบับแรกในเดือนกรกฎาคม 2543 และฉบับที่ 2 ในเดือนตุลาคม 2543 โดยที่คณะกรรมการฯ ยังให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 1.5 ต่อปี เพื่อเอื้อต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

(ประกาศข่าว ธปท. ฉบับที่ 65/2543 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2543 ฉบับที่ 85/2543 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2543 และฉบับที่ 116/2543 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2543)

2. มาตรการด้านการปรุปรุรตเงินตราและการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท

2.1 การขายหลักทรัพย์เงินตราต่างประเทศต่อให้ลูกค้าในประเทศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่จะขายต่อหลักทรัพย์เงินตราต่างประเทศที่ออกจำหน่ายในต่างประเทศ จะขายได้เฉพาะแก่ผู้ซื้อที่เป็นผู้ลงทุนประเภทสถาบัน และให้ชำระราคาเป็นเงินบาทเทียบเท่าเท่านั้น โดยที่ยอดขายแต่ละรายจะต้องไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์ สรอ. และวงเงินรวมของหลักทรัพย์ที่นำมาขายต่อ ทุกรายรวมกันจะต้องไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์ สรอ. ต่อปี

(หนังสือเวียนลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2543)

2.2 การอนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์ส่งเงินไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์ในต่างประเทศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อนุมัติในหลักการให้บริษัทหลักทรัพย์ เมอร์ริลลินช์ ภัทร จำกัด ส่งเงินไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์ในต่างประเทศในวงเงินรวมไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์ สรอ. ภายใน 1 ปี โดยให้ลงทุนซื้อหลักทรัพย์ได้เฉพาะพันธบัตรของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ธนาคารพาณิชย์ไทย และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ได้แก่ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ที่ออกจำหน่ายในต่างประเทศ

(ประกาศข่าว ธปท. ฉบับที่ 26/2543 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2543)

2.3 การระงับสิทธิการทำธุรกรรมของสถาบันการเงินที่ดำเนินการไม่สอดคล้องกับมาตรการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท

ตั้งแต่วันที่ 8 สิงหาคม 2543 เป็นต้นไป หากธนาคารแห่งประเทศไทยยังพบว่าสถาบันการเงินไม่ดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรการในการจำกัดการทำธุรกรรมทางการเงินที่เป็นการปล่อยสภาพคล่องเงินบาท หรือสร้างภาวะผูกพันที่ต้องจ่ายเงินตราต่างประเทศในอนาคตให้แก่ผู้มี

ถิ่นที่อยู่นอกประเทศ โดยไม่มีธุรกิจการค้าหรือการลงทุนรองรับสถาบันการเงินดังกล่าวจะถูกระงับ สิทธิการทำธุรกรรมในตลาดซื้อคืน รวมทั้งอาจถูกระงับสิทธิอื่นๆ ในอนาคตด้วย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 11 สิงหาคม 2543)

2.4 การปรับปรุงแบบรายงานการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

เพื่อให้การรายงานข้อมูลการซื้อขายเงินตราต่างประเทศของสถาบันการเงินมีความถูกต้อง ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารจึงได้ออกหนังสือเวียนให้แก่ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุน สินเอเซีย จำกัด (มหาชน) ขอปรับปรุงแบบรายงาน ธ.ต.3 ธ.ต.4 และแบบรายงาน ธ.ต.5 ด้วย เพื่อให้ตัวแทนรับอนุญาตดูแลให้ลูกค้าจัดทำรายงานให้ครบถ้วนโดยระบุรายละเอียดหรือวัตถุประสงค์ของการซื้อ ขาย ผัก ถอน เงินตราต่างประเทศให้ตรงกับเอกสารหลักฐาน

(หนังสือเวียนลงวันที่ 12 และวันที่ 17 ตุลาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2543)

2.5 แนวทางปฏิบัติในการรับซื้อเงินตราต่างประเทศแลกเงินบาทจากผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศที่มีกำหนดส่งมอบในวันเดียวกัน (Value same day)

เพื่อแก้ไขปัญหาตลาดเงินในประเทศตึงตัว หลังจากที่เกิดปัญหาขาดแคลนเงินบาทในตลาด Offshore ที่มีผลกระทบต่อระบบการชำระเงินภายในประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้แก่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนสินเอเซีย จำกัด (มหาชน) ถือเป็นปฏิบัติ ดังนี้

1) ธุรกรรมที่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจนว่า ผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศมีธุรกิจการค้าการลงทุนในประเทศรองรับ (Underlying) ให้สถาบันการเงินส่งหนังสือขออนุญาตไปยังธนาคารแห่งประเทศไทยโดยทางโทรสาร พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดของ Underlying หลังจากได้รับอนุญาตแล้วให้ติดตามหลักฐานการจ่ายชำระเงินส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยในวันเดียวกัน

2) สำหรับธุรกรรมที่ไม่มี Underlying ให้สถาบันการเงินรับซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. จากผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ และนำมาขายต่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งจำนวนในวันเดียวกัน และอัตราแลกเปลี่ยนอัตราเดียวกัน ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าอัตราตลาด 1.20 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ สถาบันการเงินในประเทศต้องส่งรายงานการรับซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. Value same day พร้อมหลักฐานการรับซื้อและเหตุผลให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทางโทรสาร โดยดำเนินการในข้อ 2 นี้ ให้มีผลระหว่างวันที่ 27-29 พฤศจิกายน 2543 เท่านั้น

อนึ่ง สถาบันการเงินมีหน้าที่เร่งรัดให้ผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศหาสภาพคล่องมาปิดบัญชี O/D หรือจ่ายเงินบาทตามภาวะที่มีอยู่กับสถาบันการเงิน หากผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศไม่สามารถ

ดำเนินการตามกฎหมายเกณฑ์ปล่อยให้สภาพคล่องเกิน 50 ล้านบาท และพิสูจน์ไม่ได้ว่ามี Underlying รองรับแล้ว สถาบันการเงินนั้นจะต้องถูกลงโทษตามมาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทยที่กำหนดไว้โดยไม่มีผ่อนผัน

(หนังสือเวียนลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2543)

2.6 การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 8)

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้แก่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนสินเชี่ยจำกัด เพื่อนำส่งประกาศของเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 8) โดยให้ยกเลิกความในข้อ 6 ของประกาศเรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 30 เมษายน 2535 ที่ให้ตัวแทนรับอนุญาตขาย ให้แลกเปลี่ยน ให้กู้ยืม แก่ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น หรือให้บุคคลดังกล่าวถอนเงินจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของตนได้ทุกกรณี และได้แก้ไขความในข้อ 8 เพื่อให้สอดคล้องกับความในข้อ 6 ด้วยโดยไม่อนุญาตให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล ฯลฯ ตามที่กล่าวในข้อ 6 นำเงินตราต่างประเทศฝากเข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ

(หนังสือเวียนลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2543 เพื่อนำส่งประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินลงวันที่เดียวกัน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน 2543)

3. มาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน

3.1 การกำหนดสินทรัพย์โดยคุณภาพ และหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เรื่อง การกำหนดสินทรัพย์โดยคุณภาพและหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ โดยสินทรัพย์โดยคุณภาพที่จำหน่ายจ่ายโอนนั้น นอกจากจะหมายถึงสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกจัดชั้นตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง สินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้และสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2542 แล้ว ยังให้หมายถึงสินทรัพย์จัดชั้นที่สถาบันการเงินได้จำหน่ายออกจากบัญชีแล้ว และทรัพย์สินรอการขายที่อยู่ในข่ายต้องจัดชั้น เนื่องจากมีมูลค่าตลาดต่ำกว่าต้นทุนด้วย โดยที่บริษัทบริหารสินทรัพย์จะต้องยื่นแผนงานการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์โดยคุณภาพให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบก่อนทุกครั้งและจะถือครองอสังหาริมทรัพย์ที่รับซื้อหรือรับโอนมาจากสถาบันการเงินได้เป็นระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 10 ปี

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดวิธีปฏิบัติสำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีสถาบันการเงินถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้ว โดยให้จัดทำงบการเงินร่วมกับสถาบันการเงินนั้น ตามมาตรฐานการบัญชี และต้องนำสินทรัพย์และภาระผูกพันของบริษัทบริหารสินทรัพย์รวมเข้ากับ

ของสถาบันการเงินในการคำนวณอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง รวมทั้งให้เปิดเผยจำนวนเงินให้ สินเชื่อหรือเงินให้กู้ยืมที่ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และให้ผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงินเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทบริหารสินทรัพย์ด้วย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 7 มกราคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศลงวันที่ 5 มกราคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม 2543 และ 7 มกราคม 2543 สำหรับย่อหน้าแรกและย่อหน้าหลัง ตามลำดับ)

3.2 หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติสำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์สำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์ใหม่ โดยได้ปรับปรุงจากหลักเกณฑ์เดิม มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1) ปรับปรุงหนังสือเวียนเรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติสำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์ ในประเด็นความหมายของรายุดิทธิกรมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการโอนและการรับโอนสินทรัพย์ทางการเงิน ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2543 ของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

2) ตามข้อกำหนดของแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการโอนและการรับโอนสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวข้างต้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงกำหนดแนวทางปฏิบัติให้สถาบันการเงินที่จัดตั้ง AMC แล้วเสร็จก่อนการปรับปรุงหลักเกณฑ์ใหม่ หรือภายหลังเกณฑ์ใหม่ประกาศใช้ ให้แสดงความประสงค์มายังธนาคารแห่งประเทศไทยว่าประสงค์จะโอนขายสินทรัพย์ในลักษณะขายขาดหรือไม่ เพื่อธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้กำหนดให้เป็นไปตามความประสงค์

3) ปรับปรุงประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการกำหนดสินทรัพย์ต่อคุณภาพและหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องปฏิบัติโดยให้สถาบันการเงินโอนขายสินทรัพย์ให้แก่ AMC ได้โดยไม่ต้องรอให้ด้อยค่า และ AMC สามารถนำโครงการอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับซื้อหรือรับโอนมาและที่ได้รับจากการชำระหนี้ซึ่งก่อสร้างค้างไว้ไปพัฒนาต่อให้เสร็จได้ แต่ไม่รวมถึงการนำที่ดินเปล่าไปพัฒนาต่อ เป็นต้น

อนึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนขอความร่วมมือจากบริษัทบริหารสินทรัพย์ เพื่อยินยอมให้ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งตามกฎหมายการธนาคารพาณิชย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ เข้าตรวจสอบฐานะผลการดำเนินงาน ตลอดจนเอกสารหลักฐานต่างๆ ภายในอาคารสถานที่ทำการของบริษัทบริหารสินทรัพย์ได้ตามควร

(หนังสือเวียนลงวันที่ 6 ตุลาคม 2543 และหนังสือเวียนเพื่อนำส่งเรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติสำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์ และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเรื่อง การกำหนดสินทรัพย์ต่อคุณภาพและหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2543)

3.3 การอนุญาตให้บริษัทเงินทุนประกอบธุรกิจให้เข้าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่ง อันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ฉบับที่ 2)

ทางการได้อนุญาตให้บริษัทเงินทุนประกอบธุรกิจให้เข้าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่ง อันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ฉบับที่ 2) ซึ่งได้ขยายระยะเวลาในการอนุญาตออกไปอีก 2 ปี โดยให้สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544 (เดิมสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542) เพื่อให้สอดคล้องกับมติของคณะรัฐมนตรีที่ให้ความเห็นชอบในการขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(หนังสือเวียนลงวันที่ 6 มกราคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 29 ธันวาคม 2542 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543)

3.4 การเลิกบริษัทเงินทุนไทยแคปิตอล จำกัด

ตามที่กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งแต่งตั้งสำนักงานปิติเสวีเป็นผู้ชำระบัญชีของบริษัทเงินทุนไทยแคปิตอลตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2543 เป็นต้นไป ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ออกประกาศเพื่อแจ้งให้แก่ผู้ฝากเงิน เจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับบริษัทเงินทุนไทยแคปิตอล ให้ทราบ ว่ากองทุนเพื่อการฟื้นฟู จะจ่ายเงินให้แก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของบริษัท ตามข้อบังคับว่าด้วยการ ประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540

(ประกาศข่าว ธปท.ฉบับที่ 43/2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2543)

3.5 การขายหุ้นของบริษัทเงินทุนรัตนทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศข่าวธนาคารเพื่อแจ้งให้ทราบว่า คณะกรรมการจัดการกองทุนได้มีมติให้บริษัทเงินทุนเกียรตินาคินเป็นผู้ชนะการประมูลหุ้นในราคา 1,385 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าราคาตามบัญชีของบริษัทเงินทุนรัตนทุน ณ สิ้นปี 2542 อยู่ 153 ล้านบาท และได้ลงนามในสัญญาซื้อขายแล้วเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2543

(ประกาศข่าว ธปท. ฉบับที่ 41/2543 ลงวันที่ 17 มีนาคม 2543)

3.6 อสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้สถาบันการเงิน (ไม่รวมกิจการวิเทศธุรกิจ) ถือปฏิบัติในการดำเนินการลดยอดอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้รับมาก่อนวันที่ 1 มกราคม 2540 ให้หมดไป ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดไว้ในประกาศ โดยให้เสนอแผนการที่จะทยอยลดยอดอสังหาริมทรัพย์รอการขายเป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี หากธนาคารแห่งประเทศไทยมิได้ทักท้วงภายใน 30 วันนับจากวันที่ได้รับแผน ให้ถือว่าธนาคารอนุญาตให้ตามแผนที่เสนอมา

(หนังสือเวียนลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2543)

3.7 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ SMEs ที่เป็น NPL ที่มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้แก่สถาบันการเงิน (ไม่รวมกิจการวิเทศ
ชนกิจ) แจ้งให้ทราบว่า คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้พิจารณาและเห็น
ชอบตามโครงการการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ SMEs ที่เป็น NPL ที่มีศักยภาพในการ
ดำเนินธุรกิจ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ต้องเป็นลูกหนี้ SMEs (ที่มีขนาดสินทรัพย์ถาวรสุทธิไม่เกิน 200 ล้านบาท) ที่
เป็น NPL ซึ่งมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจซึ่งได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลัก
เกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และได้ลงนามในสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว

2) สินเชื่อใหม่ที่ให้จะเน้นเฉพาะเงินหมุนเวียนในวงเงินไม่เกิน 20 ล้านบาท โดยคิด
ดอกเบี้ยในอัตรา MLR หรือ MOR โดยที่บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) จะ
ค้ำประกันสินเชื่อใหม่ในสัดส่วนร้อยละ 75 และสถาบันการเงินจะเฉลี่ยความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 25

3) อายุโครงการไม่เกิน 2 ปีนับแต่วันที่ 7 เมษายน 2543 ถึงวันที่ 6 เมษายน 2545

อนึ่ง เมื่อสถาบันการเงินได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้และให้ลูกหนี้ SMEs ลงนามในสัญญา
การปรับปรุงโครงสร้างหนี้เรียบร้อยแล้ว ให้สถาบันการเงินจัดชั้นลูกหนี้ SMEs นั้นเป็นลูกหนี้ชั้น
ปกติได้ทันที

(หนังสือเวียนลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 7 เมษายน
2543 - 6 เมษายน 2545)

3.8 การซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียน เรื่อง การซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกิน
อัตราที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

1) ให้สถาบันการเงิน (รวมสำนักงานวิเทศชนกิจ) ถือหุ้นในบริษัทจำกัดซึ่งเป็น
ลูกหนี้ได้เกินร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วทั้งหมดของบริษัท เฉพาะกรณีการได้หุ้นนั้นมาจากการ
การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

2) ให้บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มีเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อกรรมสิทธิ์
ของบริษัททั้งหมด มีมูลค่ารวมกันเกินกว่าร้อยละ 60 ของเงินกองทุน ได้เฉพาะกรณีเงินลงทุนใน
หลักทรัพย์ส่วนที่เกินนั้นเป็นหุ้นที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคาร
แห่งประเทศไทย ส่วนธนาคารพาณิชย์ (รวมสำนักงานวิเทศชนกิจ) และบริษัทเครดิตฟองซิเออร์
ให้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดทั้งหมดมีมูลค่ารวมกันเกินกว่าร้อยละ 20 ของเงินกองทุนได้ เฉพาะกรณี
หุ้นส่วนที่เกินนั้นเป็นหุ้นที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่ง
ประเทศไทย

3) สถาบันการเงิน (รวมสำนักงานวิเทศชนกิจ) ที่มีหุ้นเกินจำนวนดังกล่าว ต้องลด
สัดส่วนลงให้เหลือตามที่กฎหมายกำหนดในทันทีที่สามารถทำได้ โดยไม่ก่อให้เกิดผลขาดทุนแก่
สถาบันการเงิน แต่ต้องไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2547

(หนังสือเวียนลงวันที่ 16 มีนาคม 2543 ให้แก่ธนาคารพาณิชย์และสำนักงานวิเทศธนกิจ และหนังสือเวียนลงวันที่ 4 เมษายน 2543 ให้แก่บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์)

3.9 หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติโดยขยายคำนิยามของผู้ประเมินราคาอิสระ ให้หมายความรวมถึงที่ปรึกษาทางการเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เฉพาะในกรณีที่ต้องประเมินราคาหุ้นที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือนอกศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ และได้ขยายระยะเวลาที่กำหนดให้สถาบันการเงินต้องใช้ผู้ประเมินราคาอิสระในการประเมินราคาหลักประกันออกไปอีก 1 ปี

สำหรับสถาบันการเงินที่มีเงินกองทุนตั้งแต่ 8,000 ล้านบาทขึ้นไป ต้องประเมินราคาหลักประกันโดยใช้ผู้ประเมินราคาอิสระตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นไป

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้บริษัทบริหารสินทรัพย์จัดทำนโยบาย วิธีการ และขั้นตอนเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการประเมินมูลค่าหลักประกัน เสนอให้คณะกรรมการของบริษัทบริหารสินทรัพย์พิจารณาอนุมัติก่อนจัดส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาอนุมัติ โดยที่ทั้งนโยบาย วิธีการ และขั้นตอนดังกล่าว อาจจะมีเหมือนกับของสถาบันการเงินที่เป็นผู้จัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ ก็ได้

(หนังสือเวียนลงวันที่ 4 ธันวาคม 2543 และวันที่ 28 ธันวาคม 2543)

3.10 หลักเกณฑ์การใช้บุคลากรร่วมกับบุคคลอื่น

ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควรเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การใช้บุคลากร สถานที่ อุปกรณ์ และบริการต่างๆ ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ถือปฏิบัติเพิ่มขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1) ให้ใช้เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ติดตามและปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกค้า ซึ่งได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งที่เป็นลูกหนี้รายเดียวกันและไม่ใช่อยุ่เดียวกันร่วมกับบุคคลอื่นได้

2) ต้องมีระเบียบปฏิบัติควบคุมดูแลบุคลากรที่ใช้ร่วมกับผู้อื่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ให้มีการนำข้อมูลของลูกค้าไปใช้เพื่อประโยชน์ใดๆ โดยมีขอบ และให้มีการดูแลปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวโดยเคร่งครัด รวมทั้งมีบทกำหนดในการลงโทษ

3) ต้องควบคุมดูแลบุคลากรที่ใช้ร่วมกับบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ รวมทั้งลูกหนี้ จะต้องได้รับข้อมูลที่ชัดเจนว่าบุคลากรดังกล่าวกำลังทำงานให้แก่บุคคลใด เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดจากการที่บุคลากรนั้นทำงานให้บุคคลอื่นเกินกว่า 1 แห่ง เพื่อป้องกันความสับสน

ตลอดจนต้องกำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบ หากเกิดความเสียหายแก่ลูกหนี้โดยที่ลูกหนี้ได้ใช้ความระมัดระวังตามปกติวิสัยที่พึงปฏิบัติแล้ว

(หนังสือเวียนและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2543)

3.1.1 ขอบเขตการประกอบกิจการวิเทศธนกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการประกอบกิจการวิเทศธนกิจของธนาคารพาณิชย์ฉบับใหม่ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ให้กิจการวิเทศธนกิจสามารถมีสินทรัพย์เป็นเงินบาทไว้ในประเทศไทย ซึ่งเป็นเงินลงทุนในหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หรือใบสำคัญแสดงสิทธิ ชื่อหุ้นของนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยได้ทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

2) กิจการวิเทศธนกิจสามารถลงทุนในหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หรือใบสำคัญแสดงสิทธิชื่อหุ้น ของนิติบุคคลที่จดทะเบียนในต่างประเทศ ทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 12 มิถุนายน 2543 เพื่อนำส่งประกาศลงวันที่ 9 มิถุนายน 2543 โดยมีผลบังคับใช้ 14 มิถุนายน 2543)

4. มาตรการสินเชื่อ

4.1 หลักเกณฑ์การให้สินเชื่อที่อยู่อาศัย

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้แก่สถาบันการเงินโดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ ดังนี้

1) ให้สถาบันการเงินปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อที่อยู่อาศัยให้ลูกค้าทราบเป็นการทั่วไปอย่างชัดเจนและเปิดเผย ณ ที่ทำการของสถาบันการเงิน โดยให้ระบุรายละเอียด รวมทั้งจัดทำตารางประมาณการผ่อนชำระเงินเพื่อให้ลูกค้าทราบก่อนตัดสินใจใช้บริการ

2) ในกรณีที่ลูกค้าทำสัญญาเป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยลอยตัว รวมถึงผู้ที่เปลี่ยนจากอัตราดอกเบี้ยคงที่มาเป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ให้สถาบันการเงินพิจารณาดำเนินการขยายระยะเวลาการผ่อนชำระแทนการปรับเพิ่มเงินงวดเป็นลำดับแรก หากมีความจำเป็นต้องปรับเพิ่มเงินงวด และเงินงวดที่ชำระยังพอชำระดอกเบี้ยที่สูงขึ้นได้ ให้สถาบันการเงินปรับเพิ่มเงินงวดได้ปีละไม่เกิน 1 ครั้งและไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินงวดที่ลูกค้าผ่อนชำระ ถ้าเงินงวดไม่คุ้มกับดอกเบี้ยที่ปรับสูงขึ้น ให้สถาบันการเงินปรับเงินงวดสูงขึ้นได้เท่ากับดอกเบี้ยที่จะต้องจ่ายในแต่ละครั้งที่มีการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย

สำหรับลูกค้าที่ทำสัญญาเป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยคงที่เปลี่ยนทุก 3 ปี หรือ 5 ปี ตลอด

อายุสัญญา เมื่อครบกำหนดการปรับเพิ่มเงินงวดอาจปรับเพิ่มเกินร้อยละ 10 ของเงินงวดที่ผ่อนชำระอยู่เดิมได้

(หนังสือเวียนและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2543)

4.2 การขยายความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควรขยายความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ SMEs ภาคการค้า การให้บริการ และการรับจ้างทำของ จากเดิมที่ให้เฉพาะภาคการผลิตเท่านั้น นอกจากนี้ยังให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินในรูปของเงินทุนหมุนเวียนแก่ SMEs ที่เข้าโครงการปรับโครงสร้างหนี้และได้ลงนามในสัญญาปรับโครงสร้างหนี้แล้ว สำหรับวงเงินที่ธนาคารจะให้กับยืมแก่ SMEs นั้นได้ปรับเพิ่มขึ้นจาก 42,000 ล้านบาท เป็น 51,000 ล้านบาท

(ประกาศข่าว ธปท. ฉบับที่ 46/2543 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2543)

4.3 ขอความร่วมมือในการขอความยินยอมจากลูกค้าเพื่อเปิดเผยข้อมูลเครดิตแก่หนีบุคคลที่ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอความร่วมมือจากสถาบันการเงินให้ขอความยินยอมจากลูกค้าเพื่อเปิดเผยข้อมูลเครดิตของลูกค้า ซึ่งได้แก่ ข้อมูลทางการเงินและประวัติของลูกค้าที่สถาบันการเงินแก่หนีบุคคลที่ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต รวมทั้งให้สามารถเปิดเผยข้อมูลเครดิตนั้นให้แก่สถาบันการเงินที่ร่วมเป็นสมาชิกด้วย

อนึ่ง สถาบันการเงินจะต้องนำข้อมูลนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์การให้สินเชื่อหรือการให้กับยืมเท่านั้น ห้ามนำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นโดยมิชอบ

(หนังสือเวียนลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2543)

4.4 ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของเงินให้สินเชื่อที่ใช้คำนวณการปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์เปิดสาขา (เงื่อนไขข้อ 6)

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณเงินให้สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อ 6 ที่ให้ธนาคารพาณิชย์ซึ่งเปิดสาขาในส่วนภูมิภาคต้องให้สินเชื่อไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของเงินฝากที่ได้จากภูมิภาคนั้น ว่าให้นับรวมเงินให้สินเชื่อที่ถูกจัดชั้นเป็นหนี้สงสัยจะสูญ ที่ธนาคารพาณิชย์ตัดออกจากบัญชีเนื่องจากได้กันเงินสำรองครบถ้วนแล้ว เข้าไปในการคำนวณด้วย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 21 สิงหาคม 2543)

4.5 การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้สินเชื่อการก่อการระผูกพัน การลงทุนในหลักทรัพย์ และการขายสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอให้ธนาคารพาณิชย์ทบทวนข้อกำหนดเกี่ยวกับนโยบายระเบียบ และหลักเกณฑ์ ในการให้สินเชื่อ การก่อภาระผูกพัน การลงทุนในหลักทรัพย์ และการขายหลักทรัพย์ โดยให้มีการมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน ตลอดจนมีกระบวนการบริหารความเสี่ยง เช่น การให้สินเชื่อและการก่อภาระผูกพัน ให้กำหนดในเรื่องประเภทและสัดส่วนของวงเงินให้สินเชื่อโดยรวม และการก่อภาระผูกพันแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ หรือประเภทธุรกิจที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจนั้น เพื่อมิให้เกิดการกระจุกตัวของสินเชื่อและการก่อภาระผูกพัน

นอกจากนี้ ยังให้กำหนดผู้รับผิดชอบงานความเสี่ยงทางเครดิตแยกจากบุคคลอื่น โดยรับผิดชอบการพิจารณาสินเชื่อและการก่อภาระผูกพันก่อนนำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ ส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์ให้มีข้อกำหนดในเรื่องผู้รับผิดชอบและขั้นตอนต่างๆ รวมถึงขั้นตอนการจ่ายเงินและการรับเงิน การรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว เช่นเดียวกับการให้สินเชื่อ เป็นต้น

(หนังสือเวียนลงวันที่ 16 สิงหาคม 2543)

4.6 ยกเลิกการจัดทำเป้าหมายการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ

ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นควรให้ธนาคารพาณิชย์ยกเลิกการจัดทำเป้าหมายการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ตั้งแต่งวดเดือนมิถุนายน 2544 เป็นต้นไป และให้รายงานเฉพาะผลการให้สินเชื่อดังกล่าวเป็นรายเดือน โดยไม่ต้องเปรียบเทียบกับเป้าหมายประจำปีดังที่เคยปฏิบัติตามแบบรายงานเดิม เริ่มตั้งแต่ข้อมูลเดือนมกราคม 2544 เป็นต้นไป

(หนังสือเวียนลงวันที่ 12 กันยายน 2543)

4.7 การให้บริการบัตรเครดิต

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้ธนาคารพาณิชย์ปรับปรุงในเรื่องการให้บริการบัตรเครดิต และได้รวบรวมหลักเกณฑ์ในหนังสือเวียนฉบับก่อนให้มารวมอยู่ในหนังสือเวียนฉบับเดียวกันนี้ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1) ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ถือบัตรหลักในการออกบัตรใหม่ ต้องมีรายได้ทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 180,000 บาทต่อปี และมีอายุไม่ต่ำกว่า 22 ปี (จากเดิมต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า 240,000 บาทต่อปี)

2) ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ถือบัตรเสริมให้มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี (จากเดิมไม่ต่ำกว่า 22 ปี)

3) การผ่อนชำระหนี้บางส่วนที่กำหนดให้ผู้ถือบัตรต้องชำระขั้นต่ำในแต่ละงวด อย่างน้อยร้อยละ 10 ของยอดสินเชื่อคงค้าง ต้องไม่ต่ำกว่างวดละ 2,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 เป็นต้นไป แต่ได้ผ่อนผันให้ผู้ถือบัตรรายเก่าที่สมัครก่อนวันที่ 1 มกราคม 2541 ผ่อนชำระแต่ละงวดในอัตราร้อยละ 5 ของยอดสินเชื่อคงค้างทั้งสิ้นแต่ต้องไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท ต่อไปได้อีก 1 ปี

(หนังสือเวียนเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2543)

5. มาตรการกำกับและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

5.1 การดำรงเงินกองทุนของสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เรื่อง การดำรงเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ สาขานานาชาติต่างประเทศ และบริษัทเงินทุน โดยกำหนดให้เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุน ในบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินถือหุ้นเต็มจำนวน รวมถึงเงินให้สินเชื่อซึ่งนิติบุคคลดังกล่าวรับรอง รับอวัล หรือค้ำประกัน หรือเงินให้สินเชื่อที่มีตราสารที่ออกโดยนิติบุคคลดังกล่าวเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับมีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับศูนย์ (ไม่นับรวมกรณีบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชนที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ไม่ได้ถือหุ้นเต็มจำนวน)

(หนังสือเวียนลงวันที่ 10 มีนาคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศลงวันที่ 2 มีนาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 มีนาคม 2543)

5.2 สินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้และสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เรื่อง สินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ และสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ขยายระยะเวลาในการประเมินราคาหรือตีราคาอสังหาริมทรัพย์ จากทุก 6 เดือน เป็นทุก 12 เดือน โดยสถาบันการเงินต้องกันเงินสำรองร้อยละ 100 สำหรับผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่ามูลค่าที่ได้จากการประเมินราคาหรือตีราคาในทันที

2) การเลือกใช้วิธีการประเมินราคาหรือการตีราคาอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการชำระหนี้หรือซื้อจากการขายทอดตลาด ให้สถาบันการเงินใช้วิธีการประเมินราคาสำหรับอสังหาริมทรัพย์แต่ละแปลงที่มีราคาตามบัญชีตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป (รวมทั้งอสังหาริมทรัพย์หลายแปลงที่ไม่สามารถแยกจำหน่ายจากกันได้ หากมีราคารวมกันตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป) ส่วนอสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาต่ำกว่า 5 ล้านบาท จะใช้วิธีการตีราคาหรือการประเมินราคาก็ได้

3) สำหรับสินทรัพย์อื่นที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองเป็นรายหลักทรัพย์เฉพาะหลักทรัพย์ที่มีราคาทุนสูงกว่าราคาตลาดหรือราคายุติธรรม โดยให้กันเงินสำรองเฉพาะส่วนที่เป็นผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่าราคาตลาดหรือราคายุติธรรม

(หนังสือเวียนลงวันที่ 10 เมษายน 2543 เพื่อนำส่งประกาศลงวันที่ 17 มีนาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543)

5.3 ปรับปรุงเกณฑ์การยื่นขอเปิดสาขาย่อยและการปิดสาขาของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้แก่ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาเปิดสาขาย่อยและการปิดสาขาของธนาคารพาณิชย์สรุปได้ดังนี้

1) หลักเกณฑ์การเปิดสาขาย่อย ให้ยื่นคำขอได้ตลอดเวลา จากเดิมที่ให้ยื่นคำขอได้ปีละครั้ง พร้อมทั้งได้ยกเลิกเงื่อนไขที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ลำดับที่ 1-4 ต้องยื่นเปิดสาขาย่อยในเขตอำเภอรอบนอกไม่น้อยกว่ากิ่งหนึ่งของคำขอทั้งหมด

2) หลักเกณฑ์การยื่นขอเปิดสาขาจะต้องยื่นขออนุญาตต่อธนาคารแห่งประเทศไทยอย่างน้อย 45 วันล่วงหน้าก่อนเปิดทำการ และหากไม่ได้รับการทักท้วงภายใน 30 วันนับจากวันที่ยื่น ก็ให้สามารถดำเนินการเปิดสาขาได้ โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา เช่น ต้องมีสาขาธนาคารออมสิน หรือธนาคารอาคารสงเคราะห์ หรือธนาคารพาณิชย์ เหลืออยู่ในอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้นอย่างน้อย 1 แห่ง ยกเว้นอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่ไม่มีสาขาธนาคารพาณิชย์ในวันที่ 1 มกราคม 2543

(หนังสือเวียนและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2543)

5.4 การใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ในการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศเรื่องการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถาบันการเงินในลักษณะของการโฆษณาหรือเผยแพร่ธุรกิจที่ให้บริการเป็นการทั่วไป หรือให้แก่ลูกค้ารายหนึ่งรายใดได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ในกรณีการทำธุรกรรมหรือนิติกรรมใดๆ รวมทั้งการโอนเงินหรือรับโอน หรือการปฏิบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกรรมหรือนิติกรรมนั้นๆ จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน

อนึ่ง ในการขออนุญาตให้สถาบันการเงินแจ้งรายละเอียดตามที่กำหนดไว้ด้วยเช่น มาตรการดูแลความปลอดภัยของระบบและข้อมูล เป็นต้น รวมทั้งพร้อมที่จะอธิบายหรือชี้แจงเพิ่มเติมและปฏิบัติตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งการ

ต่อมา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ในการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) การใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ในการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์หรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อนดำเนินการ

สำหรับธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตไปแล้วตามประกาศฉบับลงวันที่ 30 ธันวาคม 2542 ให้สามารถใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ภายในข้อกำหนดของประกาศฉบับนี้ทันที ส่วนธนาคารพาณิชย์ที่ยื่นคำขอตามที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ ให้มีผลเป็นการอนุญาตเมื่อพ้นกำหนด 60 วันนับแต่วันยื่นคำขอ เว้นแต่จะมีข้อทักท้วงจากธนาคารแห่งประเทศไทย

2) เมื่อธนาคารพาณิชย์ได้รับอนุญาตแล้วต้องใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการประกอบธุรกิจภายในขอบเขตที่จำกัด เช่น ธนาคารพาณิชย์สามารถแสดงเครื่องหมายการค้า

(Logo) หรือข้อความของธุรกิจอื่นบน WebSite ของธนาคารพาณิชย์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ลูกค้าผู้ใช้บริการได้

3) การคิดค่าธรรมเนียมในการให้บริการจากลูกค้าผู้ใช้บริการ ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้เป็นไปตามกลไกตลาดเพื่อก่อให้เกิดการแข่งขันและต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อลูกค้า

(ประกาศข่าว ธพท. ฉบับที่ 27/2543 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2543 หนังสือเวียนลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2543 เพื่อนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 30 ธันวาคม 2542 สำหรับธนาคารพาณิชย์ และประกาศกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2543 สำหรับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2543 และหนังสือเวียนลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2543 เพื่อนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน 2543)

5.5 การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องการรับฝากเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องการรับฝากเงินมีสาระสำคัญ โดยธนาคารพาณิชย์ต้องให้ผู้ฝากเงินแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับตนเองอย่างละเอียดในแบบรายการคำขอเปิดบัญชีเงินฝาก เช่น ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ปัจจุบัน อาชีพ สถานที่ทำงาน และสถานที่ที่สะดวกในการติดต่อ และถ้าเป็นนิติบุคคลต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับประเภทธุรกิจหรือวัตถุประสงค์ของผู้ฝากเงิน ทั้งนี้ ในการเปิดบัญชีเงินฝากผู้ฝากจะใช้นามแฝงหรือใช้ชื่อปลอมไม่ได้

ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องเรียกสำเนาเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการขอเปิดบัญชีเงินฝากและต้องเก็บรักษาเอกสารหลักฐานไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี

ต่อมา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศผ่อนปรนให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องการรับฝากเงิน ตามข้อเสนอขอปรับปรุงแก้ไขของสมาคมธนาคารไทยและสมาคมธนาคารต่างชาติ โดยได้ผ่อนปรนให้ในกรณีที่ผู้ฝากเป็นบุคคลธรรมดาต้องมีเอกสารอย่างน้อยเป็นเอกสารที่ระบุเลขประจำตัวประชาชน ส่วนผู้ฝากที่มีสัญชาติไทยสามารถใช้หนังสือเดินทาง หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวได้ ฯลฯ และในเรื่องการจัดเก็บรักษาเอกสารหรือสำเนาเอกสารได้ผ่อนปรนให้เก็บไว้ในสถานที่ปลอดภัย ณ ธนาคารพาณิชย์ได้ แทนที่จะเก็บไว้ในห้องมั่นคง ส่วนการดำเนินการต่อผู้ฝากเงินอยู่แล้วก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ให้ธนาคารพาณิชย์ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศ ภายใน 6 เดือนนับแต่วันบังคับใช้ โดยผ่อนปรนให้มีข้อยกเว้นสำหรับบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว และธนาคารพาณิชย์ได้แจ้งทางจดหมายลงทะเบียนให้ผู้ฝากดำเนินการแล้ว

(ประกาศลงวันที่ 7 เมษายน 2543 โดยมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 12 มิถุนายน 2543 และหนังสือเวียนลงวันที่ 29 สิงหาคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 22 สิงหาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2543)

5.6 การกำหนดอัตราส่วนการให้กู้ยืมเงิน หรือลงทุน หรือก่อภาระผูกพันหรือจ่ายเงินตามภาระผูกพันเพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดกับเงินกองทุนของบริษัทเงินทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เรื่อง การกำหนดอัตราส่วนการให้กู้ยืมเงิน หรือลงทุน หรือก่อภาระผูกพัน หรือจ่ายเงินตามภาระผูกพันเพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดกับเงินกองทุนของบริษัทเงินทุน มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ปรับปรุงวิธีการนับลูกหนี้รายใหญ่ในการให้กู้ยืมด้วยการรับซื้อ ซี้อลด หรือรับช่วง ซี้อลดตัวเงิน โดยแยกประเภทของตัวเงินออกเป็นตัวเงินที่มีคุณภาพ และตัวเงินที่ไม่เข้าข่ายเป็นตัวเงินที่มีคุณภาพ

2) กำหนดนิยามของตัวเงินที่มีคุณภาพ เช่น ตัวแลกเงินหรือตัวสัญญาใช้เงินที่ส่งจ่าย หรือออกโดยบริษัทจำกัด ซึ่งได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือตั้งแต่ระดับ AA ขึ้นไป โดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์

3) ขยายนิยามของภาระผูกพันให้หมายรวมถึงการรับประกันการจำหน่ายตราสาร แสดงสิทธิ์ในหนี้ และตราสารทุนแบบรับประกันทั้งจำนวน (Firm Underwriter)

(หนังสือเวียนลงวันที่ 26 มิถุนายน 2543 เพื่อนำส่งประกาศลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2543)

5.7 ตราสารที่ให้นับเข้าเป็นเงินกองทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศเพิ่มเติมรายละเอียดคุณสมบัติของตราสารที่มี ลักษณะคล้ายทุนที่ให้นับเข้าเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ดังนี้

1) กำหนดให้อายุของตราสารที่มีลักษณะคล้ายทุนไม่ต่ำกว่า 10 ปี และในช่วง 5 ปี สุดท้ายก่อนครบกำหนด ให้สถาบันการเงินทยอยลดการนับเงินที่ได้รับเนื่องจากการออกตราสารดังกล่าว เข้าเป็นกองทุนลงร้อยละ 20 ต่อปี

2) ให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนมีสิทธิ์เลื่อนการชำระดอกเบี้ยตามตราสารออกไปได้ในกรณีที่ไม่มีกำไรจากการดำเนินงาน และไม่จ่ายเงินปันผลสำหรับหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ แต่จะต้องเลื่อนการชำระเงินต้นและดอกเบี้ย ในกรณีที่การชำระดังกล่าวทำให้ธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนมีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงต่ำกว่าร้อยละ 0 หรือเมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซงโดยมีคำสั่งให้ลดทุนและเพิ่มทุน

อนึ่ง ในกรณีที่มีการเลื่อนการชำระดอกเบี้ยของตราสารที่มีลักษณะคล้ายทุนนี้ออกไป หากประสงค์จะจ่ายดอกเบี้ยจำนวนนี้ก็สามารจ่ายได้ในอัตราที่ไม่เกินกว่าที่ระบุไว้ตามหน้าตราสาร (Original Coupon Rate)

(หนังสือเวียนลงวันที่ 23 สิงหาคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยลง วันที่ 22 สิงหาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2543)

5.8 การเพิ่มเติมประเภทของสินทรัพย์สภาพคล่อง

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนสามารถใช้ หลักทรัพย์ที่บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (Secondary Mortgage Corporation) ออกใหม่

ตามพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. 2540 นำมาใช้ในการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องได้

(หนังสือเวียนลงวันที่ 24 สิงหาคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ 23 มิถุนายน 2543)

5.9 การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน

1) การอนุญาตให้บริษัทเงินทุนประกอบธุรกิจเพิ่มเติมและมีสำนักงานสาขา โดยให้บริษัทสินเอเชีย จำกัด (มหาชน) เป็น Super Finance

(หนังสือเวียนลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2543)

2) การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทกิจการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์และการขายชอร์ต

(หนังสือเวียนลงวันที่ 12 กันยายน 2543 เพื่อนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 6 กันยายน 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 กันยายน 2543)

3) การอนุญาตให้บริษัทเงินทุนหรือบริษัทหลักทรัพย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทกิจการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์และการขายชอร์ต

(หนังสือเวียนลงวันที่ 18 ธันวาคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2543)

4) การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจ Custodian Service ของธนาคารพาณิชย์

(หนังสือเวียนลงวันที่ 18 กันยายน 2543)

5) การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจให้ธนาคารพาณิชย์เป็นตัวแทนจำหน่ายหุ้น

(หนังสือเวียนลงวันที่ 27 กันยายน 2543)

6) การอนุญาตให้บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ประกอบกิจการตัวแทนเรียกเก็บหนี้

(หนังสือเวียนลงวันที่ 23 สิงหาคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม 2543)

7) การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของบริษัทเงินทุน โดยอนุญาตเป็นการทั่วไปให้เป็นนายหน้าตัวแทนจำหน่ายพันธบัตรรัฐบาลและตราสารหนี้ของรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ และอนุญาตโดยกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข ให้ทำธุรกิจจัดการ ออกจัดจำหน่าย และค้าตราสารแห่งหนี้

อนึ่ง ในกรณีที่บริษัทเงินทุนประสงค์จะขายหลักทรัพย์โดยที่ยังไม่มีหลักทรัพย์นั้นอยู่ในครอบครอง บริษัทเงินทุนจะทำได้เฉพาะเพื่อป้องกันความเสี่ยงของตน และมีหลักฐานชัดเจนว่าจะได้หลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ในอนาคต

(ออกหนังสือเวียนลงวันที่ 6 ตุลาคม 2543)

5.10 การเปิดบัญชีเงินฝากของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง

ตามประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง เรื่องการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของสมุหบัญชีเลือกตั้ง และ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการประกาศผลการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่าย ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2543 ที่กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ เปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันไว้กับธนาคารพาณิชย์ ชื่อ “บัญชีเงินฝากเพื่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” (ระบุชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง) และกำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหนังสือเวียนให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามประกาศดังกล่าว โดยเคร่งครัด และอำนวยความสะดวกในการเปิดบัญชีเงินฝาก พร้อมทั้งเก็บหลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากดังกล่าวไว้ เพื่อให้คณะกรรมการเลือกตั้งตรวจสอบด้วย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2543)

มาตรการตลาดทุน

1. มาตรการ ก.ล.ต.

1.1 การปรับโครงสร้างของบริษัทจดทะเบียนที่เป็น Holding Company และมีบริษัทในเครือหลายแห่งประกอบธุรกิจหลายประเภทที่ไม่อยู่ในตลาดฯ หรือกลุ่มบริษัทหนึ่งที่มีบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งในตลาดฯ และบริษัทจดทะเบียนเหล่านั้น มักมีการทำ Swap หุ้นกัน ดังนั้นเพื่อความชัดเจน ก.ล.ต. จึงออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ พร้อมกับการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์เดิมของบริษัทจดทะเบียนเพื่อปรับโครงสร้างการถือหุ้น และการจัดการ สาระสำคัญ คือกำหนดให้ 1) อนุญาตบริษัทจดทะเบียน และ Holding Company ให้เสนอขายหลักทรัพย์ โดยต้องได้รับมติถือหุ้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของผู้ถือหุ้น และหลักทรัพย์ใหม่กับหลักทรัพย์เดิมที่นำมาแลกกันต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกัน และ 2) ต้องมีการเปิดเผยข้อมูล และการทำการ Tender Offer ทั้งนี้ ประกาศเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 15 มกราคม 2543 เป็นต้น

1.2 การแก้ไขประกาศเรื่องหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการในการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจของบริษัทหลักทรัพย์เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ จำกัด (TSFC: Thai Security Finance Corporation) ทางกรมได้อนุญาตให้ TSFC สามารถให้กู้ยืมเงินแก่นักลงทุนรายย่อย (Margin Loan) ได้ จากเดิมให้กู้ยืมเงินได้เฉพาะบริษัทหลักทรัพย์เท่านั้นและยังได้ขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของ TSFC ให้สามารถประกอบกิจการยืมและให้กู้ยืมหลักทรัพย์ (SBL : Securities Borrowing and Lending) ได้ ทั้งนี้ ประกาศเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 15 มกราคม 2543 เป็นต้นไป

1.3 การยกเว้นการบังคับใช้อัตราส่วนการลงทุนของกองทุนที่จัดตั้งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 10 สิงหาคม 2542 สำหรับการลงทุนในหลักทรัพย์ และทรัพย์สินประเภทตราสารทุน

ของกระทรวงการคลัง ธปท. และกองทุนฟื้นฟูฯ ตราสารหนี้บางประเภทและหน่วยลงทุน ซึ่งปกติจะติดกฎเกณฑ์ว่าต้องมีมูลค่ารวมกันไม่เกินร้อยละ 15 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม และผ่อนผันให้กองทุนดังกล่าวไม่จำเป็นต้องมีเงินฝากในสถาบันการเงินไม่เกินร้อยละ 45 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ทั้งนี้ ประกาศเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2543 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2543 เป็นต้นไป

1.4 การจัดอันดับความน่าเชื่อถือของหุ้นกู้ที่เสนอขายแก่บุคคลในวงจำกัดที่มีจำนวนเกิน 100 ล้านบาทขึ้นไป ตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2543 เป็นต้นไป ก.ล.ต. กำหนดให้หุ้นกู้ที่เสนอขายแก่บุคคลในวงจำกัด (หุ้นกู้ PP) ต้องได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือตลอดอายุหุ้นกู้ ยกเว้นการเสนอขายไม่เกิน 100 ล้านบาท หรือการเสนอขายหุ้นกู้ที่ออกใหม่ต่อผู้ลงทุนโดยเฉพาะ เจาะจง ซึ่งมีจำนวนไม่เกิน 10 ราย หรือการเสนอขายหุ้นกู้ที่ออกใหม่ให้แก่บุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุญาตให้ขายหุ้นกู้อื่นเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้ รวมทั้งกรณีนิติบุคคลเฉพาะกิจที่ได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นกู้ที่ออกใหม่ต่อบุคคลในวงจำกัดภายในประเทศด้วย

1.5 ก.ล.ต. รับโอนงานกำกับดูแลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจากกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2543 ซึ่งทำให้ ก.ล.ต. ต้องแก้ไขประกาศ 4 ฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ 1) นิยามของคำว่าลูกค้ายของกองทุนส่วนบุคคล ให้รวมถึงกองทุนสำรองเลี้ยงชีพด้วย 2) ก.ล.ต. ให้บริษัทจัดการสามารถลงทุนในธุรกรรมการซื้อขายโดยมีสัญญาขายคืนและธุรกรรมการให้ยืมหลักทรัพย์ได้ นอกจากนี้ ก.ล.ต. ห้ามบริษัทจัดการให้สมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกู้ยืมเงินของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 3) เพิ่มประเภทผู้รับฝากทรัพย์สินนอกเหนือจาก ธ.พ. บง. บงล. ยังมีบริษัทประกันชีวิต บลจ. สถาบันการเงินที่มีกฎหมายจัดตั้ง และ 4) ผู้จัดการกองทุนสามารถยื่นขอความเห็นชอบเป็นผู้จัดการกองทุนรวมหรือผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคลหรือทั้ง 2 ประเภท ได้ในเวลาเดียวกัน ประกาศเมื่อวันที่ 4 เมษายน และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน นี้

1.6 การแก้ไขหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนซึ่งเป็นคนต่างด้าว (Thai Trust Fund : TTF) โดยให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมสามารถถือหุ้นเพิ่มทุนได้โดยตรงเพื่อความสะดวกในการใช้ TTF เป็นเครื่องมือเพื่อการระดมทุนโดยการออกหุ้นทุนขายให้แก่ผู้ลงทุนต่างประเทศ ทั้งนี้ ประกาศเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม และมีผลบังคับใช้วันที่ 16 มิถุนายน นี้เป็นต้นไป

1.7 การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการออกและเสนอขายหุ้นต่อประชาชน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการระดมทุนของบริษัทที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) โดยเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับ Good Corporate Governance และระบบการควบคุมภายในที่ดีของผู้อนุญาต สาระสำคัญคือ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในและการจัดเก็บเอกสารที่สำคัญ อาทิ ระบบการควบคุมภายในระดับผู้บริหาร การมีคณะกรรมการตรวจสอบหรือกรรมการอิสระ และการจัดเก็บเอกสารสำคัญของผู้อนุญาตและบริษัทย่อยสามารถตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาอันควรเมื่อได้รับการร้องขอ เป็นต้น ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2543

1.8 การแก้ไขหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตเสนอขายหุ้นกู้แปลงสภาพที่ออกใหม่จะต้องเป็นบริษัทที่ออกจะต้องเป็นบริษัทมหาชนจำกัด โดยผู้ถือหุ้นกู้แปลงสภาพต้องแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญที่ออกใหม่ของบริษัทที่ออกหุ้นกุนั้น ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความหลากหลายของสินค้าในตลาดตราสารหนี้ และยังเป็นทางเลือกในการระดมทุนตราสารชนิดใหม่ๆ ของภาคเอกชน ทั้งนี้ ประกาศและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน 2543 นี้เป็นต้นไป

1.9 การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ที่ออกใหม่สาระสำคัญ คือ 1) คุณสมบัติผู้ออกกรณี Private Placement ต้องเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งตามกฎหมายไทยและมีมติของผู้ถือหุ้นให้ออก ซึ่งสามารถใช้หุ้นหรือดัชนี หรือ Set 50 Index เป็นตัวอ้างอิงได้ แต่ต้องเสนอ ก.ล.ต. ก่อน ส่วนกรณี Public Offering ต้องมีคุณสมบัติเหมือนกับ PP และผู้บริหารไม่มีลักษณะต้องห้าม บริษัทที่ออก Derivative Warrant (D.W.) ต้องไม่มีประวัติขาดความรับผิดชอบ 2) มีส่วนของผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 500 ล้านบาทรวมทั้ง 3) ในวันเสนอ D.W. ต้องได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือใน 4 อันดับสูงสุด นอกจากนี้ 4) กรณี D.W. ออกเพื่อการฟื้นฟูกิจการหรือปรับโครงสร้างหนี้ จะต้องมีลักษณะคล้าย D.W. ที่ออกโดยกระทรวงการคลังภายใต้โครงการ 14 สิงหาคม 2541 ผู้ออกจะต้องเป็นสถาบันการเงินไทยหรือต่างประเทศหรือบริษัทเฉพาะกิจ (SPV) และมีหลักเกณฑ์การอนุญาตผ่อนปรนกว่ากรณี D.W. ทั่วไป ทั้งนี้ ประกาศเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2543 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 มิถุนายน 2543 นี้เป็นต้นไป

1.10 มาตรการเร่งด่วนสนับสนุนตลาดทุนไทย คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) แถลงเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2543 ประกอบด้วย มาตรการสนับสนุนตลาดทุนไทย 3 ด้าน ได้แก่ การเพิ่มอุปทาน การเสริมสร้างอุปสงค์ และการปรับปรุงโครงสร้างตลาด สาระสำคัญมีดังนี้

1) การเพิ่มอุปทาน (Supply) ที่สำคัญคือ

- 1.1 การผลักดันให้มีการกระจายหุ้นของวิสาหกิจขนาดใหญ่ให้แก่ผู้ลงทุนทั่วไป
- 1.2 การจูงใจให้บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ
- 1.3 การสนับสนุนให้บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ
- 1.4 เพิ่มทางเลือกให้ผู้ลงทุนชาวไทยสามารถลงทุนในตราสารทางการเงินที่ทำให้ได้รับผลตอบแทนเช่นเดียวกับนักลงทุนในต่างประเทศ (Exchange Traded Fund) ซึ่งตราสารนี้จะถูกกำหนดเป็นหลักทรัพยตามกฎหมาย และนำมาจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ ซึ่งจะส่งผลในการเพิ่มปริมาณการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ
- 1.5 การเร่งให้มีสินค้าประเภทตราสารอนุพันธ์

2) การเสริมสร้างอุปสงค์ (Demand) ที่สำคัญมีดังนี้

2.1 การเพิ่มทางเลือกให้ผู้ลงทุนชาวต่างประเทศที่ไม่สามารถลงทุนในกองทุนรวม Thai Trust Fund สามารถลงทุนในตราสารทางการเงินอื่นได้ด้วยการออก Non-Voting Depository Receipt (NVDR) ซึ่งเป็นรูปบริษัทเฉพาะที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จัดตั้งขึ้น เพื่อไปซื้อขายหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไทยได้เมื่อชาวต่างประเทศมีการซื้อหรือขายคืน ซึ่งจะได้อผลตอบแทนทางการเงิน เพียงแต่ไม่มีสิทธิในการออกเสียงเท่านั้น

2.2 การสนับสนุนให้มี Internet Trading ในวงกว้างเพื่อลดต้นทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์

2.3 การสนับสนุนให้มีการออมระยะยาวเพื่อการเกษียณอายุโดยการใช้กองทุนรวมที่มีข้อกำหนดพิเศษเป็นเครื่องมือ (Retirement Mutual Fund : RMF)

3) การปรับปรุงโครงสร้างตลาด (market) ที่สำคัญมีดังนี้

3.1 การปรับโครงสร้างของตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เป็นบริษัทเอกชน

3.2 การจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ

3.3 การพิจารณาลดอัตราค่าธรรมเนียมในการเป็นบริษัทจดทะเบียน

1.11 แผนพัฒนาตลาดทุนไทยปี 2543-2545 คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีมติเห็นชอบจัดทำแนวทางการพัฒนาตลาดทุนให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเป็น 6 ด้าน ได้แก่

1) ตลาดตราสารทุน จะพัฒนาสินค้าให้เป็นที่น่าสนใจของผู้ลงทุน ส่งเสริมการขายฐานผู้ลงทุน และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีความคล่องตัวและมีความสามารถในแข่งขัน

2) ตลาดตราสารหนี้ จะพัฒนาตลาดแรกให้มีสินค้าประเภทใหม่ๆ และให้มีคุณภาพสนับสนุนการลงทุนทั้งจากผู้ลงทุนสถาบันและผู้ลงทุนทั่วไป และพัฒนาตลาดรองโดยวางโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสมบูรณ์

3) ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า จะผลักดันกฎหมายให้มีผลใช้บังคับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

4) ธุรกิจหลักทรัพย์ จะวางโครงสร้างการประกอบธุรกิจให้มีความคล่องตัวและเหมาะสมสนับสนุนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการให้บริการ และปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่างๆ ให้มีความยืดหยุ่นและเอื้อต่อการประกอบธุรกิจ

5) ธุรกิจจัดการลงทุน จะปรับปรุงโครงสร้างและรูปแบบการประกอบธุรกิจให้มีความมั่นคง ความคล่องตัว และมีการจัดการที่ดี รวมทั้งสามารถกำกับดูแลให้ผู้บริหารทรัพย์สินของประชาชนแก้ไขข้อจำกัดต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ ส่งเสริมให้มีการระดมเงินออมผ่านเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และสร้างระบบคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุน

6) ผู้ลงทุน จะให้ความคุ้มครองและความรู้แก่ผู้ลงทุน จัดให้มีข้อมูลสำหรับผู้ลงทุนอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการตัดสินใจลงทุน

1.12 มาตรการอื่นๆ ของ ก.ล.ต.

1) การปรับปรุงเกณฑ์การทำธุรกรรมและการให้บริการด้านอนุพันธ์นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (OTC Derivatives) ของบริษัทหลักทรัพย์ให้มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวยิ่งขึ้น เพื่อช่วยสนับสนุนการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการทำธุรกรรมด้านอนุพันธ์ที่มีขึ้นในอนาคต โดยการทำอนุพันธ์จะต้องทำเพื่อป้องกันความเสี่ยง (Hedging) ที่มีคู่สัญญาเป็นสถาบันการเงิน ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องขออนุญาตหรือถ้าบริษัทหลักทรัพย์ทำเพื่อฐานะอนุพันธ์ของบริษัทฯ เอง บริษัทหลักทรัพย์นั้นต้องมีคุณสมบัติตามที่ ก.ล.ต. กำหนด และต้องได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต.ด้วย นอกจากนี้ ก.ล.ต. ยังกำหนดให้สินค้าอ้างอิงเป็นตราสารทางการเงิน จำกัดประเภทผู้ลงทุนเฉพาะผู้ลงทุนสถาบัน หรือผู้ลงทุนที่เป็นบุคคลธรรมดาที่มีการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป ทั้งนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

2) การปรับปรุงการมีสำนักงานสาขาของบริษัทหลักทรัพย์ ทั้งการจัดตั้งสำนักงานสาขาเต็มรูปแบบ (Full Branch) และสำนักงานสาขาออนไลน์ (Cyber Branch) โดยไม่ต้องยื่นขออนุญาตต่อ ก.ล.ต. หากบริษัทหลักทรัพย์มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้งในด้านฐานะทางการเงิน ประวัติการดำเนินธุรกิจ สำหรับสำนักงานสาขาออนไลน์สามารถให้บริการได้เพียงให้ลูกค้าส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านเครื่องมือสื่อสาร On Line แต่จะต้องไม่ให้บริการแนะนำในด้านการลงทุน และไม่มีให้บริการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ใดๆ นอกจากนี้ สาขาดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ อาทิ ต้องดำรงอัตราส่วน Net Capital Rule (NCR) ตามเกณฑ์ รวมทั้งจะต้องมีผู้ถือหุ้นล่าสุดเป็นบวก และอื่นๆ ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

3) ปรับปรุงเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ โดยกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ จะให้กู้ยืมได้เฉพาะสำหรับการซื้อหลักทรัพย์จดทะเบียนที่ไม่ใช่ประเภทใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์และออปชั่น โดยให้บริษัทหลักทรัพย์ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเริ่มต้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 หรือตามอัตราที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กำหนดแล้วแต่อัตราใดจะสูงกว่า ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

4) ปรับปรุงข้อกำหนดสำหรับบริษัทหลักทรัพย์ที่ดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยรวมถึงกรณีบริษัทหลักทรัพย์มีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่ำกว่าศูนย์ (NCR ติดลบ) ติดต่อกันเกิน 5 วันทำการ และให้รวมเงินลงทุนของบริษัทหลักทรัพย์ หรือการดำเนินการตามภาวะฉุกเฉินที่ค้างอยู่ในระหว่างที่ถูกระงับการประกอบธุรกิจ ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

5) การกำหนดทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วของบริษัทหลักทรัพย์ที่จะขอรับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทการจัดการกองทุนส่วนบุคคล และการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมโดยบริษัทหลักทรัพย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เฉพาะกองทุนส่วนบุคคลต้องมีทุนชำระแล้วไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท แต่ถ้าบริษัทหลักทรัพย์มีการประกอบธุรกิจการเก็บรักษาทรัพย์สินหรือลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อบริษัท หรือรับผิดชอบการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ สำหรับอัตราค่าธรรมเนียมให้คิดในอัตราร้อยละ 0.0045 ของค่าเฉลี่ยของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนส่วนบุคคล ทั้งนี้ มี

ผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2543 เป็นต้นไป นอกจากนี้ บริษัทจัดการ (ทั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัด) กองทุนส่วนบุคคลที่จัดตั้งขึ้นใหม่จะต้องมีเงินกองทุนหมุนเวียนที่เพียงพอต่อประมาณการรายจ่ายในการประกอบธุรกิจของบริษัทจัดการในระยะเวลา 12 เดือน และให้บริษัทจัดการกองทุนส่วนบุคคลดำรงหลักประกัน หรือสินทรัพย์สภาพคล่องส่วนเกิน อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างรวมกันให้มีมูลค่าเพียงพอตามที่ ก.ล.ต.กำหนด ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

6) หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเป็นนายหน้าซื้อขายและการค้าหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนึ่ง และมีใช้ตราสารแห่งหนึ่ง โดยกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องมีระบบควบคุมภายในที่ดี ควบคุมระบบบริหารความเสี่ยง และระบบป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์สำหรับการติดต่อให้บริการลูกค้า บริษัทหลักทรัพย์ต้องรู้ข้อมูลของลูกค้าอย่างเพียงพอเพื่อสามารถให้บริการได้อย่างเหมาะสม มีการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องแก่ลูกค้า และเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้าเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลากรที่ต้องติดต่อกับลูกค้าต้องมาขึ้นทะเบียนกับ ก.ล.ต. ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 ตุลาคม 2543 และ 1 มกราคม 2544 ตามลำดับ เป็นต้นไป

1.13 การแก้ไขเกณฑ์การอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่และเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลประจำปีของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ประเด็นเกี่ยวกับกรรมการอิสระ ระยะเวลาห้ามขายหุ้น (Silent Period) การเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อ Internet การจัดทำข้อมูลประจำปี และการจัดทำงบการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการโอนงานด้านกำกับดูแลการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนตาม MOU ที่ ก.ล.ต. ได้จัดทำร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมทั้งให้แก้ไขนิยามผู้บริหารที่มีหน้าที่ต้องรายงานการถือครองหลักทรัพย์ด้วย สารระดังกล่าวอยู่ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้แก่ 1) การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 3) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2543 2) หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 7) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2543 และ 3) การจัดทำและเปิดเผยรายงานการถือหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544

1.14 การอนุญาตให้ควบและรวมกองทุนรวม และการเปิดให้บริการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยอนุญาตให้กองทุนรวมที่มีลักษณะคล้ายกันสามารถควบหรือรวมกันได้ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการลงทุนของกองทุนรวม และประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขอบเขตในการให้บริการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความชัดเจน และสอดคล้องกับแนวทางกำกับดูแลการทำธุรกรรมด้านหลักทรัพย์ผ่านสื่อ On-Line สำหรับการให้บริการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ขยายขอบเขตการให้บริการให้ครอบคลุมถึงการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนทาง Internet เครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ (Automatic Teller Machine) และบริการทางโทรศัพท์ (Telebanking) ซึ่งจะต้องออกประกาศ 3 ฉบับ คือ 1) การควบกองทุนรวมและการรวมกองทุนรวม 2) หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการชำระบัญชีของกองทุนรวม เนื่องจาก

การควบคุมกองทุนรวมหรือการรวมกองทุนรวม และ 3) หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวม (ฉบับที่ 3) ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2543 เป็นต้นไป

1.15 การปรับปรุงเกณฑ์การจัดการกองทุนส่วนบุคคล โดยอนุญาตให้บริษัทจัดการกองทุนส่วนบุคคล (บริษัทจัดการ) สามารถมอบการจัดการช่วง หรือการร่วมจัดการในการจัดการกองทุนส่วนบุคคลให้กับบุคคลอื่นเพื่อให้สามารถบริการแก่ลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยลดต้นทุนของลูกค้า ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2543 เป็นต้นไป

2. มาตรการตลาดหลักทรัพย์

2.1 ตลาดหลักทรัพย์ เห็นชอบให้นำระบบการซื้อขายผ่าน Internet โดยจะบริการให้เฉพาะบริษัทสมาชิกก่อน โดยจะเน้นความปลอดภัยของข้อมูลของหลักทรัพย์ ขั้นตอนการดำเนินงานจะมี 2 ชั้นคือชั้นที่ 1 เป็นการปฏิบัติระหว่างตลาดฯ กับบริษัทสมาชิก และชั้นที่ 2 เป็นการปฏิบัติระหว่างบริษัทสมาชิกกับลูกค้า ทั้งนี้ ประกาศและมีผลบังคับใช้ในเดือนมกราคม 2543 เป็นต้นไป

2.2 ตลาดหลักทรัพย์ เห็นชอบให้ปรับอัตราค่าธรรมเนียมในการเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ. 2543 มีอัตราขั้นต่ำที่ร้อยละ 0.25 สำหรับลูกค้าทุกกลุ่ม ยกเว้นลูกค้าเป็น Sub-Broker ที่ได้มีการเปิดเสรีอัตราค่าธรรมเนียมฯ ทั้งนี้ ให้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2543 นอกจากนี้ ตลาดฯ จะเปิดเสรีอัตราค่าธรรมเนียมฯ ทุกประเภท ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2545 เป็นต้นไป

2.3 ตลาดหลักทรัพย์ ได้เลื่อนเวลาปิดทำการเป็นเวลา 17.00 น. ส่วนการซื้อขายหลักทรัพย์ ยังคงเป็นเวลาปิดปกติ (16.30 น.) ซึ่งหลังจากเวลาปิดการซื้อขายอีกอย่างน้อย 5 นาที ตลาดฯ จะให้โอกาสสมาชิกส่งคำสั่งซื้อเพิ่มเติม หลังจากนั้นจึงใช้วิธี Call Market กำหนดราคาปิดซึ่งใช้หลักเกณฑ์คือ 1) เป็นราคาปิดที่ทำให้เกิดการซื้อขายได้ปริมาณมากที่สุด 2) ถ้ามีราคาที่ทำให้เกิดปริมาณซื้อขายมากที่สุด มากกว่า 1 ราคา ให้ใช้ราคาใกล้เคียงกับราคาซื้อขายครั้งสุดท้ายก่อนหน้านั้นมากที่สุด และ 3) ถ้ามีราคาใกล้เคียงกับราคาซื้อขายครั้งสุดท้ายก่อนหน้านั้นมากกว่า 1 ราคา ให้ใช้ราคาที่สูงกว่าเป็นราคาที่ใช้คำนวณ ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2543 เป็นต้นไป

2.4 ตลาดหลักทรัพย์มีนโยบายที่จะเพิ่มความหลากหลายของสินค้าในตลาด MAI ได้ขยายเงื่อนไขการรับบริษัทเข้ามาจดทะเบียนให้มีความผ่อนคลายขึ้น โดย 1) บริษัทอาจจะมีกำไรสุทธิไม่ต่ำกว่า 30 ล้านบาท ก่อนเข้าตลาด 1 ปี หรือมียอดขายไม่น้อยกว่า 2 พันล้านบาท ในปีหลังสุด ก่อนเข้าตลาดฯ และ/หรือมี Market Capitalization ไม่น้อยกว่า 1.5 พันล้านบาท 2) มีส่วนของผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 200 ล้านบาท และ 3) ราคาตรา (Par Value) เดิมกำหนดราคาไว้ไม่ต่ำกว่า 10 บาท เป็นไม่ต่ำกว่า 5 บาท ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2543 เป็นต้นไป

2.5 มาตรการอื่นๆ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1) การจัดตั้งบริษัทที่ออกไปแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (Non-Voting Depository Receipt : NVDR) โดยกำหนดให้ NVDR เป็นหลักทรัพย์ และสามารถออก NVDR ที่อ้างอิงกับหลักทรัพย์จดทะเบียนใดๆ ก็ได้ ซึ่งจะต้องออกโดยบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ฯ ถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 99 การเสนอขาย NVDR จะต้องได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. การออก NVDR นี้เป็นมาตรการเสริมสร้างอุปสงค์ที่จะแก้ไขอุปสรรคกรณีการลงทุนของผู้ลงทุนสถาบันต่างประเทศให้สามารถลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนต่างด้าว (Thai Trust Fund: TTF) ได้

2) การจัดตั้งโครงการประมวลทางเคื่องอิเล็กทรอนิกส์และระบบ Market Maker ให้แก่สมาชิกและบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นเวลา 6 เดือน หลังจากนั้นจะทำการประชาพิจารณ์ในกลุ่มสมาชิกและบริษัทจดทะเบียน ซึ่งโครงการนี้จะเริ่มในปี 2544

3) การอนุญาตให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกอบธุรกิจอื่น โดยเฉพาะบริษัทย่อยเพื่อให้บริการและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบ internet ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการเสริมสร้างอุปสงค์ที่สนับสนุนให้มี Internet Trading เพื่อลดต้นทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์

2.6 ตลาดหลักทรัพย์ ประกาศเปลี่ยนวิธีคำนวณ Market Capitalization โดยตัดหน่วยลงทุน (Unit Trusts) ออกจากการคำนวณเช่นเดียวกับ Derivative Warrants ทั้งนี้เนื่องจากการนำหน่วยลงทุน (Unit Trusts) มารวมคำนวณจะทำให้เกิดการนับซ้ำ ผลของการปรับวิธีการคำนวณ ดังกล่าวจะทำให้การคำนวณ Market Capitalization ของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และจะมีมูลค่าลดลงเล็กน้อยประมาณร้อยละ 1 ตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2543 เป็นต้นไป

มาตรการอสังหาริมทรัพย์

1. พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543

มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2543 โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญที่แตกต่างจากกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินฉบับเก่า (ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 286) ที่ยกเลิก คือ พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ผู้จัดสรรที่ดินต้องบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะในที่ดินที่ได้รับอนุญาตจัดสรร จนกว่าจะจดทะเบียนโอนทรัพย์สินดังกล่าวให้เป็นสาธารณประโยชน์ หรือมีนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ หรือนิติบุคคลอื่น รับโอนสินทรัพย์ดังกล่าวไปจัดการและดูแลบำรุงรักษา และเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจการจัดสรรที่ดิน โดยการกระจายอำนาจการอนุญาตและควบคุมดูแลการจัดสรรที่ดินไปสู่ระดับจังหวัด และกำหนดเวลาในการพิจารณาอนุญาตที่แน่นอน ทั้งนี้มีผลบังคับใช้หลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา 60 วัน

2. ร่างพระราชบัญญัติการจัดการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา

คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2543 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจในการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ โดยการสร้างระบบการจัดการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา ทั้งนี้ในระบบดังกล่าวจะมีผู้จัดการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในการรับชำระเงินงวดจากผู้ซื้อ และโอนเงินดังกล่าวให้ผู้ขายเมื่อมีการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขายให้ผู้ซื้อ

อย่างไรก็ตาม ระบบนี้จะทำให้ต้นทุนในการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์สูงขึ้น ดังนั้น ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงไม่ได้บังคับให้ผู้ซื้อและผู้ขายอสังหาริมทรัพย์ทุกรายต้องใช้ระบบนี้ในการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

3. มาตรการส่งเสริมการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2543 เห็นชอบมาตรการส่งเสริมการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ 3 ประการ คือ

1) ขยายระยะเวลาการลดค่าจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ (จากร้อยละ 2 เหลือร้อยละ 0.01 ของราคาประเมิน) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 จากเดิมซึ่งจะสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 เป็นสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544 และขยายขอบข่ายการลดค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้รวมถึงการโอนที่ดินเปล่าที่ได้รับอนุญาตจัดสรร และการโอนอาคารและ/หรือที่ดินโดยการเคหะแห่งชาติหรือหน่วยงานราชการที่มีอำนาจทำการจัดสรรที่ดินตามกฎหมาย

2) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัย เพิ่มเติมจากเดิมที่ยกเว้นภาษี ให้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท เป็นไม่เกิน 50,000 บาท และขยายสิทธิประโยชน์ข้างต้นให้ครอบคลุมถึงการซื้อ หรือเช่าซื้ออาคารที่อยู่อาศัยมากกว่า 1 หลัง รวมถึงดอกเบี้ยที่เกิดจากการกู้ยืมใหม่เพื่อชดใช้เงินกู้ยืมเดิม (Refinance) ทั้งนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543

3) ลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับรายรับจากการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางการค้า หรือหากำไรทุกประเภท จากร้อยละ 3.3 เหลือร้อยละ 0.11 ของรายรับก่อนหักรายจ่าย โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2544

4. ขยายระยะเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์ของสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหนังสือเวียนลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2543 อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธุรกิจ) บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ขยายระยะเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับโอนมาก่อนวันที่ 1 มกราคม 2540 ออกไปอีก 5 ปี นับจากวันที่ครบกำหนดต้องจำหน่าย หรือวันที่ครบกำหนดผ่อนผัน โดยสถาบันการเงินจะต้องเสนอรายละเอียดของอสังหาริมทรัพย์และแผนการปรับลดยอดอสังหาริมทรัพย์ที่รอการขายดังกล่าวให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณา ยกเว้นอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันการเงิน

ได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายกับผู้ซื้อแล้ว โดยระยะเวลาของสัญญาดังกล่าวต้องไม่เกิน 5 ปี และได้
รับการชำระเงินแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ให้ถือว่าได้รับการผ่อนผันขยายระยะเวลาการถือครอง
ไปถึงสิ้นสุดระยะเวลาแห่งสัญญานั้น

5. การจัดตั้งกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และสิทธิเรียกร้อง

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ประกาศเมื่อวันที่ 26
ตุลาคม 2543 อนุญาตให้มีการจัดตั้งกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และสิทธิเรียกร้อง เพื่อเป็นเครื่องมือ
ช่วยแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่
8 พฤศจิกายน 2543 ทั้งนี้ กองทุนดังกล่าวมีลักษณะสำคัญ คือ

1) ต้องลงทุนเพื่อให้ได้มาหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ สิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ หรือ
สิทธิเรียกร้อง มีมูลค่ารวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม
ภายในระยะเวลา 6 เดือน นับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้ง

2) สามารถลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ที่ยังสร้างไม่เสร็จ และลงทุนในสิทธิเรียกร้องที่เกิดจาก
การประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินที่เป็น performing หรือ non-performing loan ซึ่งมีหรือ
ไม่มีหลักประกันก็ได้

มาตรการราคา

1. การปรับราคาปูนซีเมนต์

กระทรวงพาณิชย์เห็นชอบให้บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ปรับขึ้นราคาจำหน่าย
ปูนซีเมนต์ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2543 รายละเอียด ดังนี้

– ปูนซีเมนต์ผสม ราคา ณ โรงงานจากเดิมราคาตันละ 1,778 บาท ปรับเป็นราคาตัน
ละ 1,878 บาท ปรับขึ้นตันละ 100 บาท

– ปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์ ราคา ณ โรงงาน จากเดิมราคาตันละ 2,380 บาท ปรับเป็น
ราคาตันละ 2,490 บาท ปรับขึ้นตันละ 110 บาท

2. การปรับอัตราค่าโทรศัพท์

คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) ปรับอัตราค่าบริการ
โทรศัพท์ สาระสำคัญ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การคิดเวลาค่าใช้โทรศัพท์ทางไกลกรณีมากกว่า 1 นาที

แนวทางที่ 1 เศษ 1-30 วินาที ไม่คิดค่าบริการ และเศษ 31-60 วินาที คิดเป็น
1 นาที

แนวทางที่ 2 คิดทุกๆ 6 วินาที (เศษ 1-5 วินาที คิดเป็น 6 วินาที)

2. ปรับอัตราค่าเช่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 470 Mhz จากเดิมเดือนละ 450 บาทต่อ 1 เลขหมาย เป็นเดือนละ 300 บาทต่อ 1 เลขหมาย

3. การเพิ่มรูปแบบการคิดค่าบริการ

รูปแบบที่ 1

- อัตราค่าเช่าเดือนละ 100 บาทต่อ 1 เลขหมาย
- ค่าใช้โทรศัพท์ในท้องถิ่น อัตราครั้งละ 3 บาท
- ค่าใช้โทรศัพท์ทางไกลจำแนกตามระยะทาง อัตรา 3, 6, 9, 12, 15, 18 บาท ต่อนาที

รูปแบบที่ 2

- อัตราค่าเช่าเดือนละ 120 บาทต่อ 1 เลขหมาย
- ค่าใช้โทรศัพท์ในท้องถิ่น อัตราครั้งละ 3 บาท
- ค่าใช้โทรศัพท์ทางไกลจำแนกตามระยะทาง อัตรา 3, 6, 9, 12, 12, 12 บาท ต่อนาที

รูปแบบที่ 3

- อัตราค่าเช่าเดือนละ 90 บาทต่อ 1 เลขหมาย
- ค่าใช้โทรศัพท์ในท้องถิ่น อัตรา 1 บาทต่อ 1 นาที
- ค่าใช้โทรศัพท์ทางไกลจำแนกตามระยะทาง อัตรา 3, 6, 9, 12, 12, 12 บาท ต่อนาที

4. ปรับอัตราลดค่าบริการโทรศัพท์สาธารณะ ค่าใช้โทรศัพท์ทางไกลจำแนกตามระยะทาง จากอัตราเดิม 3, 6, 8, 12, 15, 20 บาทต่อนาที เป็นอัตราใหม่ 3, 6, 9, 12, 12, 12 บาท ต่อนาที

3. การปรับอัตราค่าไฟฟ้า

คณะกรรมการกำกับดูแลการปรับอัตราค่าไฟฟ้าอัตโนมัติปรับอัตราค่าไฟฟ้าอัตโนมัติ (Ft) ตามต้นทุนเชื้อเพลิงที่สูงขึ้น ระยะเวลาในการปรับ 4 เดือนต่อครั้ง ซึ่งในรอบปี 2543 มีการปรับ 2 ครั้ง ดังนี้ 1) การปรับในเดือนเมษายน 2543 ทำให้ค่ากระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 และ 2) การปรับในเดือนสิงหาคม 2543 ทำให้ค่ากระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 ในวันที่ 3 ตุลาคม 2543 คณะรัฐมนตรีมีมติให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับต้นทุนที่แท้จริงและภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2543 สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

- อัตราค่าไฟฟ้าเฉลี่ยลดลงประมาณร้อยละ 2

- แยกค่าไฟฟ้าให้ชัดเจน โดยแยกเป็น กิจการระบบผลิต กิจการระบบส่ง กิจการระบบจำหน่าย และกิจการค้าปลีก
- ปรับปรุงราคาและช่วงเวลาอัตราค่าไฟฟ้าตามช่วงเวลาของวัน (Time of Use : TOU) และขยายขอบเขตให้ครอบคลุมการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ยเกิน 250,000 หน่วยต่อเดือน และกำหนดใช้กับกิจการเฉพาะอย่างทุกราย รวมทั้งเป็นอัตราเลือกสำหรับประเภทบ้านอยู่อาศัยและกิจการขนาดเล็ก
- ปรับค่าไฟฟ้าฐานใหม่ และกำหนด Ft ใหม่ ณ จุดเริ่มต้นเท่ากับ 0

4. การกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์กำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย มีผลบังคับใช้ วันที่ 1 มิถุนายน 2543

1. ราคาจำหน่ายส่ง ส่งมอบ ณ โรงงาน

- น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ กระสอบละ 1,284 บาท เดิมกระสอบละ 1,200 บาท (กระสอบ = 100 กิโลกรัม)
- น้ำตาลทรายขาว กระสอบละ 1,177 บาท เดิมกระสอบละ 1,100 บาท
- น้ำตาลทรายสีรำ กระสอบละ 1,177 บาท เดิมกระสอบละ 1,100 บาท

2. ราคาจำหน่ายส่ง (ตั้งแต่ 3 กระสอบขึ้นไป) ส่งมอบ ณ สถานที่จำหน่ายของผู้จำหน่ายส่ง

- น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ กระสอบละ 1,353.55 บาท เดิมกระสอบละ 1,265 บาท
- น้ำตาลทรายขาว กระสอบละ 1,246.55 บาท เดิมกระสอบละ 1,165 บาท
- น้ำตาลทรายสีรำ กระสอบละ 1,219.80 บาท เดิมกระสอบละ 1,140 บาท

3. ราคาจำหน่ายปลีก ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

- น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ กิโลกรัมละ 14.25 บาท เดิมกิโลกรัมละ 13.50 บาท
- น้ำตาลทรายขาว กิโลกรัมละ 13.25 บาท เดิมกิโลกรัมละ 12.50 บาท
- น้ำตาลทรายสีรำ กิโลกรัมละ 12.75 บาท เดิมกิโลกรัมละ 12.00 บาท

5. การปรับค่าโดยสารรถปรับอากาศ

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ปรับราคาค่าโดยสารรถประจำทางปรับอากาศ เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2543 โดยการปรับราคาค่าโดยสารครั้งนี้เป็นการปรับราคาค่าโดยสารรถปรับอากาศของ ขสมก. และรถปรับอากาศเอกชนร่วมบริการ จากเดิมราคา 6, 8, 10, 12, 14, 16 บาท เป็นราคา 8, 10, 12, 14, 16 บาท ตามระยะทาง และปรับราคาค่าโดยสารรถปรับอากาศ ยูโรวัน และยูโรทู มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2544 จากราคาเดิม 8, 10, 12, 14, 16, 18 บาท เป็นราคา 10, 12, 14, 16, 18, 20 บาท ตามระยะทาง

6. การปรับค่าโดยสารรถประจำทางต่างจังหวัดและระหว่างจังหวัด

คณะกรรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม ปรับอัตราค่าโดยสารรถประจำทาง และรถขนาดเล็กที่วิ่งระหว่างจังหวัดและภายในจังหวัด มีผลตั้งแต่วันที่ 21 กันยายน 2543 เนื่องจากต้นทุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับสูงขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ราคาน้ำมันบาท/ลิตร	อัตราค่าโดยสาร (บาท)								
	40 กม. แรก กม. ละ			เกิน 40 กม. แรก แต่ไม่เกิน 150 กม. กม. ละ			เกิน 150 กม. ขึ้นไป กม. ละ		
	อัตรา ก	อัตรา ข	อัตรา ค	อัตรา ก	อัตรา ข	อัตรา ค	อัตรา ก	อัตรา ข	อัตรา ค
ต่ำกว่า 11.29	0.40	0.45	0.50	0.33	0.38	0.43	0.28	0.33	0.38
11.29-12.50	0.41	0.46	0.51	0.34	0.39	0.44	0.29	0.34	0.39
12.51-13.72	0.42	0.47	0.52	0.35	0.40	0.45	0.30	0.35	0.40
13.73-14.95	0.43	0.48	0.53	0.36	0.41	0.46	0.31	0.36	0.41
สูงกว่า 14.95	0.44	0.49	0.54	0.37	0.42	0.47	0.32	0.37	0.42

ในกรณีที่คำนวณค่าโดยสารได้ต่ำกว่า 4 บาท ให้คิดค่าโดยสารเท่ากับ 4 บาท

หมายเหตุ 1. อัตรา ก หมายถึงอัตราค่าโดยสารที่ใช้กับถนนลาดยางหรือถนนคอนกรีต
 2. อัตรา ข หมายถึงอัตราค่าโดยสารที่ใช้กับถนนลูกรังหรือทางขึ้นลงเขา ซึ่งมีความลาดชันตั้งแต่ร้อยละ 4 ขึ้นไป เป็นระยะทางไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของช่วงทางขึ้นลงเขานั้น
 3. อัตรา ค หมายถึงอัตราค่าโดยสารที่ใช้กับทางชั่วคราวหรือทางขึ้นลงเขา ซึ่งมีความลาดชันตั้งแต่ร้อยละ 4 ขึ้นไป เป็นระยะทางไม่น้อยกว่าร้อยละ 45 ของช่วงทางขึ้นลงเขานั้น

มาตรการเกษตร

1. การแทรกแซงตลาดข้าวสาร ฤดูกาลผลิตปี 2542/43 ตามมติ กนข. ของ อคส. และ อดท.

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2543 เห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ แนวทางและวิธีการดำเนินการโครงการแทรกแซงตลาดข้าวสารปี 2542/43 ของ อคส. และ อดท.

2. โครงการนิคมอุตสาหกรรมเกษตรครบวงจร

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนโครงการนิคมอุตสาหกรรมเกษตรครบวงจร ตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ ดังนี้

- 1) การพัฒนาระบบประกันความปลอดภัยอาหารให้เข้าสู่ระบบสากล

1.1 กำหนดการพัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในโรงงาน เพื่อสามารถสร้างระบบประกันความปลอดภัยคือ GMP/HACCP (Good Manufacturing Practice/Hazard Analysis Critical Control Point) ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยโครงการมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ (Codex) และเป็นที่เชื่อถือของ WTO

1.2 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้ร่วมกับสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จัดทำโครงการตรวจประเมินโรงงานเพื่อออกไปรับรองระบบ HACCP

1.3 กระทรวงสาธารณสุขไทยและญี่ปุ่นได้ร่วมกันจัดให้มีการประเมินระบบประกันความปลอดภัยของโรงงานที่จะส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารไปญี่ปุ่นเพื่อเข้าสู่ระบบ Precertification System เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกไปญี่ปุ่น

2) การเจรจากับประเทศคู่ค้า ได้มีการประสานงานกับประเทศคู่ค้าให้ยอมรับผลการรับรองคุณภาพสินค้าของ อย. ซึ่งได้ดำเนินการสำเร็จแล้วกับนิวซีแลนด์ในการนำเข้านมข้นหวานจากไทย และขณะนี้กำลังประสานงานกับสำนักงานอาหารและยาของสหรัฐฯ (USFDA) ในการนำเข้าอาหารกระป๋องที่มีความเป็นกรดต่ำ

3. อนุมัติแลกเปลี่ยนเคมีกับยางพาราของโครงการแทรกแซงตลาดยางพารา

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2543 เห็นชอบการแลกเปลี่ยน (จากสาธารณรัฐประชาชนจีน) กับยางพาราของโครงการแทรกแซงตลาดยางพาราตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

4. เงินเพิ่มค่าอ้อยขั้นต้นฤดูการผลิต ปี 2542/43

สืบเนื่องจากการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 ได้มีการพิจารณาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเงินเพิ่มค่าอ้อยขั้นต้นฤดูการผลิตปี 2542/43 แล้วมีมติให้กระทรวงการคลังประสานกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรพิจารณาจัดสรรวงเงิน 5,320 ล้านบาท เพื่อนำไปจ่ายเพิ่มเป็นค่าอ้อยขั้นต้นให้ชาวไร้อ้อยตันละ 100 บาท ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2543 ตามที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายเสนอ ดังนี้

1) เห็นชอบให้ดำเนินการแยกภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายภายในประเทศ และรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้นำเข้ากองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย

2) เห็นชอบมาตรการในการปรับปรุงอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ดังนี้

2.1 การปรับปรุงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอ้อย

(1) กำหนดพื้นที่เหมาะสมสำหรับเพาะปลูกอ้อยและกำหนดปริมาณอ้อยเป้าหมายให้ชาวไร่ผลิต

(2) จัดระเบียบการส่งอ้อยของชาวไร่ โดยให้อ้อยที่เพาะปลูกในพื้นที่ใกล้โรงงานใดเป็นคู่สัญญากับโรงงานนั้นเพื่อลดต้นทุนการผลิต

(3) กำหนดปริมาณอ้อยเป้าหมายในแต่ละปีการผลิตให้สอดคล้องกับภาวะตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ และกำหนดระเบียบการจัดการอ้อยส่วนเกิน

2.2 การปรับปรุงด้านโรงงานน้ำตาล

(1) จัดระเบียบการรับอ้อยของโรงงาน

(2) กำหนดปริมาณการผลิตน้ำตาลทรายเป้าหมายในแต่ละปีการผลิต เพื่อไม่ให้มีปริมาณน้ำตาลทรายผลิตเกินความต้องการของตลาด

(3) กำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพการผลิตน้ำตาลทรายของโรงงาน

(4) กำหนดระเบียบจัดการน้ำตาลทรายส่วนที่ผลิตเกินปริมาณที่กำหนด

5. โครงการจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรปี 2543

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาโครงการฯ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอและมีมติเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2543 เห็นชอบตามมติคณะกรรมการและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ในโครงการฯ ดังกล่าว โดยให้องค์กรเกษตรกรเป็นผู้จัดหางเงินจัดซื้อจำนวน 2,885.4 ล้านบาท ระยะเวลาชำระเงินคืน 1 ปี ดังนี้

1) อนุมัติเงินยืมปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรสำหรับค่าปุ๋ยวงเงิน 1,300 ล้านบาท เพื่อให้องค์กรเกษตรกรยืมไปซื้อปุ๋ย และเงินจ่ายขาดในการดำเนินงานของส่วนราชการตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 1 ของวงเงินฯ จำนวน 33.6 ล้านบาท

2) วงเงิน 1,585.4 ล้านบาท ให้ใช้เงินปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร หากมีไม่เพียงพอจะขอใช้จากกองทุนอื่นๆ

6. ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.....

คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการพระราชบัญญัติฯ เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2543 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอร่างพระราชบัญญัติฯ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อวางแผนพัฒนาการเกษตรและเสริมสร้างความเข้มแข็งและศักยภาพให้แก่เกษตรกร โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) กำหนดให้มีสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนจากสภาเกษตรกรจังหวัดฯ ละ 3 คน ทำหน้าที่กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งแก่องค์กรเกษตรกร จัดทำและเสนอแผนแม่บทและนโยบายการเกษตร ประสานการดำเนินการระหว่างองค์กรเกษตรกรกับรัฐ เสนอข้อแนะนำการแก้ไขปัญหาการเกษตรแก่รัฐ

2) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสภาฯ ประกอบด้วย ประธานคนหนึ่งและกรรมการไม่เกิน 20 คน โดยมีเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่กำกับและตรวจสอบการดำเนินงานของเลขาธิการ

3) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาฯ โดยมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานด้านธุรการของสภาฯ โดยมีเลขาธิการเป็นหัวหน้าสำนักงาน

4) กำหนดให้สำนักงานฯ มีรายได้จากค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงจากสมาชิก งบประมาณแผ่นดินและเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ

5) กำหนดให้แผนแม่บทเพื่อพัฒนาการเกษตรที่สภาฯ จัดทำขึ้นและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนแม่บทนั้น

6) กำหนดให้มีสภาเกษตรจังหวัด ประกอบด้วย สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนจากองค์กรเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนไว้ต่อสภาเกษตรจังหวัด องค์กรละ 1 คน ทำหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งแก่องค์กรเกษตรกรในระดับจังหวัด ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกรกับรัฐในระดับจังหวัด

7) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาเกษตรกรจังหวัดโดยมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานด้านธุรการของสภาเกษตรกรจังหวัด

7. มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซลที่สูงขึ้น

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2543 เห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซลที่สูงขึ้น ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมีสาระสำคัญคือ จะให้การช่วยเหลือเกษตรกรทุกสาขาการผลิต (ยกเว้นประมงทะเลที่ได้ดำเนินการช่วยเหลือไปแล้ว) จำนวน 5.6 ล้านครัวเรือน ที่ได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซลที่สูงขึ้น เนื่องจากน้ำมันดีเซลเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในการผลิตภาคการเกษตร โดยให้ได้รับการชดเชยราคาน้ำมันเป็นรายครัวเรือนๆ ละ 45 ลิตร อัตราชดเชยลิตรละ 3 บาท หรือเป็นเงิน 135 บาท ต่อครัวเรือน รวมทั้งช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการชดเชยและบริหารโครงการของ ธ.ก.ส. โดยให้ใช้เงินจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรหรือแหล่งเงินอื่น ซึ่งกระทรวงเกษตรฯ จะได้เสนอคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) เพื่อขออนุมัติวงเงินต่อไป

8. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2543 เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งได้ตรวจพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) ให้มีการจัดตั้งสำนักจัดการหนี้และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรเพื่อดำเนินการแก้ไขหนี้ของเกษตรกรทั้งหนี้ในระบบ (หนี้จากโครงการส่งเสริมของรัฐ หนี้จากสถาบันเกษตรกร และหนี้จากสถาบันการเงิน) และหนี้นอกระบบ

2) เกษตรกรที่จะขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ต้องขึ้นทะเบียนต่อสำนักจัดการหนี้เกษตรกร (หนี้ในระบบ) ตามหลักเกณฑ์ที่จะประกาศกำหนด และต่อสำนักงานปลัดสำนักนายก

รัฐมนตรี หรือหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการกำหนด (หนึ่งนอกระบบ) โดยให้เกษตรกรขึ้นทะเบียนภายใน 180 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

9. โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2543 อนุมัติโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2541-2544) ตามที่คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยมีสาระสำคัญ เพื่อกองรอยโอกาสให้คนยากจนระดับครัวเรือนในหมู่บ้านมีเงินทุนในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น จำนวน 10,000 หมู่บ้าน โดยใช้เงินกู้จากต่างประเทศ จำนวน 2,924.8 ล้านบาท โดยแบ่งการเบิกจ่ายเป็นเวลา 2 ปี ปีละเท่าๆ กัน โดยวงเงิน 2,800 ล้านบาท จะใช้เป็นเงินทุนสำหรับหมู่บ้าน ส่วนที่เหลือใช้ในการฝึกอบรมและเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการ

10. นโยบายและมาตรการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ปี 2544

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 ให้ความเห็นชอบนโยบายและมาตรการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ ปี 2544 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอโดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2544 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) การนำเข้ากากถั่วเหลือง กรณีการนำเข้าในโควตาจากประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ต้องชำระอากรนำเข้าร้อยละ 5 โดยมีเงื่อนไขให้ผู้มีสิทธินำเข้าต้องทำสัญญา กับกระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อรับซื้อกากถั่วเหลืองที่ผลิตจากเมล็ดในประเทศทั้งหมดของโรงงานสกัดน้ำมันพืชในราคาไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ 9.50 บาท ส่วนการนำเข้านอกโควตาต้องชำระอากรนำเข้าร้อยละ 119

สำหรับกรณีนำเข้าจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก WTO ต้องชำระอากรนำเข้าร้อยละ 6 และค่าธรรมเนียมพิเศษ 2,519 บาทต่อตัน (ร่างประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. /2543 (อกล.8.3) เรื่องยกเลิกการลดอัตราอากร ลดอัตราอากรศุลกากร ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2543)

2) การนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การนำเข้าในโควตาต้องชำระอากรร้อยละ 20 และนำเข้าระหว่างวันที่ 1 มีนาคม ถึง 30 มิถุนายน 2544 การนำเข้านอกโควตาไม่จำกัดช่วงเวลา นำเข้าแต่ต้องชำระอากรร้อยละ 75.4 กรณีนำเข้าจากประเทศสมาชิก WTO หรือชำระอากรในอัตราโลกกรัมละ 2.75 บาท และอากรพิเศษร้อยละ 13.97 (รวมแล้วใกล้เคียงกับร้อยละ 75.4) กรณีนำเข้าจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก WTO โดยทั้งสองกรณีต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษอีกในอัตรา 180 บาทต่อตัน (ร่างประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. /2543 เรื่อง ยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากร และร่างประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. /2543 เรื่อง การเรียกเก็บอากรพิเศษ ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2543)

3) การนำเข้าปลาปนโปรตีน ร้อยละ 60 ขึ้นไป นำเข้าได้โดยไม่จำกัดปริมาณ และช่วงเวลานำเข้าโดยชำระอากรตามปกติ หรือชำระอากรนำเข้าตามข้อผูกพันภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน แล้วแต่กรณี

11. ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรและผู้ยากจน

คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2543 ของคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (กชก.) ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรและผู้ยากจน เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2543 ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีรายงาน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) เงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2528

ปีงบประมาณ 2544 ได้รับงบประมาณเพิ่มเติม 65 ล้านบาท และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2543 มีเงินทุนหมุนเวียน 69.9 ล้านบาท ในช่วงวันที่ 31 กรกฎาคม 2539 - 30 กันยายน 2543 ได้อนุมัติให้เกษตรกรและผู้ยากจนกู้ยืมทั้งสิ้น 28.4 ล้านบาท และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2543 มีหนี้เงินกู้สะสม 20.6 ล้านบาท

2) กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน พ.ศ. 2543

ปีงบประมาณ 2543 อนุมัติเงินกู้ 408,000 บาท แก่เกษตรกรเพื่อไถ่ถอนและซื้อคืนที่ดิน ในช่วงวันที่ 5 ธันวาคม 2533 - 30 กันยายน 2543 อนุมัติให้เกษตรกรกู้ยืม 85.2 ล้านบาท เพื่อช่วยไถ่ถอนและซื้อคืนที่ดิน ประมาณ 12,978 ไร่ และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2543 มีเงินกองทุนฯ คงเหลือ 49.5 ล้านบาท และมีหนี้เงินกู้สะสม 46.8 ล้านบาท

3) กองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน พ.ศ. 2536

ปีงบประมาณ 2543 อนุมัติเงินกู้ยืม 414.5 ล้านบาท เพื่อช่วยไถ่ถอนและซื้อคืนที่ดิน และตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2536 - 30 กันยายน 2543 อนุมัติให้เกษตรกรกู้ยืม 1,681.2 ล้านบาท เพื่อช่วยไถ่ถอนและซื้อคืนที่ดินประมาณ 139,709 ไร่ และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2543 มีเงินกองทุนฯ คงเหลือ 159.7 ล้านบาท และมีหนี้เงินกู้สะสม 1,241.6 ล้านบาท

มาตรการอุตสาหกรรม

1. การดำเนินการตามแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมระยะที่ 2

คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ มีมติเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2543 ให้ความเห็นชอบโครงการ และสินเชื่อภายใต้แผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมระยะที่ 2 (พ.ศ. 2543-2547) จำนวน 59 โครงการ วงเงิน 2,999.41 ล้านบาท ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ รวมทั้งเห็นชอบสินเชื่อเพื่อการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมในปี 2543 อีกเป็นวงเงิน 8,100 ล้านบาท ซึ่ง

แยกเป็น วงเงินสินเชื่อจากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT) จำนวน 5,000 ล้านบาท บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) จำนวน 2,400 ล้านบาท และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) จำนวน 1,100 ล้านบาท

สำหรับการดำเนินการโครงการตามแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมระยะที่ 2 จำนวน 59 โครงการ วงเงิน 2,999.41 ล้านบาท นั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 อนุมัติในหลักการให้คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (กอกช.) โดยความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ มีอำนาจอนุมัติเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการตามแผนฯ ระยะที่ 2 จำนวน 59 โครงการ ภายใต้เงื่อนไขในวงเงินเดิม และระยะเวลาดำเนินโครงการตามกรอบเวลาเดิม (ไม่เกินปี 2547) ส่วนการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการนั้น กอกช. จะต้องมอบหมายให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณารายละเอียดและอนุมัติเป็นรายโครงการ

2. การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2.1 แผนแม่บทการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2543 ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ โดยให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักในการประสานและจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยร่วมกับส่วนราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา หรือเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่จะจัดตั้งขึ้นเมื่อพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมมีผลบังคับใช้

2.2 การให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ปี 2543

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2543 อนุมัติแนวทางการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ปี 2543 ตามที่กระทรวงการคลังและกระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ดังนี้

สถาบันการเงิน	วงเงินสินเชื่อ (ล้านบาท)	วงเงินค้ำประกัน (ล้านบาท)
1. ธนาคารแห่งประเทศไทย	13,000	
2. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม	6,000	
3. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	15,000	
4. ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย	7,000	
5. ธนาคารออมสิน	1,300	
6. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	4,000	
7. บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม		4,000
รวม	46,300	4,000

1) ให้ความเห็นชอบวงเงินสินเชื่อและวงเงินค้ำประกันสินเชื่อที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เกี่ยวข้อง จะให้ความสนับสนุนแก่ SMEs ในปี 2543 จำนวน 29,700 ราย ในวงเงินรวม 50,300 ล้านบาท

ทั้งนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจเหล่านี้ได้จัดทำแผนงานและกลยุทธ์การดำเนินงานที่จะสนับสนุนการปล่อยสินเชื่อและค้ำประกันสินเชื่อแก่ SMEs ไว้เรียบร้อยแล้ว

2) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการให้สินเชื่อ และค้ำประกันสินเชื่อแก่ SMEs ให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) เพิ่มทุนช่วงแรกในวงเงิน 2,500 ล้านบาท และ 4,000 ล้านบาท ตามลำดับ

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้ดำเนินการเพิ่มทุนช่วงแรกให้ บอย. แล้วจำนวน 1,000 ล้านบาท เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2542 และจะเพิ่มทุนให้ บอย. อีกจำนวน 1,500 ล้านบาท เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการใช้เงินของ บอย.

3. การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2543 อนุมัติโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

- ให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ โดยการสร้างสายการผลิตต้นแบบระดับ 0.5 ไมครอน ด้วยเครื่องจักรใหม่

- ให้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับดำเนินโครงการ โดยประกอบด้วยเงินลงทุนที่กู้จากต่างประเทศ ในปีงบประมาณ 2543 จำนวน 36.723 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือ 1,395.50 ล้านบาท (ที่อัตราแลกเปลี่ยน 38 บาทต่อดอลลาร์ สรอ.) และค่าดำเนินการจากงบประมาณแผ่นดินปีละ 150 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2544 - 2548) รวม 750 ล้านบาท ทั้งนี้ ภายหลังเมื่อศูนย์ฯ เปิดดำเนินการและมีรายได้แล้ว เห็นควรให้นำรายได้สมทบเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อลดภาระงบประมาณแผ่นดิน

4. การปรับลดอัตราอากรขาเข้าสินค้าภาคอุตสาหกรรม

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2543 อนุมัติให้ปรับลดอัตราอากรขาเข้าวัตถุดิบขั้นปฐม ปัจจัยการผลิตขั้นกลางและสินค้าทุนเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน การปรับลดอัตราอากรขาเข้าสินค้าครั้งนี้มีจำนวนทั้งหมด 542 รายการ ที่สำคัญได้แก่ กระดาษ อลูมิเนียมฟอล์ย โพลีเอทิลีน แผ่นอลูมิเนียม เหล็กแผ่นรีดร้อนที่นำมาผลิตเหล็กแผ่นเคลือบเยื่อใยยาว ชิ้นส่วนยานยนต์ ฯลฯ โดยลดอัตราอากรขาเข้าสินค้าเหล่านี้จากร้อยละ 5, 10, 20 และ 30 เหลือร้อยละ 1, 3, 5, 10 และ 15 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับชนิดและผลิตภัณฑ์ (รายละเอียดตามประกาศของทางราชการ) อนึ่ง การปรับลดอัตราอากรขาเข้าครั้งนี้ แม้จะทำให้รัฐสูญเสียรายได้ปีละประมาณ 3,300 ล้านบาท แต่จะสามารถชดเชยได้จากการเก็บภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่มได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งผู้บริโภคจะสามารถซื้อสินค้าได้ในราคาที่ต่ำลง

5. นโยบายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย

คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ มีมติเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2543 เห็นชอบกรอบนโยบายและกลยุทธ์การพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เสนอ ดังนี้

กรอบนโยบาย ให้รัฐกำหนดแนวทางการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 และ 10 โดยกำหนดให้มีแผนระดับชาติรองรับ และจัดทำแผนรายสาขา รวมทั้งดำเนินการในมาตรการต่างๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีการค้าโลก และให้ความสำคัญโครงสร้างทางกฎหมาย แก้ไขกฎระเบียบราชการและกฎเกณฑ์ที่กีดขวางต่อการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดให้มีกลยุทธ์การพัฒนาด้านการเงิน ด้านกฎหมาย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ การศึกษาระบบการชำระเงินในปัจจุบัน แนวโน้มระบบการค้าของโลก การปรับปรุงกฎหมายธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งผลักดันกฎหมายใหม่ให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ และให้มีการดำเนินการตามแผนแม่บทว่าด้วยกิจการด้านโทรคมนาคม

6. การกำหนดราคาอ้อยและน้ำตาลทราย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 19 และ 26 ธันวาคม 2543 อนุมัติหลักเกณฑ์การกำหนดราคาอ้อยฤดูการผลิตปี 2542/43 และ 2543/44 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ดังนี้

1) กำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฤดูการผลิตปี 2542/43 เป็นรายเขต 5 ราคา โดยที่ระดับความหวาน 10 ซี.ซี.เอส. ราคาอ้อยเขต 1,2,3,4,5 กำหนดไว้ดังนี้ละ 464.63 บาท 483.86 บาท 486.23 บาท 490.80 บาท และ 482.28 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราขึ้น/ลง ของราคาอ้อยในเขต 1-5 อยู่ระหว่างต้นละ 27.878 บาท 29.032 บาท 29.174 บาท 29.448 บาท และ 28.937 บาท ต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส. ตามลำดับ

2) กำหนดราคาอ้อยขั้นต้นฤดูการผลิตปี 2543/44 ในอัตรารัตนละ 600 บาท ที่ระดับความหวาน 10 ซี.ซี.เอส. อัตราการขึ้น/ลง ของราคาอ้อยต้นละ 36.00 บาท ต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส. และผลตอบแทน การผลิตและจำหน่ายน้ำตาลขั้นต้นในอัตราระสอบลละ 305.44 บาท

มาตรการการค้า

1. มาตรการการค้า

1.1 โครงการจัดตั้งศูนย์รวบรวมผักและผลไม้เพื่อการส่งออก

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2543 ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดตั้งศูนย์รวบรวมผักและผลไม้เพื่อการส่งออกเพื่อยกระดับมาตรฐานในการส่งออกสินค้าเกษตรไทย

ลดขั้นตอน และค่าใช้จ่ายในการส่งออก สร้างเสถียรภาพราคาสินค้าผักและผลไม้ในประเทศ รวมทั้งพัฒนาตลาดกลางผักและผลไม้ไทยให้สามารถเป็นแหล่งรวบรวมและกระจายสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระยะเวลาโครงการฯ ไม่น้อยกว่า 15 ปี นับจากวันที่เริ่มเปิดดำเนินการให้บริการ ใช้งบประมาณปี 2544 จำนวน 27.3 ล้านบาท โดยภาครัฐจะทำหน้าที่ตรวจสอบสินค้าและออกเอกสารสำคัญเพื่อให้บริการในการส่งออกอย่างครบวงจร ส่วนภาคเอกชนจะทำหน้าที่จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ส่งออก และเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฯ เพื่อให้บริการแบบเบ็ดเสร็จแก่ผู้ส่งออก ผู้ค้า และเกษตรกรในรูปแบบ One Stop Service

1.2 การเปิดตลาดนำเข้านมผงขาดมันเนย น้านมดิบ และนมพร้อมดื่ม ตามข้อผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก ปี 2543

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2543 อนุมัติการเปิดตลาดนำเข้านมผงขาดมันเนย น้านมดิบ และนมพร้อมดื่มตามข้อผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก ปี 2543 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รายการสินค้า	ในโควตา		นอกโควตา
	ปริมาณ (ตัน)	อัตราภาษี (%)	อัตราภาษี (%)
นมผงขาดมันเนย	55,600	6	225.6
น้านมดิบ	2,322.63	20	43.0
นมพร้อมดื่ม	26.70	20	87.6

1.3 การผ่อนคลายนโยบายการนำเข้าโทรศัพท์เคลื่อนที่และวิทยุติดตามตัว

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2543 อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ... (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 (กำหนดเครื่องวิทยุคมนาคมให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตให้มิ้นำเข้าและค่าเครื่องวิทยุคมนาคม) ยกเว้นการขอรับใบอนุญาตนำเข้าและค่าเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบวงผึ้ง (CELLULAR) และเครื่องวิทยุติดตามตัว (RADIO PAGING) เฉพาะเครื่องที่มีตราอักษร (brand name) แบบหรือรุ่นที่ได้ผ่านการทดสอบรับรองตัวอย่างจากกรมไปรษณีย์โทรเลข รวมถึงเครื่องลูกข่ายของผู้ให้บริการในประเทศหรือผู้ให้บริการต่างประเทศ

1.4 การผ่อนผันการเรียกเก็บอัตราค่าภาระของท่าเรือกรุงเทพ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการผ่อนผันการเรียกเก็บอัตราค่าภาระของท่าเรือกรุงเทพในอัตราเดิมออกไปอีก จนกว่าการทำเรือจะปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าภาระแล้วเสร็จเพื่อลดปัญหาภาระค่าใช้จ่ายที่จะกระทบต่อต้นทุนการขนส่งสินค้า อันจะเป็นอุปสรรคต่อการส่งออก

1.5 การร่วมทุนเพื่อซื้อและขายยางจากมูลภัณฑ์กันชนขององค์การยางธรรมชาติระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านยางพาราระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

วันที่ 27 มิถุนายน 2543 คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วมีมติอนุมัติร่างข้อตกลงร่วมทุนเพื่อซื้อและขายยางจากมูลภัณฑ์กันชนของ INRO และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปซื้อยางจากสต็อกของ INRO ในประเทศไทย ตามความจำเป็นเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายางของประเทศ

ทั้งนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมชั้นปฐมของประเทศมาเลเซีย (Dato's Seri Dr.Lim Keng Yaik) ได้ประชุมพิจารณาเรื่องการระบายยางในมูลภัณฑ์กันชนของ INRO และเห็นชอบให้มีการตั้งบริษัทร่วมทุนไทย-มาเลเซีย (Thai-Malaysia Joint Venture : TMJV) เพื่อซื้อยางจาก INRO กรณีการระบายมูลภัณฑ์ยางจาก INRO มีผลกระทบต่อราคายาง

2. มาตรการอื่นๆ

2.1 การเจรจาสองฝ่ายระหว่างไทยกับจีนในการเข้าเป็นสมาชิก WTO ของจีน

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2543 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางการเจรจาสองฝ่ายระหว่างไทยกับจีนในการเข้าเป็นสมาชิก WTO โดยให้ฝ่ายไทยเร่งสรุปผลการเจรจากับจีนโดยเร็วในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ผลักดันให้จีนลดอัตราภาษีในโควตาของผลิตภัณฑ์ข้าวลงอีก หรือให้จีนบริหารการจัดสรรโควตาข้าวเมล็ดยาวให้ภาคเอกชนเพิ่มขึ้นและจัดสรรโควตาผลิตภัณฑ์ข้าวในอัตราที่เหมาะสม
- 2) ให้จีนพิจารณาเรื่องจีน re-export น้ำตาลทรายไม่ให้มีปริมาณมากเกินไปจนกระทบการส่งออกของไทย
- 3) ผลักดันให้จีนลดอัตราภาษีในโควตายางพาราลงอีก

2.2 การดำเนินการการค้าต่างตอบแทน

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2543 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการการค้าต่างตอบแทน ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการแล้ว เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2541 มีสาระสำคัญในการกำหนดหลักปฏิบัติสำหรับการซื้อ หรือการจ้างบริการ โดยส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีข้อสังเกต สรุปได้ดังนี้

1. การออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าต่างตอบแทน นอกจากจะถือว่าเป็นอุปสรรคทางการค้ารูปแบบหนึ่ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการของ WTO แล้ว ยังอาจถูกพิจารณาว่าเป็นการดำเนินการที่ขัดกับการปฏิบัติเยี่ยงชาติ (National Treatment) ของ GATT ด้วย

2. ประเทศไทยอาจจะถูกประเทศสหรัฐอเมริกาใช้มาตรการตอบโต้ทางการค้าโดยการตัด GSP หรือใช้มาตรา 301 ในการดำเนินการตอบโต้ทางการค้าในรูปแบบอื่นๆ ได้

มาตรการแรงงาน

1. การปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน

คณะกรรมการค่าจ้างมีมติปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำทั่วประเทศอีก 3 บาท จากอัตราเดิมที่กำหนดในแต่ละจังหวัด หลังจากที่มีพิจารณาการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเมื่อต้นปี 2543 และได้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานของทั้งประเทศที่ 133 บาทต่อวัน โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 เป็นต้นไป ทั้งนี้ สำหรับลูกจ้างที่ทำงานอย่างน้อย 1 ปี เห็นควรให้มีการปรับอัตราค่าจ้างตามผลงาน

2. ร่างพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน

คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางานเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2543 ตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเสนอ เพื่อขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือคนหางานซึ่งเคยส่งเงินเข้ากองทุนและยังคงทำงานอยู่ในต่างประเทศ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์จากกองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศต่อไปอีก 5 ปี นับแต่วันสิ้นสุดสัญญาจ้างครั้งแรก ซึ่งสิทธิประโยชน์ที่คุ้มครอง อาทิ รับการสงเคราะห์จากกองทุนกรณีเจ็บป่วยทุพพลภาพจากสาเหตุการทำงานและเสียชีวิต กรณีถูกนายจ้างละเลย เป็นต้น